

STRAH Z IMENOM ANTRAKS

Tudi v Sloveniji je že skoraj pozabljena bolezen ponovno v ospredju, saj sodimo med regije, okužene z antraksom. Stran 5.

NE PREZRITE:

Razkrinkani teharski motokrosisti

Bolgarija express

Blagodejna »pametna« voda

Stran z mačkami?

Celjski rokometiši najprej v Moskvo

LISJAKI V MESTNEM SVETU

Razsodba Ustavnega sodišča v korist prihodnjim svetnikom.
Stran 2.

J. GAŠPER DOMJAN

PREVČEVE TIHOTAPSKESKE POTI PO BOSNI

Aretacijo celjskega podjetnika Roberta Prevca z zanimanjem spremlja tudi bosanska javnost. Stran 22.

SE BLIŽA PIVOVARSKI RAZPLET?

Slovenskim proizvajalcem pijač se ni treba skrivati za tujci, je prepričan Anton Turnšek. Stran 10.

V petek in soboto, 19. in 20. oktobra med 9. in 13. uro vam bodo strokovnjaki Semenarne Ljubljana svetovali o

SAJENJU LISTOPADNEGA DREVJA in VRTNIC

Naši strokovnjaki vam svetujejo in vas pričakujejo v vrtnem centru Kalia na Kidričevi ulici v Celju.

Vabljeni!

Z naravo v srcu - SEMENARNA Ljubljana

Vsi pomembni govorijo o prihodnosti in ti si med vabljenimi.

INFOS'01

od 22. do 26. oktobra 2001
Cankarjev dom, Ljubljana

Dotakni se prihodnosti!

Sanles

POHIŠTVO

TRGOVINA NA DEBELO IN DROBNO
ŽALEC, Partizanska 1

POLZELA: 03 705 01 80
ŽALEC: 03 710 35 50
VELENJE: 03 587 07 74

EKOLOŠKO

KURILNO OLJE

NAROČILA: CELJE 03/49-02-440

ECO OIL

GOTOVINSKI POPUST IN ČEKI
KONKURENČNE CENE
HITRA DOSTAVA
NAROČILA od 7. do 18. ure

EOC d.o.o., Tržaška 37, Maribor

Vas zanima

NOVA FORA

Poglejte na stran 9!

Zvestoba do roba

PIVOVARNA LAŠKO

18 25

VELUX

STROŠNA OKNA

STROKOVNO SVETOVANJE
10. - 25. 10. 2001
AKCIJA -8%

POKLIČITE 03 545 15 15

UVODNIK

Svetovni policaj

Ameriški vodeni izstrelki in drugo vroče železje že skoraj dva tedna sistematično uničuje eno najbolj revnih držav na svetu. Tudi trmoglavi in ikonoklastični talibani so ta čas že sprevideli, da so podobe porušenih domov in ubitih civilistov njihovo najboljšo orožje v vojni z Združenimi državami. In jih začeli radodarno pošiljati v svet. Podoba porušenih stolpov newyorškega WTC je, razen v ZDA, že močno zbledela, krvave afganistanske slike so sveže. Zato se je mednarodna enotnost, da je treba zločin kaznovati, počasi začela krhati. Imajo ZDA torej pravico do tako drastičnih ukrepov?

Terorizem je gnojna rana sveta in Osama bin Laden stržen tega tura, ki ga je treba izžgati. Opravičil za terorizem ni, pa naj si avtorji krvavih napadov izmišljujejo še tako »pravične« in »plemenite« vzroke za svoje pritlehno podlost. A nove žrtve med enim najbolj trpinčenih ljudstev v zadnjih desetletjih zagotovo ne bodo prepričale skrajneže, da je nastopil čas pogajanj in pogovorov. Prej obratno.

Kljub temu pa je nekaj več kot gotovo. Ta svet potrebuje nekoga, ki bo skrbel za red na njem. Za spoštovanje osnovnih načel človečnosti, ki smo jih kodificirali v konvenciji o človekovih pravicah. Načelo o nevmešavanju v notranje zadeve držav, ki ga je rodil antagonizem hladne vojne in bipolarnost takratnega sveta, preprosto ni več smotrno. Ker je krut, nečloveški. Vprašajte, kaj o njem mislijo Srebreničani, pa Ruandci, nenazadnje tudi kosovski Albanci. Zato potrebujemo svetovnega policaja, ki bo pravi čas posegel med sprte in jim dal vedeti, da so edine vojne možne samo za pogajalskimi mizami. In nič drugače.

Na žalost so Združeni narodi zbledela institucija, bastard blokavske politike minulih časov, zbirokratiziran blodnjak brez prave moči, ob katerem je Nobelova nagrada za mir samo obliž na sizifovstvo Kofija Anana. In na žalost so Združene države edina sila, ki je ta hip sposobna ohranjati kolikor toliko spodoben svetovni red. Red, ki se pač hote ali neho te uklanja njihovim interesom, ne pa pravnim ali pravičnim normam. Zato je vprašanje, ali imajo ZDA pravico do ukrepanja, bolj kot ne retorično. Drugače ta hip pač ne gre.

SEBASTJAN KOPUŠAR

Strankarski festival v Celju

V soboto bo v dvorani Golovec festival SLS+SKD Slovenske ljudske stranke. Gre za družabno srečanje, na katerem naj ne bi sprejeli odločitve o tem, kdo bo novi glavni tajnik stranke. Prav tako ne bodo govorili o morebitnem spreminjanju imena stranke, kot je bilo sprva načrtovano.

Kot je znano, je Janez Vrtačnik, dosedanji generalni tajnik stranke, odstopil, najresnejša kandidata za njegovo mesto pa sta Novogoričan Milan Turk in celjski podžupan Marko Zidanšek. Predsednik stranke Franci But naj bi odločitev o tem, koga bo imenoval na to mesto, sporočil predvidoma prihodnji teden. Zato bo festival v Celju bolj v znamenju družabne prireditve, kar priča tudi program, ki se bo v soboto pričel ob 13. uri s sveto mašo v cerkvi svetega Duha v Celju, se nadaljeval dve uri kasneje s pozdravnimi govori vodstva stranke ter se končal z družabnim srečanjem.

NGL

Legalizirane skulpture

Mestna občina Celje je pri Upravni enoti Celje pridobila odločbo o dovolitvi priglašanih del za postavljene leseni skulptur v Mestnem parku. Tako zavračajo očitke, da so bile postavljene na črno. Obenem poudarjajo, da so jih udeleženci kiparske kolonije izdelali iz lesa, ki ga je prispevala Mestna občina Celje iz gozdov, ki so v njeni lasti. V ta namen ni bilo požagano niti eno kostanjevo drevo v Mestnem parku.

NGL

Kviaz za Goropevška

Komisija celjskega mestnega sveta za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja, priznanja in nagrade (KVIAZ) je na torkovi seji sklenila, da za direktorja Osrednje knjižnice Celje s šestimi glasovi za in enim proti podpre Branka Goropevška. Drugi kandidat je bil dosedanji direktor Janko Germačnik. Oodločitvi KVIAZ morajo sedaj razpravljati še svetniki Mestne občine Celje na seji, ki bo v sredo.

NGL

28. seja Mestnega sveta

Župan Mestne občine Celje Bojan Šrot sklicuje v sredo, 24. oktobra ob 13. uri, v veliki dvorani Narodnega doma v Celju, 28. seja Mestnega sveta Mestne občine Celje. Na seji bodo svetniki obravnavali naslednji dnevni red:

pod točko 3 - poročilo o realizaciji sklepov Mestnega sveta Mestne občine Celje od 11. 11. 1999 do 15. 10. 2001 in potrditev zapisnika 27. seje mestnega sveta z dne 25. 9. 2001; pod 4 - predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja, priznanja in nagrade: imenovanje direktorja Osrednje knjižnice Celje; pod 5 - Regionalni razvojni program Savinjske regije za obdobje 2001-2006; pod 6 - Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana občine Celje za obdobje od leta 1986 do leta 2000 in srednjeročnega družbenega plana občine Celje za obdobje od leta 1986 do leta 2000; pod 7 - družbena pogodba o ustanovitvi družbe Celeia, d.o.o.; pod 8 - Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o nadomestilu za uporabo stavbnih zemljišč - druga obravnava; pod 9 - poročilo o realizaciji programa investicij na območju krajevnih skupnosti in mestnih četrti Mestne občine Celje v letu 2001; pod 10 - sprememba cene dimnikarskih storitev; pod 11 - poročilo o realizaciji programa ukrepov za povečanje poplavne varnosti v Mestni občini Celje v letu 2001; pod 12 - poročilo o problematiki sanacije zemeljskih plazov na območju Mestne občine Celje; pod 13 - dopolnitev sklepa o parkiranju v mestu Celje; pod 14 - pogodba o ustanovitvi Javnega zavoda za regijsko višje in visokošolsko središče; pod 15 - sklep o ukinitvi statusa zemljišča v splošni rabi v k.o. Celje in pod 16 - a) odgovori na vprašanja, pobude in predloge ter b) vprašanja, pobude in predlogi.

Lisjaki v celjskem mestnem svetu

Četudi svetnika Gracer in Krajnc od razsodbe Ustavnega sodišča ne bosta imeli koristi, bodo to imeli načelno vsaj njihovi nasledniki v prihodnjem mandatu

Celjska mestna svetnika Miran Gracer in Mirko Fric Krajnc sta pred dvema letoma na Ustavno sodišče Republike Slovenije naslovila pobudo za začetek postopka ustavnosti in zakonitosti določb statuta Mestne občine Celje, ki se nanašajo na sestavo odborov mestnega sveta, nadzornega odbora Mestne občine Celje, komisije za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja, priznanja in nagrade in statutarne komisije. Po dveh letih in pol je Ustavno sodišče RS razsodilo v glavnem njihovi pobudi v prid. Četudi je res, da je že vmes mestni svet marsikaj v prid delovanju v skladu z ustavo postoril sam.

»Zadoščenje je predvsem moralno,« pravi Miran Gracer, ki je za razsodbo izvedel iz medijev. »V praksi velikega učinka v tem mandatu ne bo, sva pa s Krajncem dosegla boljše pogoje za svetnike, ki bodo v mestnem svetu sedeli za nama. Priznati moram, da si nisem obetal, da bo Ustavno sodišče RS najino pobudo rešilo še v tem mandatnem obdobju.«

»Najpravičnejše bi bilo sedem plus dva«

In zakaj sta se svetnika odločila za izpodbijanje dela statuta? »Zdelo se nama je nepravilno, da so naju zato, ker nisva bila člana političnih strank, odstranili iz dela vseh odborov in komisij. Ker sva bila svetnika že v prejšnjem mandatnem obdobju, veva, da se vse pomembne stvari dogovorijo na sejah odborov in komisij. Na seji mestnega sveta bistvenih sprememb ni mogoče več doseči.«

V prejšnjem mandatu so bili odbori sestavljeni iz članov sedmih političnih strank in predstavnika Neodvisne liste, ki ni registrirana kot stranka, temveč kot društvo. »Takrat smo imeli v mestnem

svetu tri predstavnike, sedaj sem sam. Tudi Mirko Fric Krajnc ne pripada nobeni stranki. Zato bi bilo v tej sestavi mestnega sveta najbolj pravično komisije in odbore sestavljati po načelu sedem plus dva. S tem, ko so mestni svetniki in župan Bojan Šrot sprejeli v začetku tega mandata spremembo statuta v tem smislu, da so lahko delovna telesa mestnega sveta in nadzorni odbor MOC sestavljeni iz svetnikov, ki so člani političnih strank, pa se nama je naredila politična krivica. Priznati moram, da sem zato postal v mestnem svetu indifereenten, saj nisem mogel enakovredno zastopati stališča volivcev, ki so glasovali zame oziroma za Neodvisno listo. Res da se je kasneje statut zopet spreminjal in bi načelno lahko bila člana komisij ali odborov tudi midva s Krajncem, pa je bilo prepozno, saj je bilo članstvo v odborih in komisijah že določeno. Če bi jim res šlo za enakopravnost, bi jih lahko tudi na novo določili.«

Zamegljen pogled Mestne občine Celje

V ponedeljek smo dočkali še zamegljeno izjavo za javnost, ki jo je za Mestno občino Celje spisal in podpisal tajnik mestnega sveta Bojan Rebec. Iz nje je slabo razvidno, kaj je pravzaprav sploh storilo Ustavno sodišče v primeru Gracer - Krajnc. Iz nje je mogoče razbrati le to, da je Mestna občina Celje vse tisto, na kar sta opozarjala, popravila že sama, brez Ustavnega sodišča, s tem ko je medtem statut dvakrat spremenila.

Mestni svetniki so že 30. marca 1999 spremenili statut tako, da je bil ključ, za katerem so sprva v odborih in komisijah mestnega sveta lahko sedeli le člani vseh političnih strank, zastopanih v mestnem svetu, drugačen. »Za vsa delovna telesa mest-

Miran Gracer

Mirko Fric Krajnc

nega sveta se je določilo le, da imajo po sedem članov. Zastopstvo svetnikov na ta način ni vnaprej določeno,« piše Rebec. A kaj, ko je bilo to za Gracerja in Krajncu v tem mandatu že prepozno. Kljub tej spremembi namreč sestava komisij in odborov v celjskem mestnem svetu do danes niso spremenili. In v tem je lisjaštvo mestnega sveta.

Na to je v pritrdilnem ločenem mnenju k odločbi Ustavnega sodišča opozoril tudi sodnik dr. Ciril Ribičič. »Ločeno mnenje pišem zato, ker menim, da za odpravo neenakopravnosti članov Mestnega sveta razveljavitev in sprememba statuta, ki to enakopravnost neposredno vzpostavlja, ne zadošča. Dejanska neenakopravnost članov mestnega sveta se lahko nadaljuje tudi potem, ko ta ni več izrecno predpisana s statutom. Ustavnosti in zakonitosti pa je formalno zadoščeno. Protiustavno razlikovanje med člani mestnega sveta pa se nadaljuje.« In v praksi dejansko tako ostaja. »Verjetno bi bilo res pretirano terjati od vseh občin, da bi morale izrecno zagotavljati enakopravnost članov svojih svetov v statutih. Toda v primeru Mestne občine Celje je to nujno zaradi tega, da ne bi pobudnika, nestranskarska člana mestnega sveta, dosegla pred Ustavnim sodiščem le Pirove zmage. Pobudnika namreč še naprej ostajata v neenakopravnem položaju.« Ker ta Ribičičev predlog, ki naj bi postal sestavni del obrazložitve odločbe Ustavnega sodišča, ostali sodniki niso sprejeli, je nanj opozoril z ločenim mnenjem.

Ustavno sodišče je vendarle še odkrilo določene nepravilnosti. Tako je glede sestave nadzornega odbora Mestne občine Celje odločilo, da mestni svet tega dela statuta ni ustrezno spremenil. Zato je odločilo, da je potrebno tisti del besedila, ki veže število članov nad-

zornega odbora na število strank, zastopanih v mestnem svetu, spremeniti tako, da mora imeti najmanj sedem članov. To pomeni, da bi bilo ko odslej v njem sedelo več kot sedem članov, rej konkretno tudi Gracer in Krajnc. A slednja se očita do konca tega mandata za ne nameravata zavzeti. V kakor pa Gracer zagotavlja, da bo na eni od prihodnjih sej mestnega sveta zahteval da se z odločbo ustavnega sodišča natančno seznanijo svetniki: »Da se ve.«

Svetnikomal moralno zadoščenje

Ustavno sodišče je razjavilo tudi tisto določilo, pravi, da predlog za imenovanje članov nadzornega odbora pripravi Komisija za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja, priznanja in nagrade na predlog strank, zastopanih v mestnem svetu. A Bojan Rebec podučuje, če bi Ustavno sodišče vedelo, da je mestni svet oblikoval in sprejel spremembo statuta, s katero je dopolnilo določilo tako, da so predloge dajati tudi listi volivcev, o tem sploh ne bi razpravljali.

Iz sila zapletenih pravil formulacij je razvidno le to, da je mestni svet svetnika Gracerja in Krajncu v začetku leta 1999 naredilo vico. Da so jo kasneje spremenili, a vseeno ne zadošča, saj od popravka statuta sta imela ničesar, ter da to opravila sila prefrigidnosti. Najprej so sprejeli odločbo, ki so protiustavne. Računajo, da sodni mlini melje počasi, so jih kasneje popravljali. Vse do danes, ko imata Gracer in Krajnc moralno zadoščenje v praksi pa se za članstvo v odborih in komisijah v prihodnjem mandatu ne bosta potegovala. Čeprav bi se lahko, če hoteli županu in svetnikom zagreniti življenje.

NATAŠA GERKEŠ LED

Država jih ignorira

V Združenju občin Slovenije so nezadovoljni z mačehovskim odnosom vlade

V Celju je bila v ponedeljek izredna skupščina Združenja občin Slovenije, ki šteje 43 članov. Povečanje gre za srednje in manjše občine, ki so se v to združenje, kot pravnih predstavniki, povežaradi neaktivnosti obstoječe skupnosti občin Slovenije. Združenje in skupnost občin ne najde skupnega jezika, čeprav naj bi besedah Antona Kokalja, predsednika združenja, le-to s skupnostjo želelo navezati stike. A doslej brez uspeha. Moti jih tudi neenakopraven položaj združenja v primerjavi s skupnostjo, ki naj bi, zopet po Kokaljevih navedbah, v vladnih krogi šel v prid skupnosti. Zato so v ponedeljek v Celju sklicali izredno skupščino. V Celju zgolj zato, ker ima ugodno

geografsko lego. Mestna občina Celje namreč ni članica združenja temveč članica skupnosti občin.

Združenje občin je v Celju sprejelo resolucijo, s katero poziva vlado in državni zbor k doslednemu spoštovanju Evropske listine o lokalni samoupravi pri sprejemanju ustavnih sprememb, ki se nanašajo nanjo. V združenju se namreč boje, da bodo ustavne spremembe prinesle več škode kot koristi lokalni samoupravi, četudi je cilj evropske listine okrepiti jo. To je v Celju potrdil tudi dr. Herwig van Staa, predsednik Zbornice lokalnih oblasti pri Svetu Evrope v Strasbourgu in župan Innsbrucka. Združenje občin nasprotuje razmišljanjem o ukinitvi referenduma kot oblike izražanja ljudske volje,

so še zapisali, vlado pa pozvali, naj razpiše referendume o ustanovitvi občin povsod tam, kjer si tega ljudje želijo.

Po mnenju članic združenja krajevne skupnosti omejujejo pooblastila občin, zato naj se, kjer so dovolj velike, preoblikujejo v občine. Kjer to ni mogoče bi jih bilo potrebno ukiniti, so zapisali v resolucijo, ki jo bo dr. Staa posredoval tudi Svetu Evrope.

V Celju so oblikovali tudi stališče glede izvajanja priporočil Sveta Evrope o stanju lokalne in regionalne demokracije v Sloveniji. Združenje se namreč pritožuje, da ni imelo možnosti polnopravno sodelovati na aprilskem plenarnem zasedanju Sveta Evrope. Zato v poročilu Sveta Evro-

pe tudi niso bila upoštevana stališča združenja. Ministrstvo za zunanje zadeve pa naj bi jim namerno preprečilo tudi udeležbo v uradni delegaciji Kongresa lokalnih in regionalnih oblasti maja v Strassbourgu.

Za nadaljnji razvoj demokracije in lokalne samouprave v Sloveniji se članom združenja dozdeva, da bi bilo potrebno okrepiti vlogo župana. Zato pozivajo, da se okrepi stanovsko združenje slovenskih županov. Župan naj ostane neposredno voljen, so zapisali, omogočiti mu je treba izvajanje občinske politike, obenem pa mu povišati plačo, saj se zdi članom združenja le-ta odločno prenizka v primerjavi z dohodki, ki grede državnim svetnikom.

NATAŠA GERKEŠ LEDNIK

PO SVETU

Hrvaška medicinska tragedija

ZAGREB, 16. oktobra - Potem, ko je na Hrvaškem v preteklih dneh umrlo 23 ljudi, ki so pri zdravljenju uporabljali dializatorje ameriške farmacevtske družbe Baxter, so predstavniki omenjenega podjetja sporočili, da je Baxter po vsem svetu začasno ustavil prodajo dializatorjev serije A. Ti imajo namreč enako membrano kot sporni dializatorji, ki so jih uporabljali v hrvaških bolnišnicah. Hrvaško ministrstvo za zdravstvo ocenjuje, da so prav ameriški dializatorji vzrok za 21 nenadnih smrti, medtem ko še vedno raziskujejo vzroke za dva druga primera smrti med dializnimi bolniki. Podjetje je sicer enkrat že ustavilo prodajo dializatorjev A-18, potem ko je letos avgusta več dializnih bolnikov umrlo v Španiji. Priprave so nato vrnili v prodajo, saj naj bi rezultati testov podjetja TUV Product Service pokazali, da so bile te neoporečne, so sicer pojasnili predstavniki Baxterja.

Usoda

Afganistana

NEW YORK/ISLAMABAD, 16. oktobra - Hkrati z ameriško vojaško operacijo proti talibanom, ki nočejo izročiti glavnega osumljenca za teroristične napade na ZDA 11. septembra Osama bin Ladna, v ozadju poteka intenzivne priprave na sestavo nove afganistanske vlade. Po poročilih iz Pentagona Američanom počasi zmanjkuje tarč, Washington pa si ne želi prehitrega napredovanja enot Severnega zavezništva, ki zaradi preteklih kršitev človekovih pravic in trgovine z mamili ne vzbujajo popolnega zaupanja mednarodne skupnosti. Osrednja oseba, okrog katere skušajo ZDA s pomočjo ZN zgraditi novo upravo, je izgnani kralj Mohamed Zaher Šah, ki od leta 1973 živi v Rimu.

Rešitev za palestinski kotel?

PRAGA/JERUZALEM/DOHA, 16. oktobra - Izraelski zunanji minister Šimon Peres je ponovil podporo Izraela neodvisni palestinski državi, pod pogojem, da palestinski voditelj Jaser Arafat ukroti Palestince, ki izvajajo nasilje proti Izraelu. Novoiimenovani palestinski odposlanec v Jeruzalemu Sari Nusejba pa je menil, da bi rešitev spora med Palestinci in Izraelci morala predvidevati dve državi. Nusejba je še dejal, da bi se moral Izrael umakniti z zasedenih palestinskih ozemelj, in sicer do mej, ki so veljale pred šestdnevno vojno leta 1967, ko je izraelska vojska zavzela Gazo in vzhodni del Jeruzalema.

Skupaj proti boleznim srca in ožilja

Nacionalni program preprečevanja srčnožilnih boleznih - Najprej vprašalniki, nato preventivni pregledi za odrasle v srednjih letih

Če ste v srednjih letih, ste morda dobili pismo svojega osebnega zdravnika. V njem so vprašanja o vaši telesni teži, kajenju, povišanem krvnem tlaku, obolenjih srca in ožilja, družinski obremenjenosti s temi boleznimi, sladkorni boleznimi in telesni teži. Izpolnite vprašalnik in vrnite svojemu osebnemu zdravniku. Za vaše zdravje gre!

na preventivne preglede, sodelovali zavodi za zdravstveno varstvo s koordinatorji, pa tudi drugi zdravstveni delavci, ki bodo v zdravstvenovzgojnih centrih v okvirih zdravstvenih domov pripravljali svetovanja za zmanjšanje tveganja: torej o hujšanju, opustitvi kajenja, telesni dejavnosti, zmanjšanju pitja alkoholnih pijač in o zdravi prehrani.

Preprečevanje srčnožilnih obolenj je v Sloveniji izredno pomembno, saj ljudje najpogosteje zbolijo prav zaradi njih. Podobno je tudi na celjskem območju. Po podatkih Zavoda za zdravstveno varstvo Celje je lani v regiji zaradi srčnožilnih boleznih umrlo 1.170 ljudi od 2.867 vseh umr-

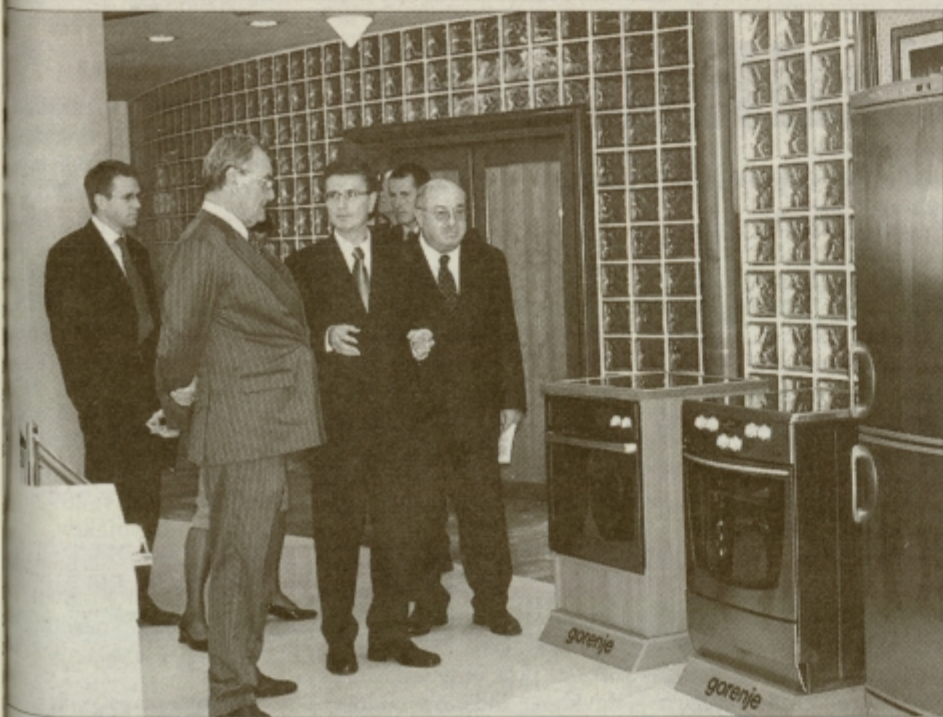
lih, torej so bile bolezni srca in ožilja vzrok za 40 odstotkov smrti.

Cilj novega preventivnega programa je, da bi s pomočjo preventivnih pregledov odkrili bolj ogrožene posameznike, še preden zbolijo za katero od boleznih srca in ožilja. Presejalne vprašalnike bodo prejeli vsi moški, stari od 35 do 65 let, in ženske, stare od 45 do 70 let (tudi mlajši, ki so z boleznimi srca in ožilja družinsko obremenjeni). »Vse tiste paciente, ki bodo po tem vprašalniku zbrali kritične tri točke ali več, bomo zdravniki najprej poklicali na preventivne preglede,« je povedala koordinatorica za preventivno zdravstveno varstvo odraslih v celj-

ski regiji, Jana Govc Eržen, dr.med., specialistka splošne medicine.

V petih letih bo moral vsak splošni zdravnik opraviti preventivne preglede za vso svojo ciljno populacijo, kar bo brez dvoma velika dodatna obremenitev. »Če bomo s programom zgodnjega odkrivanja in preprečevanja obolenj srca in ožilja znali pravilno ukrepati in svetovati in bomo na tak način izboljšali zdravstveno stanje slovenske populacije ter preprečili prezgodnjo smrt zaradi srčnega infarkta vsaj pri nekaterih posameznikih, potem bo dodatno delo v ambulanti vredno truda in bo cilj dosežen,« poudarja dr. Jana Govc Eržen.

MILENA B. POKLIČ

Modra kri v Gorenju

Med uradnim obiskom danske kraljice Margaret II., je soprog Henrik obiskal tudi velenjsko Gorenje, kjer ga je sprejel predsednik uprave Jože Stanič s sorodniki in gostu ob tovarniškem razstavišču (na fotografiji) razkazal tudi proizvodnjo hladilno-zamrzovalnih aparatov.

Gorenje je na danskem trgu že 25 let. Na Dansko pro-

da več kot 5 odstotkov svoje proizvodnje in ustvari že 37,4 milijonov evrov prometa, posebej visoka je prodaja štedilnikov. Tržni delež Gorenja, ki tam nastopa izključno pod svojo blagovno znamko, je 11,9 odstoten.

raj 70 odstotkov kompresorjev za hladilnike. Družbi sta v letu 1994 izvedli skupno naložbo v podjetje Biterm v Bistrici ob Sotli, kjer je Gorenje 75 Danfoss pa 25 odstoten lastnik. Poleg tega Gorenje na področju kreiranja tržno komunikacijske strategije že skoraj deset let sodeluje tudi z agencijo Advance iz Københavna.

BS, Foto: HINKO JERČIČ

Ugledna podjetja za Rimske Toplice

Programski svet za oživitve zdravilišča Rimske Toplice je po dveh zavrnitvah v torek le potrdil investicijski program Medicinskega centra Barsos, ki je pred enim letom in pol dobil kompleks v brezplačen najem za petdeset let.

Potrditev pomeni, da je lastnikoma centra dr. Saši Baričeviču in dr. Cvetki Dragoš končno uspelo pridobiti zunanje sovlagatelje, ki bodo podprli 50 milijonov mark vredno prenovo. Po neuradnih informacijah gre za Mobitel, Zavarovalnico Triglav in Novo Ljubljansko banko,

ki so svojo namero že potrdili s podpisom, prenovo bo finančno podprla tudi vlada, morebitna vlagatelja pa sta še dunajska Raiffeisenbank in Luka Koper.

Naslednji korak je podpis glavne pogodbe med vlado in podjetjem Barsos, kar naj bi se zgodilo v enem mesecu, nato bo začel teči 36-mesečni rok za obnovo. Kot je znano, je Barsos v Rimskih Toplicah predvidel postavitve zdraviliško-rekreacijskega kompleksa na ravni petih zvezdic, v katerem naj bi bilo 240 ležišč.

Jl

Dalaj Lama ne bo

Zaradi izbruha spopadov v srednji Aziji je bil tibetanski duhovni vodja Dalaj Lama v zadnjem trenutku prisiljen odpovedati načrtovani obisk Evrope v oktobru 2001.

Potovanje mu je odsvetovala tudi indijska vlada, ki je odgovorna za varnost Dalaj Lame. Iz njegovega urada v Dharamsali v Indiji so sporočili, da prosijo za razumevanje in se opravičujejo za vse neprijetnosti, ki jih bo povzročila ta odločitev. Povračilo denarja za vstopnice za javno predavanje v Hali Tivoli bo možno od ponedeljka, 15. oktobra, do petka, 26. oktobra, na prodajnih mestih, kjer so bile vstopnice kupljene, oziroma v začasni pisarni Društva za podporo Tibetu na Tavčarjevi 15 v Ljubljani. Člani društva upajo, da bodo Dalaj Lamo lahko kmalu znova povabili v Slovenijo.AMS

Razkrinkani teharski motokrosisti

Na ZPI ne vedo, kdo vozi motokros po njihovi zemlji, mi smo to ugotovili v pičlih nekaj urah

Poročali smo že, da se krajan Bukovžlaka pritožuje nad hrupom, ki naj bi se posebej poletni prihajal iz bližnje motokrosistične proge, na kateri trenirajo motokrosisti iz vse Slovenije. Zadnje čase res nekoliko manj, še letos poletni pa je bilo po besedah bližnjih sosedov, Rezarjevih in Kocjanovih, nezno.

»Že več kot pet let prenašamo ta hrup in prah. Letos poletni je bilo še posebej nezno,« sta potožila Miha in Marija Kocjan. »Lani so tam uredili makadamsko parkirišče, pa vozijo tudi po njem!« sta se še pridušala. »Prihajajo iz cele Slovenije!«

Sosed Alojz Rezar dodaja: »Tu, kjer je sedaj motokros je bila nekoč lepa livada, last gospoda Ježa s Hudinje. Petnajst let smo imeli to zemljo v najemu in jo obdelovali. Nato jo je prevzel sin, najemne pogodbe nismo podaljšali, kaj je on naredil z zemljo, pa ne vemo. Verjetno jo je prodal občini, saj je to sedaj menda občinska last. Ko sem se že pritožil pri motokrosistih nad hrupom, so me osorno odgnali, češ da je to zasebna parcela in da lahko na njej delajo, kar hočejo. Kakšnih deset let bo že, odkar se tu zbirajo motokrosisti,« je dodal. »Enkrat, ko je bil hrup nezno, sem poklical policiste. Prišli so, eno uro opazovali dirka-

nje po stezi, nato pa odšli. In zopet nič ukrepali,« se spominja Rezar. Rezar in Kocjanova zagotavljata, da ne ve, sta, kdo bi bil tisti, ki je lastnik proge, ali tisti, ki jo je uredil.

Toliko bolj je motokrosistična steza moteča, ker se nahaja neposredno v Parku spomina na Teharjah. Na krajevni skupnosti Teharje predsednik Franc Kač zagotavlja, da je tudi sam skušal na Zavodu za planiranje in izgradnjo izvedeti, kako je z lastništvom. Zemljišče je last ZPI, steza za motokros pa je tam postavljena nelegalno in v tem primeru bi morale ukrepati inšpekcijske službe. A proti komu?

Ko se je zdelo, da se bo zgodba ustavila, pa se je nenadoma razpletla. Brskanje po spletnih straneh je pripeljalo do tekmovalno rekreacijskega kluba Krško, ki na svoji spletni strani predstavlja 19 motokrosističnih prog v Sloveniji. Pri vsaki navajajo, kje je, kdo je lastnik, kdo kontaktna oseba in koliko denarja je potrebno odšteti za trening. In med 19 progami je edina brez objavljene fotografije tudi proga v Bukovžlaku. Opisujejo jo dobesedno tako: Bukovžlak, pri grobišču Teharje, dva kilometra iz Celja, upravljavec?, urnik: vsak dan (na lastno odgovornost), uporabnina: ne pobirajo, infor-

macije... Iz popisa ostalih prog je razvidno, da so med temi devetnajstimi le tri, kjer ni znan lastnik, kjer ne pobirajo uporabnine in kjer ni kontaktna oseba.

Na spletni strani je bila zapisana tudi številka mobilnega telefona motokrosista, ki očitno vodi omenjeni krški klub. Nekoliko v zadregi je pojasnil, da ne ve, kdo je lastnik proge v Bukovžlaku, da je tam menda problem neko svetišče, pa da on že nekaj časa ni bil tam. Navedel je ime Zdravka Jelovška iz Cerovca pri Šentjurju, ki se je tekmo-

valno ukvarjal z motokrosom, sedaj pa se z njim ukvarja njegov sin, ki naj bi treniral na progi v Bukovžlaku.

V pogovoru z Zdravkom mlajšim je ta prostodušno priznal, da informacija drži, da pa sam tam ne trenira več, odkar je urejeno parkirišče in s tem delno uničena motokrosistična proga. Na vprašanje, ali ve, kdo je uredil to progo, je odvrnil: »Ja, moj ati in Marjan Zdovc.« Na vprašanje, na čigavi zemlji, pa: »Hja, na državni, ne?« Prijazni fant, nekoliko nejevoljen, ker so mu uničili vadišče, je povedal še,

da sedaj trenira v Lembergu, Šentrupertu ali Slivnici, vadišče v Bukovžlaku pa da ni več za nobeno rabo.

In tako se sprašujem sedaj, ko sem za Mestno občino Celje dokaj enostavno raziskala, kako je s progo, ali smem za nagrado tudi jaz, na kakšnem koščku občinske zemlje, postaviti malo utico, kjer bom grela poletni svoje kosti. Obljubim, da ne bom motila sosedov. Če mi bodo deset let gledali skozi prste občinarji, bom čisto zadovoljna. Pa že vnaprej iskrena hvala.

NATAŠA GERKEŠ LEDNIK

Parkirišče v Parku spomina, ki je po besedah Zdravka Jelovška skazilo motokrosistično progo, je letos služilo tudi za avtomobilski odpad, kot priča fotografija Rezarjevih.

Žrtev formalističnih ovir?

Predsednik Mestne skupnosti Žalec Janez Meglič zavrača očitke o porabi sredstev v neznane namene - Sporen davek na dodano vrednost

»Denar ni bil nezakonito zapravljen, naša napaka je bila le v tem, da smo nekatere račune plačevali z gotovino,« je zatrnil predsednik sveta Mestne skupnosti Žalec Janez Meglič v zvezi z »izginulimi milijoni pogrebne minusa«.

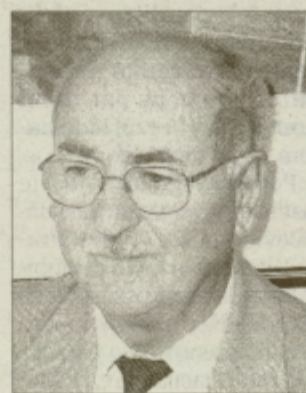
Minuli teden je v Žalcu izbruhnila afera, potem ko je občinski nadzorni odbor v svojem poročilu zapisal, da finančno računovodsko poslovanje pristojne delavke zadnja tri leta ni bilo v skladu z zakonom. Delavka naj bi v tem času prejela gotovino za 178 pogrebni storitev, za 120 je predložila gotovino in dokumente v knjiženje, za ostalih 58 pogrebni storitev pa opustila to dolžnost. »Tako je bil neevidentiran in za neznane namene porabljen skupni znesek MS Žalec v višini 3.388.494,04 tolarjev,« je navedeno v mnenju NO.

Predsednik sveta MS Žalec Janez Meglič trdi, da je pri poročanju medijev o izginulem denarju precej dezinformacij,

ki bodo mestni skupnosti zelo škodovali: »Plačevanje z gotovino je nekajletna uveljavljena praksa, ki smo jo bili prisiljeni uporabljati še nekaj lanskim mesecev, nenazadnje tudi zaradi dolgov. Z gotovino so se plačevale določene zadeve, celo darila za bivši svet sveta MS, daril so bili deležni tudi ljudje z občine. Lani maja pa smo imeli blokirani žiro račun, saj je celjsko podjetje tožilo MS Žalec. Tudi zaradi tega in nekaterih drugih stvari je odstopil prejšnji predsednik sveta MS Eran Sadnik.«

Zakaj menite, da so se v javnosti pojavile dezinformacije glede poslovanja MS?

Mogoče je poročilo občinskega NO nerazumljivo, saj zadeva izzveni, kot da bi šlo za okoriščanje. V svetu mislimo, da se bivša delavka ni okoriščala. Preiskava, ki je v teku, pa bo pokazala, kako in kaj. Res pa je, da nismo odvedli davka na dodano vrednost - aprila, ko smo nameravali državni nakazati denar, je šlo za

Janez Meglič

169 tisoč tolarjev. Vendar pa v knjigovodski službi niso našli načina, kako bi državi poravnali DDV. Tako davek še danes, po petih mesecih, ni plačan. Zato lahko rečem, da smo delno tudi žrtev formalističnih ovir.

Torej imate v svetu MS dokaze, da denar ni bil porabljen za »neznane namene«?

Za denar v svojem obdobju (torej od maja lani) vem, kam je šel. Nimamo sicer čisto popolne dokumentacije, mojemu predhodniku manjka ne-

kaj potrdil. Mislim pa, da bo uspel dobiti dokumentacijo.

Občina Žalec je odgovorno računovodsko delavko suspendirala ter zoper njo uvedla disciplinski postopek...

Menim, da je bil ukrep vodstva občine do delavke prenežen. Gre za pridno delavko, invalidko, ki je delala za polovičen delovni čas. Odnos do nje ni bil korekten, saj po desetih letih, kar je delala v MS, zadeve dobro pozna.

Še enkrat v MS v celoti zavračate trditve o uporabi sredstev v neznane namene?

V občini imamo nekoga, ki prehitro rad pretirava. Sam se ne čujim krivega, vendar pa sem gotovinska izplačila osebno odobral. Delavka pač ni sama odločala, kaj in koliko se bo komu plačalo v gotovini. Za vsa plačila pa imamo dokumentacijo.

Za urejanje pokopališč in opravljanje pogrebni dejavnosti je razpisana koncesija. Kaj bo to pomenilo za KS oziroma mestno skupnost?

Če bo koncesija oddana, bo to pomenilo za občane zagotovito dražjo storitev. Podjetje bo pač šlo v ekonomsko cenno. Denar, ki ga v MS dobimo za najemnine grobov oziroma drugih del na pokopališču, vsako leto v celoti vložimo nazaj v urejanje pokopališča. Ne gre

Davčni inšpektor je po pregledu poslovanja Mestne skupnosti Žalec odredil plačilo vseh davkov, zamudnih obresti, prometnega davka in davka na dodano vrednost - skupna vsota »kazni« pa se bliža 2 milijonoma tolarjev. Za danes, četrtek, je sklicana seja sveta MS Žalec, na kateri bodo razpravljali tudi o zaupnici oziroma odstopu predsednika Janeza Megliča.

le za grobove - tudi pokopališče, mrliška vežica in cvetličarna so v bistvu naša last. Občina razpisuje koncesijo za lastnino krajevni in mestne skupnosti, kar je pravno nedorečeno vprašanje.

URŠKA SELIŠNIK

PO DRŽAVI

Dansko kraljevsko slovo

LJUBLJANA, 12. oktobra - Predsednik republike Milan Kučan je se je na letniškem letališču s soprogo Štefko poslovil od danske kraljice Margarete II. in nje soproga princa Henrika, ki sta bila na vabilo predsednika na tridnevni uradnem obisku v Sloveniji.

Slovenci nočemo arbitraže

ZAGREB, 13. oktobra - Kljub temu, da je sporazum o meji s Hrvaško z Slovenijo komaj sprejet, ljubljanska vlada ne razmišlja o mednarodni arbitraži, ker bi z njo zanikala vse, kar je bilo doslej storjeno in bi ponovno pristali na začetku, meni slovenski zunanji minister Dimitrij Rupel.

Nesreče v gorah

LJUBLJANA, 15. oktobra - Gorska reševalna služba (GRS) je ob zaključku poletne sezone predstavila poročilo o gorskih nesrečah pri nas. Lani so gorski reševalci v gorskem svetu skupno opravili 223 intervencij v gorskih nesrečah, umrlo pa je 16 oseb, let pa so do 8. oktobra sodelovali v kar 184 akcijah, 1 gornikov pa se je smrtno ponesrečilo.

Grmenje orožja na Počku

POSTOJNA, 16. oktobra - V torko se je na vojaškem vadišču na Počku začela sedaj največja vojaška vaja Slovenske vojske (SV), ki se je končala danes. V njej so opravili bojna strojanja z minometi, havkami, tanki in protiotkrovnimi raketnimi sistemi got in maljutka. Na vadišču bo državo stala 7,5 milijona tolarjev, je sodelovalo 185 častnikov in 21 podčastnikov SV, 287 profesionalnih vojakov, 31 vojakov na služenju vojaškega roka in 138 pripadnikov vojne sestave.

Mariborski študentski golaž

MARIBOR, 16. oktobra - Maribor pesti nova visokošolska afera, saj so predstavniki Novega vala in banja za pravice študentov na ustavno sodišče vložili pobudo za zadržanje več študentski parlamentar naj bi predsednik študentske organizacije Urška Selišnik razpisal v Mariboru (ŠOU) Luka Peklar načrtno zadržal študente in javnost.

Strah po imenu antraks

Slovenija sodi med regije, okužene z antraksom - Zadnji primer bolezni pred 18 leti

Okužbe z vraničnim prisadom, bolj znanim kot antraksom, so v združenih državah Amerike povzročile paniko, ki se je razširila po vsem svetu. Gre res za biološko vojno, ali le za izrabo ponovnega izbruha stare bolezni v propagandne namene? Tudi v Sloveniji je že skoraj pozabljena bolezen ponovno v ospredju. Še posebej, ker sodimo med regije, okužene z antraksom in ker očitno nismo imuni pred množično psihozo.

V Sloveniji veterinarji stalno nadzorujejo zdrave živali, ki so nosilci bolezni in glavni vir okužbe za človeka. Razlogov za povečano bojazen pred novim pojavom bolezni v Sloveniji ni - seveda, če na bakterijo z imenom *Bacillus anthracis* gledamo kot na enega izmed povzročiteljev bolezni v našem okolju in ne kot na smrtonosno biološko orožje.

Klasično biološko orožje

Okužbe z antraksom v Združenih državah Amerike v kakšnem drugem obdobju gotovo ne bi bile deležne kaj več pozornosti. Ker pa je do njih prišlo v času po terorističnem napadu na New York in Pentagon oziroma na Afganistan in ker so bili sprva okuženi večinoma uslužbenci velikih mehiških hiš, je postal sum, da gre za teroristični napad z biološkim orožjem, upravičen. Od tod do strahu pred bakterijsko nepričakovano poštno pošiljko pa je bil samo korak.

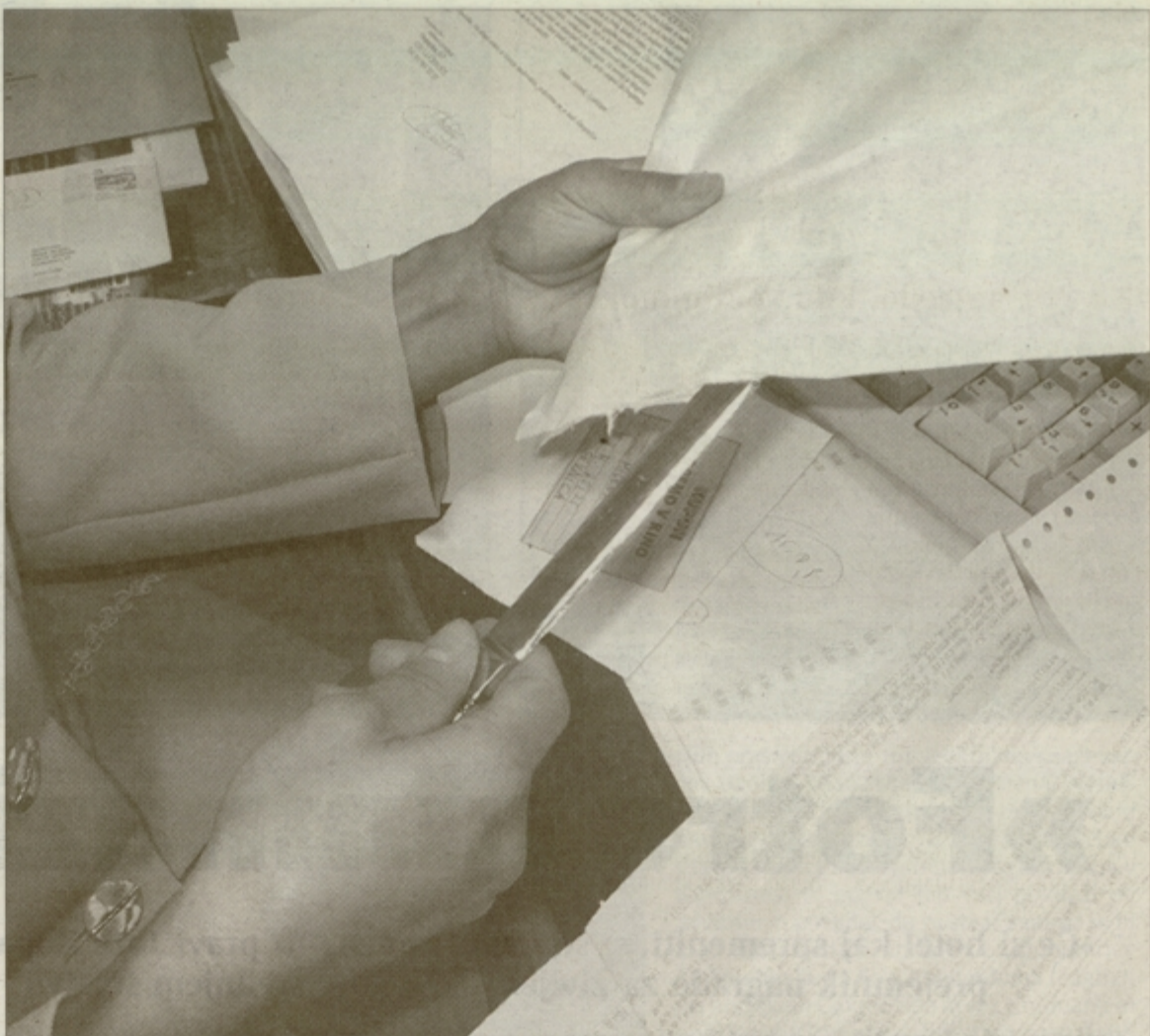
Bakterija antraksa je znano biološko orožje, saj jo je težko odkriti, izredno preprosto pa jo je vzgajati, skladiščiti in razširjati. Zahtevno je pridobivanje suhe kužne snovi (v obliki prahu). Spore antraksa preživijo celo desetletja. Menda imajo antraks v skladiščih vse države, ki so se kdaj ukvarjale s proizvodnjo biološkega orožja. Med znanimi oziroma

razkritimi je bila na primer iraška tovarna v Al Hakamu, ki so jo do leta 1995 ali 1996 uporabljali za pridobivanje antraksa. Združeni narodi so jo uničili leta 1996.

Mag. Alenka Skaza, dr. med., vodja službe za epidemiologijo v Zavodu za zdravstveno varstvo Celje: »Antraks se od človeka na človeka ne prenaša, vir okužbe je bolna žival. Pri pljučnem antraksu pride do vdihavanja spor, kar je po naravni poti zelo redko. Pri odkritju pljučnega antraksa zato velja, da se vsak primer bolezni obravnava kot možno kriminalno dejanje, kar pomeni, da se raziskuje, kako je prišlo do okužbe pri človeku.«

Po podatkih OZN izdeluje biološko orožje 17 držav na svetu. Koliko je manjših, neodkritih laboratorijev v drugih državah ali morda v rokah terorističnih skupin, ne ve nihče. Sumijo, da je tudi Osama bin Laden (glavni osumljenec za teroristični napad na ZDA) s svojo mrežo razvijal biološko orožje (proizvodnjo antraksa, ki ga sedaj dobivajo Američani po pošti, pripisujejo Iraku - mar to pomeni, da bodo naslednji cilji ameriških bombnih napadov v tej državi?). Takšnih »proizvajalcev« seveda ne zavezuje Konvencija o bioloških toksinih in orožju iz leta 1972, ki prepoveduje razvoj in uporabo biološkega orožja in strupov, izpeljanih iz živih organizmov. Potrdilo jo je 140 držav, koliko pa so jo upoštevali, je povsem drugo vprašanje.

Čeprav se vedno smrtonosen, je antraks v smislu biološkega orožja že dolgo zastarel - vsaj v primerjavi s pošastmi, ki so jih za uničevanje človeštva zasnovali v laboratorijih z genskim inženiringom. Prav mogoče je, da bi bile posledice okužbe s temi spremenjenimi organizmi, predvsem virusi, strahotnejše od najbolj pretiranih znanstvenofantastičnih knjig in fil-

Strah pred belim prahom v poštnih pošiljkah je zajel tudi Slovenijo.

mov. A nobeno novo biološko orožje ni tako preprosto uporabno kot antraks, ki ga je kot prah mogoče poslati kar po pošti...

S človeka na človeka se ne prenaša

Antraks je nalezljiva bolezen živali, pri nas najbolj pogosta pri govedu, konjih, ovcah, kozah in svinjah. Živali se okužijo običajno na paši, kjer pridejo v stik s sporo bacila, ki živi v zemlji (tja je prišla z iztrebki bolnih živali ali njihovih trupel). Človek se praviloma okuži v stiku z bolno živaljo. Zboli v nekaj urah do nekaj dneh po okužbi. S človeka na človeka se bolezen ne prenaša.

Najbolj znana laboratorijska nesreča se je zgodila 3. aprila 1979 v mestu Sverdlovsk (zdaj Jekaterinburg v Rusiji), nastala pa je zaradi uhajanja antraksa v prahu iz vojaškega laboratorija. Od 80 okuženih jih je umrlo 69.

Antraks je stara bolezen, znana še iz biblijskih časov, ko so jo imenovali »peta biblijska kuga«. Razširjena je bolj kot ne po vsem svetu, tudi v Sloveniji. Največ jo je v revnih državah, kjer njenega širjenja ne preprečujejo veterinarske službe. Pri nas je povsod tam, kjer se je antraks kdaj pojavil (tudi na štirih območjih znotraj celjske regije), cepljenje živali obvezno. Veterinarska služba je pri tem dosledna.

V Sloveniji sta bila zadnja primera antraksa pri človeku leta 1983. Takrat sta v Komendi zbolela lastnik bolne živali in mesar, ki je žival zaklal.

Na območju Slovenije je bil antraks močno razširjen v dvajsetih letih prejšnjega stoletja, ko so zabeležili več deset primerov obolenj. Po drugi svetovni vojni so letno zabeležili po tri bolnike, leta 1962 nobenega, od 1973 do 1976 prav tako ni zbolel nihče, tega leta sta zbolela dva in potem šele leta 1983 ponovno dva. To sta bila zadnja primera bolezni pri ljudeh v Sloveniji. Takrat sta v Komendi zbo-

lela lastnik bolne živali in mesar, ki je žival zaklal.

Trije načini okužbe, tri oblike bolezni

Najpogostejše so okužbe skozi ranjeno kožo, zaradi katere nastane po dveh do treh dneh kožni antraks. Na koži se naredi značilen izpuščaj: rdečina, sredi nje pa nekoliko dvignjena, trda, skoraj črna pika. Kasneje nastane na mestu okužbe mehurček, napolnjen s krvavkasto, temno tekočino, ki ga obdaja oteklina in močna rdečina. Ko se mehurček posuši, nastane na njegovem mestu trda krasta skoraj črne barve, ki se širi v okolico. Izpuščaj, zaradi katerega ima bolezen v slovenščini tudi ime »črni prišč«, spremlja povišana telesna temperatura, glavobol, bolečine v udih, pogosto je tudi bruhanje. Le redko se bolezen konča s smrtjo. Uspešno jo je mogoče zdraviti z antibiotiki, tudi brez zdravljenja pa ozdravi do 90 odstotkov bolnikov. Ta oblika bolezni je bila v preteklosti v Sloveniji najpogostejša.

Bolezen, ki se običajno prične s podobnimi znaki kot hud prehlad ali gripa, je tudi zaradi redkosti težko prepoznati. Prej je odkrita, bolj uspešno je zdravljenje z antibiotiki.

Z zaužitjem slabo toplotno obdelanega mesa okužene živali pride do črevesnega antraksa, ki se začne s hudim bruhanjem in krvavimi driskami, vročino in bolečinami. Smrtnost je 25- do 60-odstotna.

Najtežje, ponavadi smrtne, pa so okužbe preko dihal. Pljučna oblika bolezni se začne navadno z mrzlico in hudo vročino, nato se razvije pljučnica s krvavim izpljunkom. Smrt nastopi navadno že drugi do tretji dan, ozdravljenja so redka, razen če so z antibiotičnim zdravljenjem pričeli takoj. Tej obliki bolezni so najbolj izpostavljeni laboratorijski delavci (in seveda žrtve biološkega orožja), saj je za okužbo in razvoj bolezni potreben vdih precejšnje količine spor.

Samo brez panike

Razlogov za strah pred naravnim izbruhom te bolezni pri nas ni. Veterinarji cepijo vse živali na ogroženih območjih še 50 let po pojavu zadnjega primera bolezni. To je tudi dovolj trdna osnova za prepričanje mag. Ivana Eržena, dr. med., direktorja Zavoda za zdravstveno varstvo Celje: »Bolezen je pod nadzorom. V Sloveniji ne pričakujemo poslabšanja epidemiološke situacije. Razlogov za bojazen ni.«

Preplah v Sloveniji ni potreben. Če pa ste prejeli res nadvse sumljivo pošiljko iz tujine, pokličite telefonsko številko 113 (Center za obveščanje) ali posebno številko ministrstva za zdravje: 01 478 60 45 (kadar ste že skoraj prepričani, da je vaš sum upravičen).

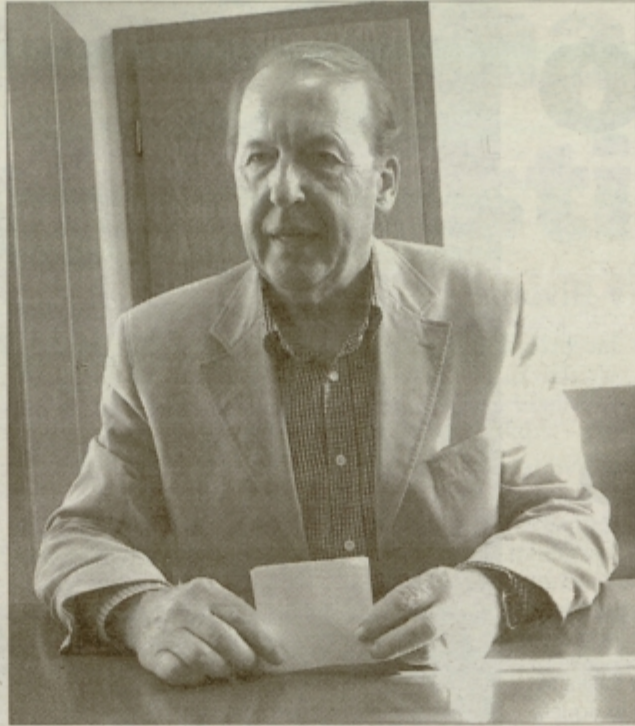
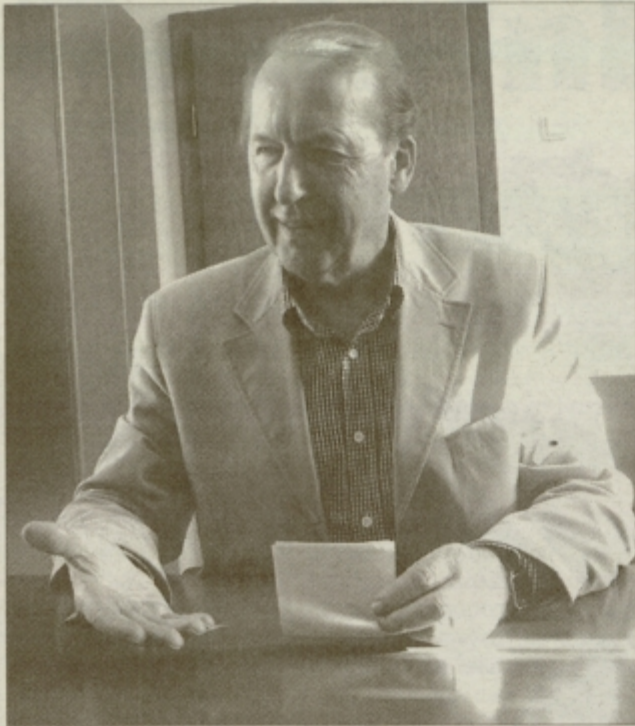
Pravzaprav je podobno tudi pri strahu pred biološkim terorizmom. Biološko orožje je resna grožnja človeštvu in njegovemu preživetju, toda panika, ki je sedaj zajela tako rekoč ves svet, presega meje zdravega razuma. V torek je prvič pljusnila tudi v Slovenijo. Pričele so se prijave sumljivih poštnih pošiljk. Med njimi tudi prijave za dve sumljivi poštni pošiljki v Celju (menda iz Merkurja). Vse prijave so zaščitili, kot da gre dejansko za kužen material in jih poslali na analize v Veterinarsko upravo Republike Slovenije. Če bodo prijave dobile nerazumljiv obseg, seveda ne bodo mogli več preveriti čisto vsake, ampak samo dejansko sumljive. Verjetnost, da bi potrdili bakterijo antraksa, je skromna, opozarjajo odgovorni, saj ni nobenega objektivnega razloga, da bi Slovenijo ogrožal biološki terorizem. Previdnost seveda ni odveč. Pošta Slovenije pregleduje vso pošto iz tujine z rentgenom, kar pa pri odkrivanju biološkega orožja ne koristi kaj prida. Bolj prav pridejo pri odpiranju pošte zaščitne rokavice...

Če pa ste dobili zares nadvse sumljivo, nepričakovano pošiljko iz tujine, lahko pokličete Center za obveščanje (113) ali posebno številko ministrstva za zdravje 01 478 60 45.

MILENA B. POKLIČ

Takole je videti povečana bakterija antraksa.

»Fotr« gimnazij

»Če si hotel kaj spremeniti, si se moral zameriti,« pravi Jože Zupančič, prejemnik nagrade za življenjsko delo v srednjem šolstvu

Profesor Jože Zupančič, ki v prosveti dela že 35 let, je pred dnevi prejel nagrado za življenjsko delo na področju srednjega šolstva, ki jo podeljuje Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport. V Celju ga poznajo številne generacije gimnazijcev in njihovih staršev, saj funkcijo ravnatelja nekoč Kajuhove, danes pa Prve gimnazije opravlja že od leta 1976. »Ko grem po ulici, me vedno pozdravlja veliko ljudi,« pravi. »In veste, kaj mi je najbolj všeč? Da me vsi pozdravljajo nasmejani. Nihče ni pri tem mrkega obraza.«

Čeprav se zdi, da o pedagoškem delu profesorja Zupančiča vemo tako rekoč vse, se izkaže, da vendarle ni tako. Ste vedeli, na primer, da je bil leta 1968 vodja Centra višjih in visokih šol v Celju? »To je danes pomemben podatek, saj se ta center ponovno ustanavlja, za kar je že skrajni čas, vendar ne smemo pozabiti, da smo ga od leta 1966 do srede sedemdesetih let že imeli. V Celju je takrat študiralo preko 1.600 študentov. Svoje oddelke so v Celju imeli ljubljanska Pedagoška akademija, mariborski VEKŠ, Višja upravna šola, študirati je bilo mogoče tudi gradbeništvo in strojništvo. Potem pa Celje ni želelo več plačevati potnih stroškov profesorjem, dnevnic in podobno, zato je postopoma vse usahnilo.«

Zanimivo obdobje v Zupančičevi šolski karieri je ravnateljstvo na osnovni šoli Štore, kjer je bil hkrati ravnatelj vrtca. »V vrtcu sem bil zelo rad, tudi na hospitacijah. Štorski vrtec je bil zgrajen prav v času mojega ravnateljstva. Na okno vrtca sem dal takrat napisati: prosimo starše, naj ne vozijo otrok na sprednjih sedežih. To je bilo nekaj posebnega, saj v tistem času tega še niso narekovali cestno prometni

predpisi. Starši pa so se priporočila vestno držali.«

Učne ure s starši

Če bi Jožeta Zupančiča vprašali, na kaj je najbolj ponosen v poklicni karieri, bi bili nad odgovorom presenečeni: »Največji dosežek na šolskem področju so bile učne ure z otroki za starše, ki smo jih uvedli na osnovni šoli Štore. Tako so starši prvič videli, kakšni so njihovi otroci v šoli. S temi urami sta pričeli dve učiteljici, v dveh letih so to uvedli vsi na štorski osnovni šoli. A so to kasneje, ko sem odšel, žal opustili.«

Njegovo dolgoletno ravnateljstvo celjski gimnaziji pa je med ljudmi zagotovo pustilo največji pečat. »Ravnatelj mora omogočiti mladini in profesorjem, da izrazijo sebe v tistem, kar obvladajo. Ne smeš jim dihati za ovratnik. Zato sem vedno podpiral vse tiste, ki so imeli posebne talente na katerikoli področju in jim omogočil, da so jih lahko razvijali, tudi tako, da so pogosteje izostajali od pouka in to kasneje nadoknadili. Nekateri so mi celo očitali, da sem zelo radodaren s podeljevanjem posebnih statusov. A se je vedno izkazalo, da sem imel prav, ko sem jih podeljeval. Nikoli me nihče od teh ni izigral.«

Ukinjanje in poplava gimnazij

V časih, ko je bil elitizem nezaželen, je Zupančič razburjal okolico, pa tudi ravnatelje drugih srednjih šol, ko je poudarjal, da je Kajuhova gimnazija elitna. »Okolici sem želel dopovedati, da je ta gimnazija zares nekaj posebnega. Danes tega ne govorim več, ker hočejo to biti vsi. Zato danes poudarjam,

da je Prva gimnazija normalna šola, s plusi in minusi.«

Danes je v državi, pa tudi v Celju, poplava gimnazij. Pred dvajsetimi leti so jih ukinjali. Na njegovo veliko žalost. »Leta 1981 smo na mojo pobudo ustanovili Skupnost družboslovnih šol, ki sem jo vodil do leta 1990. V začetku osemdesetih let sem postal tudi vodja delovne skupine za prenovo družboslovnega programa, takrat smo pričeli s prvimi spremembami predmetnika. 1986 sem postal predsednik strokovnega sveta za družboslovje in po moji zaslugi so leto kasneje v predmetnik ponovno uvedli latinščino. Leta 1988 pa nam je uspelo odstraniti vse ideološke predmete: samoupravljanje s temelji marksizma, obrambo in samozaščito ter osnove tehnike in proizvodnje. Zaradi tega sem imel ogromno težav. Če si hotel kaj spremeniti, si se moral zameriti,« se danes smeje Zupančič.

Majice s tujimi napisi

Najbolj vesel je bil, ko so leta 1990 ponovno uvedli gimnazije. Na predmetniku in v učnih načrtih gimnazije je Zupančič zapisan kot vodja delovne skupine za pripravo predmetnika in učnih načrtov sedanjih gimnazij. »Lahko bi rekel, da sem »fotr« gimnazij.«

Jože Zupančič ima lepo lastnost, da prizna svojo zmotljivost. Mišljenje je pripravljen spremeniti, če mu kdo dokaže, da je drugače. Pred mnogo leti je absolutno prepovedoval dijakom nositi majice s tujimi napisi. »Dolgo sem to zagovarjal. Vse do takrat, ko me je obiskala mama ene od dijakinj in povedala, da moje stališče sicer razume, da pa so pri njih doma tako slabo materialno preskrbljeni, da ji oblačila za hčerko pošilja sestra iz Amerike. Zato imajo ta oblačila

tudi tuje napise. Pod težo tega argumenta sem popustil. Človek se spreminja...«

Človek z »jajci«

Posebej ponosen je na nekatere dogodke na gimnaziji. Na primer na prvi posvet v Sloveniji o napakah usmerjenega izobraževanja, ki so ga dijaki celjske gimnazije pripravili že leta 1983. Pet let kasneje so bili celjski gimnazijci organizatorji dijaškega shoda v podporo četverici. Leta 1990 je bil na tej gimnaziji prvi sestanek Svetovnega slovenskega kongresa. Pet let kasneje pa vseslovenski posvet z dijaki o prenatrpanosti učnih načrtov v gimnazijah.

Rekli so mu tudi »rdeč ravnatelj«, priznava nasmejano. »Seveda sem bil član Zveze komunistov, saj ga ni bilo ravnatelja, ki ne bi bil. To je bilo nujno. A sem bil tudi eden redkih komunistov, ki sem iz zveze komunistov izstopil že leta 1990, ne pa zamrznil članstvo, kot mi je bilo ponujeno. Človek mora imeti »jajca.«

In četudi je verjetno marsikomu šlo v nos, ker je bil Jože Zupančič ves čas v ospredju in nikoli anonimni, kar v mestu ob Savinji ni zaželeno, je ostal dobre volje, mladostnosti pa se je verjetno nalezal od dijakov, s katerimi je pogosto v stiku. Sedaj, na primer, z vsakim gimnazijskim letnikom pripravlja »znamenite« sestanke v šolski telovadnici, vsako konferenco. Izmenjajo mnenja, se pogovorijo o učnih uspehih: »Seveda jih najprej malo naderem, nato pa jih še pohvalim,« priznava in dodaja: »Tudi dijaki lahko pridejo do besede.« In si jo po njegovih zagotovilih tudi vzamejo. »Naša šola ima dušo, ima življenje, ker se z dijaki pogovarjamo, ker smo jim pripravljani prisluhniti in ker smo pripravljani priznati tudi svoje napake.«

NATAŠA GERKEŠ LEDNIK
Foto: GAŠPER DOMJAN

NA KRATKO

O nepismenosti in stresu

Celjski mladi raziskovalci so znova dosegli lep uspeh 35. srečanju mladih raziskovalcev Slovenije. Osvojili so tretja mesta. Iz celjske Srednje šole za gostinstvo in turizem so dijaki s področja zgodovine pripravili uspešno raziskovalno nalogo z naslovom Antična zgodovina Ptuja s poudarkom na ptujskih mitrejah. S področja slovenskega jezika so dobro uvrstili z raziskovalno nalogo o funkcionalni (nepismenosti) na Srednji šoli za gostinstvo in turizem v Celju. Tretje mesto pa so zasedli tudi dijaki celjske Poslovno-mercionalne šole z raziskovalno nalogo s področja psihologije. Raziskovali so stres med celjsko srednješolsko populacijo.

Topleje bo ceneje

Z oktobrom je celjska Energetika znižala cene zemeljskega plina. Tisti, ki ga uporabljajo kot gospodinjski plin in ogrevanje, bodo po prvem popisu števecov zanj odšteli 81 tolarja za kubični meter, zaenkrat tudi brez vračunane električne loške takse. To bo za 4,14 tolarja za kubični meter manj doslej. Od oktobra je nižja tudi cena ogrevanja za stambene prostore v občinah Celje in Štore. V občini Celje cena kilovatne ure nižja za 0,28 tolarja, v občini Štore za 0,97 tolarja. Razlika v ceni kilovatne ure nastaja zaradi različnih cen pri različnih dobaviteljih energentov po občinah. Iz Energetike sporočajo, da so cene lahko znižali zaradi nižjih nabavnih cen zemeljskega plina. Po zagotovitvi njihovega glavnega dobavitelja, Geoplina, pa naj se cene tega goriva do konca leta ne bi povišale.

Pričenjajo se komemoracije

Krajevna organizacija ZZB NOB Slavko Šlander iz Celja pripravlja jutri, v petek, komemoracijo pred spominno ploščo padlim borcem V. prekomorske brigade. V kulturnem programu bo sodelovala laška godba na pihala ter mlada torka Milka Conradi.

Zbiranje nevarnih odpadkov

Podjetje Javne naprave te dni akcijo zbiranja nevarnih odpadkov iz gospodinjstev nadaljuje v Celju. Tako je danes v četrtek, kontejner na parkirišču pri vrtcu v Drapšinovi ulici v Novi vasi. Jutri ga bodo predstavili dopoldne na parkirišču pred blagovnico v Novi vasi, popoldne pa na parkirišču na Okrogarjevi ulici. V soboto bodo akcijo nadaljevali na mestni četrti Center, kjer bo kontejner stal v Kocbekovi ulici. V ponedeljek dopoldne bo kontejner na Dolgem polju Tkalski ulici, popoldne pa na Stari Dečkovi cesti. V torek bodo selili na Hudinjo, kjer bo dopoldne na voljo krajani v Ulici frankolovskih žrtev, popoldne pa v ulici Milčinski. V sredo dopoldne pa ga bodo postavili še v Slančalovici popoldne pred kulturni dom v Trnovljah.

Sprejem za krvodajalce

Območno združenje Rdečega križa Celje pripravlja jutri, v petek, sprejem za 481 krvodajalcev iz občin Celje, Štore, Vojnik in Dobrna. Prejeli bodo priznanja za večkrat darovanje krvi. Na sprejem so povabili tudi dolgoletne krvodajalce, ki so kri darovali že več kot stokrat. Rekord je Franci Križnik, ki je kri daroval že 132-krat. Sprejem bo v veliki dvorani Narodnega doma v Celju.

Madžarska donacija Šolskemu centru

Poklicni in tehniški gradbeni šoli iz Celja, ki deluje pod okriljem Šolskega centra, je v petek madžarsko podjetje Graphisoft, ob pomoči podjetja Jabolko, podarilo sedem najst izobraževalnih licenc računalniškega programa AutoCAD 7.0. Gre za donacijo v vrednosti dobrih dveh milijonov tolarjev. Pomembna je tako za izobraževalne namene kot tudi za gradbeno stroko širše celjske regije.

V šoli so se ob donaciji obvezali, da bodo zaposlovali enega strokovnega delavca, ki bo imel ustrezno znanje in izkušnje, ki ga bo moral ves čas izpopolnjevati. Računalniško učilnico, v kateri je inštaliran ta program pa bodo v poldanskem času dali na voljo tudi študentom Višje šole kovne šole programa gradbeništvo.

Društvo joga v vsakdanjem življenju Celje vabi na predavanje o jogi.

Predaval bo Paramhans Svami Mehešvaranda, svetovno priznani mojster joge in borec za mir.

Predavanje bo v sredo, 24. 10. 2001 ob 18.30 v modri kongresni dvorani, sejnem Golovec.

Blagodejna »pametna« voda

Poskusi z vitalizirano vodo tudi na prašičji farmi - Ignoranca velikih farm in ministrstev - Vse je zapisano v vodi

Februarja letos je prašičjerejec Franc Zmazkovi pri Mali Nedelji pristal, da na njegovi farmi opravijo poskuse, s katerimi bi dokazali, da z informacijami obogatena voda dela prave male čudeže. Zmazkovi prašiči manj pojedjo, pijejo, so bolj odporni in zdravi ter ne širijo neprijetnih vonjav v okolje. Zakaj? Zmazkovi, ki na svoji farmi letno vzreduje dva tisoč prašičev, so se ravnali po svetu veterinarja, ki je v svoji ambulanti časa opazoval spremembe na živalih, ki jih z informacijsko obogateno vodo. Na hišna vodnjaka, iz katerih točijo vodo po svoje potrebe in potrebe prašičev, so naredili po eno napravo, napolnjeno z ustreznimi informacijami, imenovano vitalizator Hydronic. Potem so njihovi prašiči pili vitalizirano vodo sto dni turnusne reje. Rezultati bi se morali (vsaj) dotakniti še tako skeptično razmišljujočih strokovnjakov in njihovih nejevernih Tomažev. Pa se niso.

Manj pojedjo in se kljub temu redijo

Vseh 680 Zmazkovih vhlavljenih prašičev, ki so od februarja pa do maja, ko so šli na meso, pili z informacijami vitalizirano vodo. Rezultati, ki so bili v primerjavi s prejšnjimi izredno dobri. Marko Nabergoj, doktor veterinarske medicine, ki ima veterinarski inženiring v Moravskih Toplah in ki s sodelavci skrbi za živino na območju upravne enote Murska Sobota, za reje reje pa tudi na območju Gornje Radgane in Ljutomerja, je ves čas poskusa spremljal obnašanje Zmazkovih prašičev in si beležil ter primerjal rezultate meritev z rezultati iz poprejšnjih evidenc. Poginile so satri živali (0,4 odstotka), nobene od njih niso zdravili, niti cepili. Poraba hrane se v povprečju zmanjšala s 3,6 kilograma na kilogram hrane za kilogram prirasta, pomeni precejšen denarni prihranek. Prašiči so bili bolj mirni, zato je bilo v hlevu manj hrupa. Klavnost je bila dobra, od 52-55-odstotna, kar jo uvršča v višjo kategorijo klavnosti.

Kaj je na to dejal Marko Nabergoj? »Očitno da na zdravje in počutje živali vplivajo tudi z informacijami in ne le z ogromnimi količinami antibiotikov in kemoterapevtov, s čimer obremenjujemo meso, pre-

Vera Zmazek: »Še posebej pa me veseli, da na naši kmetiji gnojevka sploh ne smrdi več.«

ko mesa pa ljudi in okolje, ki je vse bolj uničeno. Moja dognanja in prepričanja temeljijo na primerjavah med ugotovitvami pri skupinah živali, ki so bile v reji v prejšnjem turnusu in med živalmi v tekočem turnusu, ko živali pijejo vodo, ki priteče preko vitalizatorja hidronik. Podobne rezultate smo dobili tudi pri rejcih govedu in perutnine.«

Najbolj pa je nad vitalizirano vodo navdušena gospodinja Vera Zmazek, saj njene blagodejne učinke opaža povsod na kmetiji in na sebi. »Rože niso še nikoli tako lepo cvetele, kot cvetijo letos, pa tudi bolj močnih barv so. Prašiči so zdaj bolj zdravi, manj jih pogine, pijejo več vode, so bolj mirni, a vseeno živahni, pojedjo manj hrane in dosežejo enako težo kot prej. Tudi sama zdaj pijem več vode, ker je boljšega okusa, pa shujšala sem že kar precej. Sicer pa s hidronikom oživljeno vodo uporabljam tako rekoč za vse, tudi pri kuhi in peki kruha ter za umivanje in pranje. Perilo je zdaj tudi brez mehčalca mehko, belo perilo pa še bolj belo. Posebno pa nas veseli, da na kmetiji zdaj veliko manj smrdi, gnojevka pa sploh ne smrdi več.«

Nos pove vse

Inštitut za sanitarno inženirstvo iz Ljubljane je v Prlekiji izvedel primerjalni olfaktometrijski meritvi smrdu gnojevke pri Zmazkovih in na prašičji farmi v Ivancih, kjer uporabljajo navadno vodo. Po slami so polili gnojevko in nato s posebnimi napravami posrkali smrdeči zrak ter ga spravili v plastične vreče. Vzorce usmrjenega zraka so v laboratoriju analizirali in ugotovili, da gnojevka prašičev, ki pijejo z informacijami obdelano vodo, smrdi pol manj od prašičje gnojevke s farme, kjer nimajo naprave Hydronic.

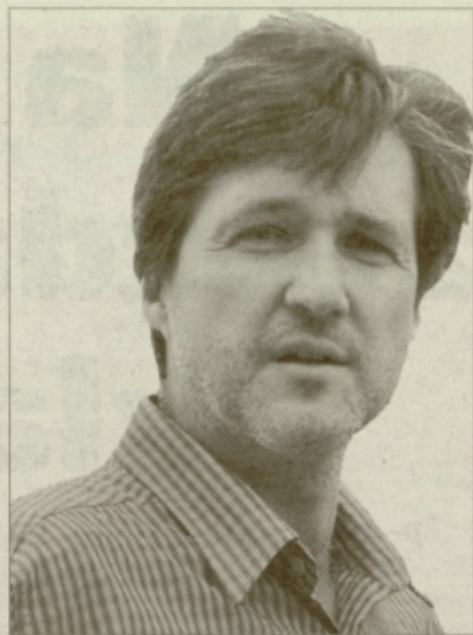
Na Inštitutu za sanitarno inženirstvo so v strokovnem mnenju (med drugim) zapisali, da prvi rezultati govore v prid učinkom delovanja Hydronic vitalizatorja, vendar bi bilo potrebno opraviti še več meritev in analiz.

Tujce zanima, naše ne

Pa smo tam. Raziskave niso poceni, zanimanja pri tistih, ki bi lahko pomagali in ki delijo denar za raziskovalne projekte, pa ni. In to ravno pri tistih, ki bi lahko imeli od raziskav vitalizirane vode izredne koristi in nove možnosti.

Voda ima sposobnost pomnjenja, v njenem spominu pa ostaja vse, kar doživi med »bivanjem« na Zemlji, s tehnologijo hydronic pa je mogoče vplivati na ta njen spomin. Škodljive in življenjske zavirajoče informacije je mogoče zbrisati z novimi, močnejšimi in izbranimi informacijami. Podobno, kot bi z novimi zapisi prepisali stare zapise na trdem disku računalnika. V Sloveniji so hidroniki vgrajeni v številnih hišah, pekarnah, na kokošjih farmah, farmah prašičev, konjev itd. Vsi hidroniki pa niso napolnjeni z enakimi informacijami. V osnovi sta razvita dva tipa: za hišno rabo in industrijski tip, ki je kodiran glede na namembnost. Naprava, ki oživlja vodo za napajanje konj, nosi v sebi druge informacije kot jih nosi naprava za vodo za napajanje prašičev ali za vodo, ki se uporablja pri peki kruha.

Raziskovalna skupina Hydronic, katere član je tudi inovator Vili Poznik iz Celja, je o napravi za vitaliziranje vode in njenih učinkih obvestila direktorje vseh velikih sloven-

Marko Nabergoj, dr. vet. med.: »Moja dognanja temeljijo na opazovanju in razlikovanju med ugotovitvami pri skupinah živali, ki so bile v reji v prejšnjem turnusu in med živalmi v tekočem turnusu.«

skih prašičjih farm (in velikih onesnaževalcev okolja - Ihan, Draženci, Stična, Nemščak, Cven). Omenjene farme predstavljajo devetdeset odstotkov vse slovenske velike prašičje reje, a se povabilu na ogled farme v Kurošincih ni odzval (ali vsaj poklical po telefonu in povedal, da ga stvar zanima in bi si jo rad ogledal) niti eden od direktorjev omenjenih farm. So pa nemudoma reagirali pri hrvaškem Gavriloviču in si z zanimanjem ogledali »hydronic« prašičjo farmo v naši Prlekiji.

Raziskovalna skupina Hydronic je februarja letos poslala dopise tudi na več ministrstev (za kmetijstvo in prehrano, zdravje, okolje in prostor, znanost in tehnologijo), a v vseh osmih mesecih niso prejeli niti enega odgovora. Pri tem je treba povedati, da so učinke informirane vode oziroma Hydronika merili in dokumentirali preverjeni domači in tuji znanstveniki, univerzitetni inštituti ter zdravstveni zavodi in ne kakšni laiki, mazači ali kvazi raziskovalci. Zakaj torej ignorantski odnos?

Vodo ceni tisti, ki je nima

Odgovor je v splošnem odnosu do vode, ki nam je bila nekoč dana in ki je nekaj samo po sebi umevnega. Očitno ni nikomur dovolj jasno, kako zelo pomembna je kakovost vode. In kako bo takrat, ko bomo vodne vire do konca uničili in ko bo kozarec zdrave pitne vode več vreden kot zrno zlata. Da se to še ne bo zgodilo kar kmalu?

V zadnjih šestdesetih letih se je obseg proizvodnje kemikalij v svetu povečal za šeststokrat! Zato so vode vse bolj strupene, v njih je vse več apnenca, ki je indikator onesnaženosti vode. Žal se zgolj s kemijskimi analizami danes ne da več določiti kakovosti vode, zato so vse bolj pomembne biološke analize, ki dajejo odgovor na vprašanje, kako določena voda vpliva na živa bitja. Rezultati raziskav so pokazali, da je z vnašanjem informacij v vodo mogoče spreminjati njeno strukturo in jo prilagajati posameznim potrebam. Ste se kdaj vprašali, zakaj se žegnana voda v cerkvenem kropilniku nikoli ne pokvari, usmradi? Ne zato, ker bi jo vsak dan menjavali, ampak zato, ker je ta voda mentalno obdelana, torej napolnjena z informacijami.

Slovenija, dežela bistrih voda

Slovenija, kjer iz vodovodnih pip še vedno teče razmeroma zdrava pitna voda, je v veliki prednosti pred večino tistih držav, kjer poznajo le še pitno vodo iz plastenk. Pri nas pa imamo tudi napravo Hydronic, ki daje neslutene možnosti pri uporabi in izrabu vode. A kaj, ko država zaenkrat ne kaže prav nobenega zanimanja.

Slovenija bi se v svetu prav lahko predstavljala in ponašala s sloganom: Slovenija - dežela čistih (bistrih, zdravih) voda. Po čisti vodi, ki takšna priteče celo iz domačih pip, bi bila tako povsod prepoznavna in cenjena.

MARJELA AGREŽ

Na prsih zvezda, v srcu kladiivo

Podnajemnik v Celju, kača v terariju - Vinko Möderndorfer o svojem delu, nostalgiji po starih časih, utesnjenosti...

Kuštravega fanta z okroglimi naočniki se iz gimnazijskih let in klopi najbolj spomnijo njegovi sošolci in kolegi, s katerimi je, danes cenjeni, priznani in iskani režiser, komediograf, pesnik in pisatelj Vinko Möderndorfer veliko modroval, pesnikoval in filozofiral.

Spomnijo se ga tudi profesorji tedanje Pedagoške gimnazije v Celju, ki so v marsičem »krivi« za njegovo nadaljnjo pot in študij. Ko se spominja tistih srednješolskih dni, omenja tedanja prof. Ljudmilo Kajtner, pa Slavka Pezdirja... Nušo (Ano) Vovk..., ki so ga vzgajali v literarnem in gledališkem smislu.

Ob majceni beli režiserski mizici pred prvo vrsto parterja v dvorani Slovenskega ljudskega gledališča, kjer je nastajal pričujoči pogovor ob eni zadnjih vaj za njegovo najnovejšo komedijo Podnajemnik, so se iz Möderndorferjeve ustvarjalne in življenjske malhe napletle zanimive zgodbe in razmišljanja. Večina, tako ali drugače, po umetniški plati in zasebno, povezana z gledališčem...

Najprej s celjskim, ki ga je, pripoveduje, vzgajalo že kot osnovnošolca. Torej je tudi v marsičem »sokrivo« za njegove poznejše odločitve in usodo. »V obdobju, v katerem sem odraščal, je imelo Slovensko ljudsko gledališče izjemno dober repertoar in je bilo v vrhu ne samo v slovenskem, ampak tudi v jugoslovanskem merilu. Zdaj kot režiser s tem gledališčem delam že več kot dvajset let in ga imam od vseh najraje. Rad se vračam.«

Vinko, piši!

Kot večina pubertetnikov je Möderndorfer v tem času začel pisati pesmi in predvsem veliko brati. »Bral sem veliko več, kot so tedaj brali moji vrstniki in veliko več, kot berejo mladi danes. Bilo je to neko nenavadno hlastanje po literaturi in želja po pisanju. Pisal sem... zdi se mi, da kar 24 ur na dan. Predvsem pesmi, proze sem se lotil kasneje, šele pri petindvajsetih letih. Pisanje proze je namreč kot tek na dolge proge in zahteva zrejšega človeka. Že tedaj pa sem čutil epskost v sebi, vedel sem, da bom nekoč pisal prozo. Začel sem, ko sem dozorel kot človek in kot literat. Zdaj sem ji predan.« Prozi.

Kaj pa komedija? Kar nekaj se jih vrsti po slovenskih odrih, večina pa jih je izšla iz natečaja za »žlahtno komedijsko pero« na Dnevih komedije v Slovenskem ljudskem gledališču Celje. Po uspehu na natečaju, ki ga je ob dvestoletnici rojstva razpisalo Borštnikovo srečanje in kjer je dobil prvo nagrado, »me je celjski razpis k pisanju komedij dobesedno spodbudil, kot češ: Vinko, piši!«

Morda se sicer nikoli niti ne bi lotil pisanja komedij. Tako pa je Vinko Möderndorfer na anonimnem natečaju v Celju zmagal že s tremi komedijami, dve od njih je tudi sam postavil na oder: Limonado Slovenico, ki jo Celjani z uspehom še vedno igrajo po slovenskih odrih, Vajo zbora, ki je bila prav tako uspešnica, a je šla žal prehitro z repertoarja, in Podnajem-

nika, ki si že utira pot smeha. Njegove komedije pa rade uvrščajo v svoj program tudi ljubiteljske gledališke skupine. »Tako je Vajo zbora v minulih letih igralo najmanj deset amaterskih gledališč po Sloveniji. Tudi to mi daje samozavest in mi narekuje, naj še pišem.«

V dvajsetih letih je Vinko postavil na oder 64 predstav. Veliko tudi svojih, kar pri nas ni tako vsakdanje, v tujini pa je to menda kar praksa.

Čeprav Vinko Möderndorfer veliko režira, zadnje čase tudi v Operi, kar je, pravi, zelo drugačno in veliko težje in večplastno delo, se zdi, da je kot režiser še posebej uspešen prav v celjskem gledališču. Ob tem se iz tega niza velja spomniti vsaj nekaterih njegovih uspešnic, kot so: Bolha v ušesu, Črna komedija, Za narodov blagor, Osvajalec, Camera obscura... pa lanske otroške predstave V ozvezdju postelje. Morda k uspehu pripomore dejstvo, da se Vinko, kot pravi, med celjskim ansamblom počuti kot član družine in »kadar pišem, se mi zdi, kot bi pisal za svoje brate in sestre«. In res se igralci včasih sami prepoznajo v likih, ki jih nato igrajo in začitijo, da so bili pisani »njim na kožo«.

Pesmi za Vito

Ne samo gledališki teksti in režije, tudi poezija, pa pisanje tekstov za popevke, so del Vinkove ljubezni. »Čeprav tudi danes rad, kot nekoč, poslušam rockovsko glasbo, zadnje čase rad prisluhnem slovenskim popevkam iz šestdesetih, sedemdesetih let, iz časov zlate slovenske popevke, ko so za naše dame popevke in šansona, Eldo Viler, Majdo Sepe, Marjano Deržaj... pisali tekste veliki pesniki tistega časa: Gregor Strniša, Fran Milčinski-Ježek, Milan Jesih in drugi. Bil je to vrhunec slovenske popevke in šansona...« Danes zelo priljubljena in uveljavljena šansonjerka, za katero pogosto napiše tekst njen brat, je, tudi Celjanka, kajpak, Vita Mavrič. S pianistom Bojanom Goriškom bosta aprila nastopila na abonmajskem koncertu Zavoda za kulturne prireditve.

Sedem let mlajši sestri Viti je brat Vinko že kot otrok (morda se je pa vse skupaj začelo prav tedaj) pisal kratke pravljice in pesmice. Še vedno jih piše. Nadaljeval je s pisanjem pravljic in zgodb za otroške radijske igre, pa za hčerko Gajo. »Predvsem pa pišem, ker sem pisatelj, ker od tega živim in ker se ukvarjam s pisanjem,« pristavi.

Kača, srp in kladiivo

Vinko je v duši še vedno otrok, kar ni dano vsakemu in vsakomur. Nežen je in občutljiv. Rad ima vsa živa bitja. A mu vseeno ne bi pri-

Skupaj z igralko Barbaro Vidovič iz celjske predstave Podnajemnik.

sodili, da je imel doma celo kačo. Da ne? Pa je res! Zdaj je nima več. Odšla je zdoma. V živalski vrt, v terarij. Morala je tja, potem, ko so se razšle poti z dolgoletno življenjsko sopotnico, igralko, tudi šansonjerko Jerco Mrzel. »Ko se čez noč stvari spremenijo in niso več takšne, kot so bile nekoč, ko se začno stvari deliti sem in tja, tudi hišne živali, mi je ostala ljubljenska, kača, ki mi jo je, nekoč, majhno in neobgljeno, za rojstni dan podaril celjski igralec Bojan Umek. Kačica je v nekaj letih zrastle v 2,5 metrov dolgo kačo... Vsi smo jo imeli zelo radi.« Se lahko človek naveže tudi na kačo? »Na vsako živo bitje se lahko navežeš, sploh če živiš z njim, če raste ob tebi. Tudi mlade podgane so lahko sila simpatična bitja.«

Po prepričanju je Vinko še vedno in iskreno, kot pravi sam, komunist. »Danes se to res sliši nostalgčno in jaz to tako tudi jemljem. Ni mi žal po bivši državi ali po bivšem režimu, pač pa je to bolj nostalgija po starih časih in mladosti, ko je bilo veliko več solidarnosti in ko smo imeli drug za drugega veliko več časa in je bilo vse skupaj ukrojeno bolj po človeških merah. Žal mi je, da nismo v novi sistem prenesli del tistega, kar je bilo v prejšnjem političnem sistemu ali v našem prejšnjem življenju dobro.«

Danes bi mu v bistvu rekli levičar in ne komunist. »Levičar s kožo in kostmi,« doda. In še vedno rad obleče majico s simbolom zvezde. Z zvezdo pa predvsem misli na partizane oziroma gverilska gibanja a la Che Guevara, na borce, ki so se borili za boljši svet. »Zato nosim zvezdo na majici. Srp in kladiivo nosim pa v srcu!«

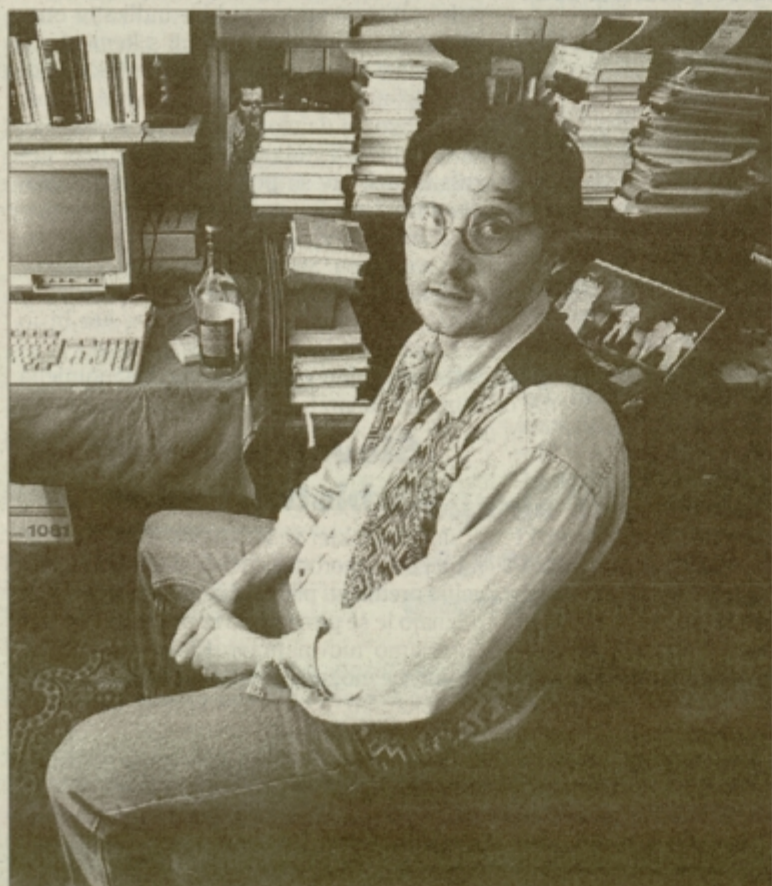
H koreninam

Korenine družine Möderndorfer segajo v Ziljsko dolino na avstrijsko Koroško. K dedu. Tudi leviju, ki se je v času plebiscita pomaloma na to stran meje in je v začetku letja skusil vse tegobe levičarske pripoveduje Vinko. »Po vojni je skoraj tri leta zaprt zaradi informbiroja na Golem otoku. Najbrž to, kar sem, tudi po dedovem zidu in življenju. Čeprav o svoji državi ne vem kdo ve koliko, vseskozi je bila razbita. Dedek in babica sta se neprestano selila. Dedek je preživel v zaporih Kraljevine Jugoslavije in potem po vojni skoraj let. V družini se o tem ni kaj govorilo in zato se ne čudim, da ne čutim kakšnih globokih družinskih korenin. Morda tega kot družina nismo znali? Svojega pravega očetarja pa sem spoznal komaj pred vojni. Po vojni je emigriral, ker ni hotel jugoslovansko armado. Do leta 1990 je živel v tujini in šele potem si je upal vrniti. Preteklost družine me, najbrž je bilo to dobro, ni ve kako obremenjevala, čeprav s tem prepričan, da človek vendarle potrebuje svoje korenine.«

V starem delu mesta Celje, v novem, kjer še vedno živi njegova mama in teta, se ne čuti doma. »V Celju se nisem počutil doma. Utesnjevalo me je. Dušilo. Nisem imel pravih sogovornikov, čeprav bi zdaj podobno lahko rekel tudi za Ljubljano. Nikjer se ne počutim doma.«

Podnajemnik? »Ha... ha... Na način zaenkrat živim tako podnajemniško življenje. Ampak zelo srečno življenje! In zdaj vem: če bi bil več ljubezni, je treba čimprej razen. Razen, če te ljubezni ni Talija!«

MATEJA POD

Vinko Möderndorfer: njegovi ljubezni je ime Talija.

Stran z mački?!

Kako doseči dogovor o nemotečem skupnem bivanju v stanovanjskih blokih?

Psi in mačke so že stoletja ljubečiji spremljevalci in dobri prijatelji. Včasih celo prebrabri. Sploh, če se stanovanjski blok spremeni v zavetišče za vse izgubljene mačke, kot se je zgodilo v bloku na Pkalski ulici v Celju. Tam se že več let borijo s sosednjimi lastniki, ki ima v svojem stanovanju veliko mačk, njihovo smrad pa naj bi se širil po hodnikih in zračnikih.

Omenjena stanovalka je velika ljubiteljica živali, ki ne skrbi zgolj za svoje mačke, pač tudi za ostale živali. Njeni sosedje so jo večkrat opozorili na moteč smrad, ki se je zaradi prevelikega števila živali širil na hodnik in po zračnikih. Stanovalka to zanika in pravi, da redno zrači stanovanje, z razpršilcem škropi hodnik in da so bila vhodna vrata v blok poleti, ko naj bi bil smrad najhujši, venomer odprta. Sosedje so na pomoč poprosili tudi veterinarsko zagotovo, ki upravlja njihov blok, pa je zadeve poskušala rešiti tako, da so stanovalko pripravili veterinarski inšpekciji, ki je ustrezno ukrepala. Venar smrad ostaja, trdijo sosedje, ki sumijo, da je v spornem stanovanju še vedno preveč mačk. Ob tem je treba povedati, da kakšnih posebnih normativov, na primer koliko živali je lahko na koliko kvadratnih metrih, ni.

Mačke so problematične predvsem zato, ker zanje ne obstaja ustrezna zakonska podlaga, kot na primer pri psih, kjer se vodi register in jih morajo lastniki vsako leto obvezno cepiti. V Evropi naj bi mačke začeli označevati z elektronskimi čipi, da bi jih tako lažje nadzorovali, pri nas pa naj bi začeli naslednje leto na ta način označevati šele pse.

Zakon o zaščiti živali določa, da so hišne živali psi, domače mačke, sobne ptice, mali glodalci, terarijske, akvarijske in druge živali, ki se vzrejajo ali redijo za družbo, varstvo ali pomoč človeku. Vsak posameznik ima lahko do pet hišnih živali posamezne vrste, kar v praksi pomeni po pet mačk, pet psov, pet hrčkov... na stanovanje. Če pa z lastnikom biva več kot pet živali iste vrste, mora ta prijaviti rejno. Oskrbnik mora z osamitvijo, kontracepcijo, sterilizacijo ali kastracijo preprečiti nezaželena rojstva mladičev. Za domače živali skrbi tudi zakon o veterinarstvu, ki določa, da morajo imetniki živali poznati kužne bolezni živali in vedeti, kako se preprečujejo in prenašajo. Če se kužna bolezen pojavi, mora imetnik živali to takoj sporočiti veterinarski organizaciji.

Pogodba za dobrobit stanovalcev

Zakonodaja pa ne ureja odnosov med stanovalci v večstanovanjskih zgradbah, kjer so lahko domače živali zelo moteče. Glede na to, da hišnih redov naj ne bi več bilo, v celjski stanovanjski zadrugi Atrij pravijo, da so danes stanovanjske zadeve opredeljene v dveh pogodbah. Prva je pogodba o medsebojnem upravljanju, ki je sklenjena med lastniki stanovanj in upravljavcem bloka, v tej upravljavcu zastopa interese lastnikov. Druga pogodba pa je sklenjena med samimi lastniki stanovanj in je nekakšen dogovor, kako bodo živeli. V tej pogodbi bi lahko določili tudi stalščice oziroma odnos do domačih živali, s katerim pa

Domača mačka je lahko prijeten družabnik lastniku in obenem trn v peti sosedom.

bi se morali, da bi bila pogodba veljavna, strinjati vsi lastniki. Če bi prišlo do njenega kršenja, bi lastniki stanovanj kršitelja lahko tožili.

Toda težava je, da teh pogodb med samimi lastniki skoraj ni, hkrati pa jo je treba ob vpisu etažne lastnine vpisati v zemljiško knjigo, da je pravno veljavna. Glede na to, da tovrstne pogodbe niso ravno pogoste in da obstajajo bolj dogovori med samimi stanovalci o številu živali, lahko sklepamo, da teoretično lahko v stanovanjskem bloku biva ogromno hišnih ljubljencev.

Ko nastopi veterinarska inšpekcija

Veterinarski inšpektorji imajo dolžnost, da v primeru prijav preverijo število in stanje hišnih ljubljencev. Zakon celo dovoljuje, da ob pritožbi z ustreznim sodnim nalogom in v spremstvu policije na silo vstopijo v stanovanje. Po pregledu ustrezno ukrepajo, če ugotovijo kakršnekoli kršitve. Te so preveliko število živali brez prijavljene reje, mučenje živali, bolne živali, za katere ni ustrezno poskrbljeno.

Stanovalcu, ki ima preveč mačk ali psov in nima prijavljene reje, živali odvzamejo in

namestijo v hotel za male živali Zonzani. Lastnik se lahko sam odloči, katere ljubljence bo zadržal. Na veterinarski inšpekciji smo izvedeli, da tako strogega ukrepa do sedaj še niso uporabili.

Odvzete in zapuščene živali so ob prihodu v hotel Zonzani pregledane, ustrezno cepljene in sterilizirane oziroma kastrirane, da preprečijo razmnoževanje. Odvzete živali ostanejo v hotelu trideset dni, ta čas pa so njihove fotografije objavljene v raznih medijih, tako da jih lahko prevzame novi lastnik. Če se jih nihče ne usmili, pse uspravajo, potepuške mačke pa na željo tistega, ki jih je prijavil, spustijo v naravno okolje. Franc Lenko iz zavetišča Zonazni pravi, da so »letos imeli v našem hotelu že 150 živali, od teh smo jih oddali približno sedemdeset odstotkov. Naše zavetišče pa pokriva le nekatere občine, čeprav bi vsaka občina morala imeti svoje zavetišče. Velikokrat se zato zgodi, da pripeljejo psa ali mačko od drugod in jo spustijo v naravo na našem področju, misleč, da moramo mi poskrbeti za njih.«

Bojazen boleznij?

Če se živali kopičijo na enem mestu in niso ustrez-

no cepljene, obstaja precejšnja možnost, da se razvije kakšna kužna bolezen. Med zoonozami, torej boleznimi ali infekcijami, ki se po naravni poti prenašajo z živali - vretenčarjev na ljudi in obratno, so tudi mikrosporija, toksoplazmoza in klamidija, pred katerimi se je potrebno zaščititi z ustreznimi preventivnimi ukrepi. Mikrosporija je kožno obolenje, ki ga povzroča gliva, toksoplazmoza ogroža predvsem nosečnice, ki je še niso prebolele, klamidija pa je obolenje dihal.

Veterinar Milan Matko s klinike za male živali Toplica v Topolšici pravi, da je med temi boleznimi najpogostejša mikrosporija, ki se pojavlja predvsem poleti in v obdobju parjenja. Med najbolj ogroženimi naj bi bili otroci, starejši in manj odporni. »Zagotovo pa je teh bolezni več pri potepuških mačkah kot pri hišnih,« ugotavlja Matko. Združevanje na prostoru pa naj bi povzročalo tudi psiho-

gene motnje, saj mačke niso zgolj hišne živali, pač pa potrebujejo tudi zunanji prostor za gibanje.

Pri izbruhu neke zoonoze najprej seveda ukrepajo veterinarji, ki skušajo najti izvor širjenja. Če se pojavi neposredna nevarnost za okužbo ljudi, ukrepa tudi zdravstvena inšpekcija. Oddelek za epidemiologijo na Zavodu za zdravstveno varstvo sodeluje z veterinarji tako, da jih slednji obveščajo o morebitnem žariščnem pojavu zoonoz.

Takrat epidemiologi vodijo evidenco o obolelih in skupaj z veterinarji skušajo najti izvor bolezni. Problem naj bi bile v glavnem potepuške mačke. Otroci namreč pogosto stiskajo k sebi neznane mačke, ki so navidez zdrave, v resnici pa so obolele za mikrosporijo. Preventiva pa se pri mačkah ne izvaja, saj zaenkrat še ni registra, niti obveznega cepljenja, to je odvisno zgolj od lastnika.

NATAŠA PEUNIK

KOMENTIRAMO

Začarani mačji krog

Neki deček je ostal brez staršev. Družbo v njegovem majhnem stanovanju so mu delali le kužki in mucke. Njegovi denarni viri so do konca meseca že zdavnaj pošli. Zasmilil se je sosedom. Ti so se organizirali in skušali nesrečniku pomagati. Na dom je tako prejel vsak mesec paket konzerv za pse in mačke. Da živali ne bi stradale...

Ljudje imamo do hišnih ljubljencev sila strasten odnos, ali jih ljubimo, ali jih sovražimo. Skoraj nikoli pa se do njih ne obnašamo kot do naših spremljevalcev, članov družine, za katere je treba skrbeti od začetka do konca. Koliko je takih staršev, ki svojemu sinku ali deklici za odličan uspeh ob koncu šole kupijo živo kosmato igračko, otrok pa jo tako kot barbike, kocke in avtomobilčke zavrže po nekaj tednih? Vestni oče ali mama jo odpelje v gozd, češ žival se bo že znašla, ali pa se je bo usmilil kdo drug.

In ta kdo drug je lahko tudi mačjeljubec, ki ima v svojem domu pravo malo zavetišče, pa za njega nima primernih pogojev... Mačke se mu smilijo, zato jih kopiči v svojem domu, porabi ves denar za njihovo hrano, k veterinarju pa jih odpelje le redko. Začarani krog od zavržene živali do kopičenja živali v stanovanju in neustrezne oskrbe se tako sklene. Boletna navezanost na žival pa ne škodi le imetniku, pač pa tudi okolici, saj se imetnik kaj kmalu iz človekoljuba spremeni v živaloljuba. Njegova humana komponenta odpove ali pa je odpovedala že davno prej.

Kje torej iskati kompromis, da bo za hišne ljubljence tudi v praksi poskrbljeno tako kot si to zaslužijo in da pri tem ne bomo pozabili tudi na pravice sočloveka? In da ne bomo kupovali konzerv za živali, ko jih potrebuje človek... N.P.

ODLOČITEV JE PADLA !!!

Nobene minute odmora!

Udarili bomo z varianto:

Frupi Fora !!

FRUPI FORA
multivitamin

PIVVARNA LAŠKO

osvežilna-negazirana-brezalkoholna pijača!

Aleš Pajovič

Se bliža pivovarski razplet?

Visok zaslužek s pivovarskimi delnicami - Slovenskim proizvajalcem pijač se ni treba skrivati za tujci, je prepričan direktor Pivovarne Laško Anton Turnšek

Ne le borzniki, tudi navadni laiki so si te dni enotni. Splača (ali pa splačalo bi) se imeti vsaj nekaj pivovarskih delnic. Delničarji Pivovarne Union so zadnje mesece naravnost obogateli. Iz 40 tisoč tolarjev za delnico pred začetkom poletja se je tečaj konec tedna povzpela na prek 65 tisočakov. Samo slovenska kapitalna in odškodninska družba, ki sta skupaj lastnici dobrih 22 odstotkov Uniona, sta prek poletja zaslužili preko 2 milijardi tolarjev.

V petek je belgijski Interbrew kupil zajeten sveženj, skupaj 20,9-odstotni delež, Unionovih delnic. Hkrati so Belgijci z upravo ljubljanske pivovarne sklenili sporazum o strateškem partnerstvu, ki vključuje tudi licenčni sporazum, na osnovi katerega bo Interbrew lahko tržil Unionovo blagovno znamko zunaj slovenskih meja, hkrati pa naj bi belgijski pivovarji v Ljubljani začeli polniti eno svojih vodilnih blagovnih znamk. Po neuradnih podatkih so sveženj Unionovih delnic Belgijcem prodali mali delničarji, med njimi tudi metliško podjetje Remex, med prodajalci pa nista bila državna Kad in Sod. Obe družbi sta v začetku tedna še bili lastnici dobrih 22 odstotkov Uniona, s svojimi delnicami pa sta preko poletja z rastjo tečaja Unionove delnice zaslužili preko 2 milijardi tolarjev.

»V ponedeljek je bilo z delnico Pivovarne Union na borzi za 23 milijonov tolarjev prometa, s tem da je tečaj zanihal navzdol za poltretji odstotek. Povprečni tečaj za delnico je znašal le 63 tisoč 500 tolarjev,« pojasnjuje obrnjeno dogajanje na Ljubljanski borzi Bojan Gradišnik iz Celjske borzno-posredniške hiše in dodaja, da je bilo zanimivo zlasti trgovanje z delnicami Pivovarne Laško. »Trgovanje z njimi je doseglo 115 milijonov tolarjev prometa, tečaj pa je narasel kar za 3,5 odstotka.« Zanimivo; sploh ker je zadnje tedne ves čas tečaj laških delnic nihal rahlo navzdol, Pivovarne Union pa navzgor. »Tokrat je bilo drugače. Mislim pa, da bo naslednjih 14 dni odločilnih za končni razplet, čeprav je pri delnicah težko kaj povsem zanesljivo napovedovati,« še dodaja Gradišnik.

Uniona še v sanjah ne bi zapirali!

V Pivovarni Laško so se v četrtek odzvali tudi na trditve direktorja Pivovarne Union Mitje Lavriča v intervjuju za Mladino; zlasti na tisto o strahu ljubljanskih pivovarjev, da bi Laščani ob morebitnem prevzemu Uniona preprosto ustavili proizvodnjo v Ljubljani in tehnologijo preselili na jug.

»Kaj takega Pivovarni Laško še na pamet ne pride! S takšno potezo bi si naredili ogromno, nenadomestljivo škodo. Je pa res, da zapiranje pivovarne v Ljubljani ni zgolj teorija. Ampak to je scenarij, ki ga lahko v praksi uveljavi zgolj nekdo, ki je veliko večji in finančno močnejši od Pivovarne Laško. Nekdo, ki si lahko privoščiti izbris nekaj sto milijonov mark iz svoje bilance,« je prepričan pomočnik direktorja Pivovarne Laško Boško Šrot, ki kot absurdne zavrača tudi Lavričeve trditve, da si v Laškem ne želijo razvoja Fructala, da pa bo le-ta v okviru Interbrea postal evropska blagovna znamka. »Predstavniki Interbrea je na nedavni novinarski konferenci v Ljubljani jasno in glasno povedal, da se Interbrew ukvarja izključno s pivovarstvom in je svoj lastni brezalkoholni program prodal že zdavnaj. Prav tako na večkrat ponovljena izrecna vprašanja novinarjev glede usode Fructala Corneel Maes ni zanikal govoric, da ga imajo namen prodati,« pojasnjuje Šrot.

»V Laškem smo ponosni na to, da imamo vizijo in vemo, kaj hočemo doseči v prihodnjih letih. Smo uspešno, propulzivno podjetje, ki je že zdavnaj preraslo lokalne okvirje in ograje,« nadaljuje Šrot in dodaja, da bi bil skupen razvoj z Unionom, s skupnimi močmi, znanjem in tehnologijo, lažji. »Zato Pi-

vovarni Union še enkrat javno ponujamo sodelovanje, povezovanje slovenske industrije pijač in kapitalno povezavo med podjetji. V slogi je moč!«

Ne potrebujemo okrilja tujcev

V petek sta torej Pivovarna Union in belgijski Interbrew sklenila sporazum o poslovnem sodelovanju, hkrati je Interbrew postal tudi petinski lastnik Uniona. Je sodelovanje laških in ljubljanskih pivovarjev v skupnem slovenskem holdingu sploh še mogoče? Kako naj bi holding zastavil lasten razvoj kot konkurenčno strategijo tujcem, če bi bili Belgijci solastniki v njem?

Direktor Pivovarne Laško Anton Turnšek odgovarja: »Interbrevjev nakup Unionovih delnic nas ni presenetil, saj smo to potezo pričakovali že nekaj časa. Zaradi tega nakupa pa v Pivovarni Laško ne odstopamo od ideje o združevanju slovenske industrije pijač ter o skupnem nastopu na tujih trgih. Vemo, da se združenim slovenskim proizvajalcem pijač ni treba skrivati za tujci ali pod njihovim okriljem, saj lahko sami kaj pokažemo. Zavedamo se, da nam naše poznavanje trgov bivše skupne države, ter ugled, ki ga na teh trgih imajo naše, slovenske blagovne znamke, omogočajo postati najpomembnejši proizvajalec pijač v regiji.«

Zaradi vseh teh razlogov, so ločni v Pivovarni Laško, tudi po vpu Belgijcev v slovensko pivovarno ne nameravajo prodati svoj delež v Pivovarni Union.

In kako v Laškem komentirati ponedeljkov preobrat na Ljubljanski borzi? Delnice Pivovarne Laško so občutno poskočile, počel pa se je tudi promet z njimi. Glede na to, da sta delnice kupovali zlasti družba Cogito in Pibank, ki naj bi bili blizu pivovarni Laško, sta na dlani v dve vprašanji. Gre za »umetno vzpodbujanje rasti tečaja ali se morda tako »napoveduje« možnost novega prevzema; tokrat Lavričev? »Pivovarna Laško je uspešno podjetje, ki posluje z dobrom in kot takšno je zanimivo tudi za investitorje na borzi. Kdo kupci in preko katere borzno posredniške hiše kupuje delnice Pivovarne Laško, pa nam ni znano. Možnosti, da bi si kdo želel prejeti tudi Pivovarno Laško, ne moremo komentirati, saj ne poznamo namer drugih družb,« ni konkretno odgovoril direktor Turnšek.

Če bo, kljub temu da so borzniki predvidevanja sila nehalna in negotova, držala Gradišnikova napoved, da naj bi do slovenskega pivovarskega razpleta prišli že kmalu, pa bo odgovor jasn in da že konec meseca.

IVANA STAMELO

Ženske štrene v gradbeništvu

Lidija Žagar s prodajo premoženja zdravi Gradis, ki se mu morda obetajo nove lastniške spremembe, Beata Kanduti Šumej in Hilda Tovšak povezujeta Ingrad in Vegrad

Jutri se bodo sestali delničarji celjskega gradbenega podjetja Gradis, ki doživlja letos zanimive spremembe in tudi pretrese. V začetku pomladi je nadzorni svet odstavil dolgoletnega direktorja Rudolfa Kranjca in na njegovo mesto imenoval Lidijo Žagar, konec poletja pa je podjetje prešlo v večinsko last mariborske družbe Gemag.

Že nekaj časa pa nad Gradisom, ki zadnja leta posluje s precejšnjo izgubo, visi vprašanje prisilne poravnave ali stečaja. Nova direktorica se je kmalu po prihodu v Celje odločila za prodajo poslovnega nepotrebne premoženja in za zunajsodno poravnava upnikov, med katerimi sta največja Merkur in Kovinotehna. Koliko dolga imajo, v

Zaradi spremenjene lastniške strukture bo Gradis dobil tudi nov nadzorni svet, ki bo imel poslej šest članov, od tega štiri predstavnike kapitala. Novi lastniki za nove člane predlagajo Franja Bobinca iz Gorenja, Borisa Cekova iz Večera ter Neveno Teo Gorjup.

Gradisu ne želijo povedati, znano je le to, da so upnikom ponudili dva načina poravnave. Če se odločijo za gotovino, jim poplačajo 40 odstotkov dolga, če se odločijo za poplačilo z nepremičninami, vrednostnimi papirji ali betonom, pa jim zagotavljajo stoddostno vrnitev dolga.

Da bi prišli do likvidnostnih sredstev za poplačilo upnikov, so v Gradisu prejšnji mesec objavili tudi prodajo z zbiranjem ponudb za nekatere nepremičnine. Med ponujenimi so samski in stanovanjski bloki v Celju in Velenju, poslovni prostori, garaže, skladišni prostori in stavbna zemljišča. Lidija Žagar je povedala, da gre prodaja kolikor toliko dobro, za nepremičnine, katerih skupna vrednost znaša 1,1 milijarde tolarjev, pa je veliko zanimanje. Pri tem je še poudarila, da bo treba za poplačilo obveznosti prodati le del Gradisovega premoženja. Razmere v podjetju se postopno izboljšujejo, izguba se zmanjšuje, do konca leta pa imajo dovolj dela. V proizvodnih enotah so močno omejili stroške, najbrž pa bo treba postopno zmanjšati tudi število zaposlenih, in sicer s 359, kolikor jih v podjetju dela sedaj, na 300.

Prikrita nakupovanja

Zanimivo je, da bo uprava na predlog nadzornega sveta jutri predlagala, da skupščina ne sprejme poslovnega poročila za preteklo leto. Lidija Žagar pravi, da vzrok za to ni 230 milijonov tolarjev visoka izguba, ki jo nameravajo pokriti iz rezerv, ampak želi nadzorni svet tudi na takšen način izraziti nezaupnico staremu vodstvu. Jutri se bodo zgodile tudi korenite spremembe v nadzornem svetu, saj se

je poleti v Gradisu spremenila lastniška struktura. Kapitalna in odškodninska družba ter pooblaščen investicijski družbi NFD 1 in 2 so svoje deleže - skupaj gre za blizu 70 odstotkov vseh delnic - prodale zasebnemu podjetju za gospodarsko svetovanje Gemag iz Maribora. Lastnika Nevena Teo Gorjup in Dragan Grgić sta sicer že napovedala, kaj pričakujeta od Gradisa, vendar je v Celju neuradno slišati, da je mariborsko podjetje le začasni lastnik podjetja in da za nakup večinskega deleža stoji nekdo tretji. Tudi Lidija Žagar takšne možnosti ne zavrača.

V Gradisu so za poplačilo dolgov uporabili tudi delnice Zdravilišča Laško, katerih knjigovodska vrednost se giblje okrog 2.000 tolarjev. Imeli so 16 odstotkov vseh delnic, ki so jih v zamenjavo za opravljena gradbena dela dobili v zadnjih petih letih. Lidija Žagar je povedala, da so vse delnice že prodali, vendar ni hotela razkriti, kdo je nov pomemben lastnik zdravilišča. O tem ni nič vedel tudi Roman Matek, direktor Zdravilišča.

Korenita sprememba lastništva naj bi se zgodila še v drugem celjskem gradbenem podjetju z večdesetletno tradicijo. Po neuradnih informacijah naj bi Ingrad že prešel v last Vegrada, kar pa v Celju in Velenju zanikajo. Beata Kanduti Šu-

Med poslovno nepotrebno premoženjem Gradisa je tudi samski dom v Celju.

mej, direktorica Ingrad Koncerna, ki kapitalno povezuje šest hčerinskih družb, je na naše vprašanje takšne govorice najprej označila kot zlonamerne, nato pa vendarle priznala, da se med gradbenima podjetjema plete trdnejša vez in da gre do povezave še naprej, izven celjske regije. Kljub vsemu pa je poudarila, da v njihovi delniški knjigi za zdaj ni opaziti nobenih sprememb.

V Vegradu so bili nekoliko bolj odkriti. Direktorica Hilda Tovšak, ki se že od pomladi, ko je prevzela

vodilno mesto v velenjskem podjetju, razgleduje po gradbenih podjetjih, ki jih želi osvojiti, je jasno povedala, da ima Vegrad »resne namer« v Ingradom. »Večinskega lastniškega deleža sicer še nimajo, vendar nekaj časa kupujejo delnice. Tudi šakova je prepričana, da bo Ingrad v povezavi z Vegradom lažje in bolje posloval, obe podjetji pa bo skupaj lažje nastopali na trgu in izbrili boljše pogoje pri nabavi.«

JANJA INTIČ
Foto: GAŠPER DOMIČ

Ukradeno otroštvo

»Ukradeni otroci je le literarno ime. V resnici smo bili taboriščniki,« pravi Janez Štiglic

V soboto bo pri Prvi osnovni šoli v Celju že enaindvajsetič zapovrstjo srečanje taboriščnikov, ukradenih otrok. Danes jih še živi nekaj več kot tristo od 600, kolikor jih je bilo odvzetih staršem avgusta 1942. Janez Štiglic, predsednik društva taboriščnikov ukradenih otrok pravi, da jih v soboto na tradicionalnem srečanju v mestni četrti Dolgo polje pričakuje okoli 200.

Prvič so se »ukradeni otroci« sestali leta 1961 na pobudo borčevske organizacije. Redno, vsako leto, pa se srečujejo od leta 1972. Najstarejši udeleženec bo prihodnje leto, ko bo 60. obletnica tega tragičnega dogodka, star 78 let, najmlajši pa 60 let. Kar pomeni, da so Nemci v tej v Sloveniji edinstveni akciji staršem odvzeli tudi dojenčke.

In kdo so ukradeni otroci, ki jim je to literarno ime nadel Stane Terčak v svoji knjigi z istoimenskim naslovom? Gre za otroke in mladostnike, stare do 18 let, ki so jih v dveh akcijah na spodnjem Štajerskem zajeli Nemci tistim staršem, katerih bližnji sorodniki so sodelovali z narodnoosvobodilno vojsko. Vse so prignali na dvorišče današnje Prve osnovne šole. Matere so odpeljali v koncentracijsko taborišče Auschwitz, očete pa so postrelili. V Mariboru in Starem piskru. Večina mater se iz Auschwitza ni vrnila.

Otroke so z vlakom odpeljali v prehodno taborišče pri avstrijskem Gradcu, od tam pa jih razposlali v sedem zanje namenjenih taborišč v Nemčiji. Še prej so jih v Celju rasno pregledali. »Rasne komisije so bile bolj ideološko-politične kot strokovne. Predvsem ponižani pa so bili pred njimi starejši otroci, saj so vse slekli do golega in jih merili s posebnimi napravami. Navdih za rasne preglede so dobili v knjigi V ime nase, v kateri je bilo zapisano opozorilo pred bitji, ki so sicer na pogled povsem običajni ljudje, vendar so sila razdiralni in gorje tistemu, ki jih spregleda,« pripoveduje Janez Štiglic.

»Bil sem sam, popolnoma sam...«

Sam je bil star štiri leta, ko so ga skupaj z mamo in očetom pripeljali na takratno okoliško šolo. Imel je brata dvojčka in starejšega brata. Vse tri so ločili od staršev. Janez Štiglic se spominja: »Mamo sem, ko so nas pripeljali s tovornjaki, vprašal, kako bomo pa prišli domov, ko nam je ušel avto? Mama pa je planila v jok. To je bil moj zadnji stik z njo. Nato so jo odpeljali. Še dolgo sem imel neverjeten občutek krivde, da sem vsega kriv jaz. Ko sem ležal na žimnici in so mamo odpeljali, sem občutil neverjeten občutek praznine, kot da sem popolnoma sam.«

V taboriščih so otroci nabirali gozdne sadeže, a jih niso smeli niti poskusiti. Za tak prekršek so bili hudo kaznovani. Tako kot tudi v primeru, ko je kdo od njih spregovoril slovensko besedo. Tri leta so živeli v izjemno slabih razmerah, veliko jih je zbolelo, nekateri so umrli. Tisti, ki so preživeli, so jih zavezniki, ki so taborišča osvobodili, namestili v repatriacijske centre, od koder so nato v živinskih vagonih potovali v domovino. Janez Štiglic je skupaj z bratom dvojčkom prišel domov, v Bočno. Domača hiša je bila zapuščena in zaklenjena. Od sosedje sta odšla k starim staršem, ki so nato skrbeli zanj in za brata, ki se je pridružil čez kakšen mesec. Veliko pa jih ob vrnitvi ni imelo nikogar. Te so namestili v internate in niso nikoli občutili družinskega življenja.

Ukradeni otroci so si v osamosvojeni Sloveniji prizadevali za priznanje statusa taboriščnikov po Zakonu o žrtvah vojnega nasilja. To jim je tudi uspelo, nimajo le priznanega dvojnega štetja za čas treh let, ki so jih preživeli v taborišču. A tudi do tega statusa, ki so si ga izborili, ni bilo lahko priti. Umirjeni in

telektualec Janez Štiglic o tem ne želi govoriti v javnosti. Pravi, da je na to opozoril na pristojnih mestih in uspel. Ukradeni otroci so pred dvema letoma uspeli pridobiti tudi humanitarno pomoč iz nemškega Hirschevega sklada, ki je znašala po dobrih sto tisočakov vsakemu od njih, a to še ni bila vojna odškodnina.

»To je poudarjala tudi nemška stran«, pravi Štiglic. »Nemški parlament je lani sprejel zakon o ustanovitvi sklada, ki so ga poimenovali Spomin, odgovornost in prihodnost. Iz tega namerava Nemčija žrtvam vojnega nasilja delno poravnati vojno odškodnino za delo in krivice, ki jih je storil nacizem. Ta zakon vključuje tudi nas, ukradene otroke. Preko društva smo poslali izpolnjene potrebne obrazce in zahtevke, a se je žal za to odločila le polovica še živečega članstva. Ostali so bolj verjeli obljubam sorodnih slovenskih organizacij, ki so jim zadevo tolmačili po svoje, obljubljajoč, da jim bodo pri pridobivanju odškodnine pomagali oni. Bomo videli,« je sklenil pogovor profesor Janez Štiglic.

NATAŠA GERKEŠ LEDNIK

Čarovnije na gradu

Celjska Lokalna turistična organizacija se je konec minulega tedna že drugič predstavila na slovenski turistični borzi na Bledu. Predstavitve je zajemala celovito turistično ponudbo občin Celje, Vojnik, Dobrna in Štore. Borza je bila rekordno obiskana, saj se jo je udeležilo več kot 150 predstavnikov tujih turističnih podjetij, predstavilo pa se je 89 predstavnikov slovenske turistične ponudbe. Za celjsko predstavitev so se na Bledu še posebej zanimali Italijani in Avstrijci.

Sicer pa te dni v Lokalni turistični organizaciji Celeia že snujejo nove prireditve in predstavitve. Tako bodo v sodelovanju s Pokrajinskim muzejem in Mestno občino Celje kot turistično točko oživili Heraklejev tempelj, ki je bil javnosti doslej manj poznan. Do konca leta bodo postavili označevalne table do te znamenitosti.

Med prireditvami, ki jih pripravljajo, velja omeniti Noč ča-

rovnic na Starem gradu. Pripravljajo jo 31. oktobra. Že popoldne se bo na gradu začel otroški program, zvečer pa bo vrata na gradu odprla Hiša strahov. Otroci bodo popoldne na gradu izdelovali čarovniške buče, na voljo jim bodo animacijske delavnice in lutkovne predstave. Čarovnice jim bodo ponujale zvarke in napoje, v Krčmi zlobe pa bo na voljo kaj za pod zob. Ko bo na grad legla tema bodo otroci odšli domov, na svoj račun pa bodo prišli odrasli. Čarovnice bodo imele shod, kakšno bodo, kot se spodobi, tudi sežgali. Za sodelovanje na čarovniškem rajanju bo potrebno s seboj prnesti kakršenkoli čarovniški pripomoček.

LTO pa te dni nadaljuje z izobrazovanjem najmlajših turističnih delavcev. V sredo bodo na nagradni izlet po Sloveniji odpeljali že prve osnovnošolce, ki so sodelovali v projektu Otroški turistični vodič.

NGL

Uspela akcija Spoznajmo Celje

Celjsko turistično društvo je v poletnih mesecih pripravilo akcijo Spoznajmo Celje. K sodelovanju so povabili celjsko izpostavo Založbe ozorja, ki je za akcijo odstopilo izložbeno okno, arhitekt Matija Golner pa je za posodil osem fotografij z detajli celjskih znamenitosti.

Te so v osmih tednih razstavili v izložbi, mimoidoče pa pozvali, da na vprašalniku odgovorijo, ali jih prepoznajo. Ob sobotah dopoldne so pripravljali žrebanja med sodelujočimi v akciji in delili nagrade, skupaj 24. V Turističnem društvu projekt ocenjujejo za uspešen, saj so vsak teden prejeli približno 50 vprašalnih lističev. Z akcijo nameravajo nadaljevati še letos. Z njo bi namreč radi Celjane seznanjali s kulturnimi in zgodovinskimi znamenitostmi v mestu. Tudi s takšnimi, ki so morda večini manj znane.

NGL

Smrad iz deponije

V krajevni skupnosti Teharje so se prebivalci poleti pritoževali nad neznošnim smradom, ki se je širil iz komunalne deponije v Bukovžlaku.

Vodstvo krajevne skupnosti se je zato odločilo, da naroči pri Zavodu za zdravstveno varstvo Celje raziskavo o onesnaženosti ozračja, na več merilnih mestih pa merijo tudi jakost hrupa. Rezultati naj bi bili znani čez mesec dni. Smrad iz deponije je po besedah predsednika krajevne skupnosti Franca Kača najbolj motil krajane Bukovžlaka, Bežigrada in Slanc.

Mestna občina Celje in Javne naprave Celje pa so v zavodu naročile analizo tal na Teharjah. Analizirali bodo pšenico, krompir, koruzo in ohrovt, ki so zrastle na teharskih njivah. Da so tla precej onesnažena, so pokazale že analize iz začetka devetdesetih let.

NGL

Kmalu odpravljen parkirni nered

V Celjskem podjetju Ne premičnine te dni zbirajo dokumentacijo za gradnjo tristoletih garažnih prostorov na Dolgem polju. Povpraševanje med stanovalci Ne ve vasi je precejšnje, pravi direktor Slavko Sotlar, s trenutno primanjkuje okoli dvesto parkirnih mest.

Cena garažnih prostorov bo okoli milijon tristo tisoč tolarjev, z bankami pa se Nепremičninah dogovarjajo za ugodne kreditne pogoje z možnostjo odplačila od pet do deset let. Te kredite bodo lahko najeli tudi tisti komitenti Banke Celje, ki so se v stanovanjsko varčevalno shemo vključili pred tremi leti. Slavko Sotlar pravi, da bodo garažne prostore pričeli graditi še letos, gradnja pa bo kmalu končana.

Več parkomatov v modri coni

Celjski javni zavod ZPPO in podjetje Kostra bosta šele ta mesec postavila tri nova parkomate. Enega so že postavili v Razlagovi ulici, načrtujejo pa ju še v Vodnikovi in Gosposki ulici. Prihodnje leto bodo pričeli akcijo zamenjevanja obstoječih parkomatov z novimi. Ti bodo omogočali tudi plačevanje parkirnine s kreditnimi karticami in mobilnimi telefoni.

Vrtnica in metla na pohodu

Celjsko Turistično društvo je ponovno razpisalo akcijo Zlata vrtnica in metla. Z njo zbirajo prijave mestnih četrti in krajevnih skupnosti uredjenosti okolja pri stanovanjskih hišah, blokih, podjetjih, poslovnih objektih in kmetijah. Predloge za dobrih vrtnice ali metle sprejemajo na sedežu društva do 3. novembra. Z akcijo Turistično društvo Celje že vsako leto opozarja na uredenost okolja, vrtov, okolice podjetij, trgovin in drugih javnih objektov.

Mravljica pri Volku

V galeriji Volk v Ozki ulici v Celju je na ogled razstava slikarskih del, ki so nastala v letošnji tretji poletni likovni koloniji Mravljica, pod okriljem prirediteljstva Poletje v Celju – knežjem mestu.

Družina Bohinc, ki je lastnik trgovine Mravljica, je poleti na svoji domačiji na Slatinskem vrhu v Slatini pri Šmartnem v Rožni dolini sprejela 30 slikarjev, v večini članov Celjskih likovnikov sekcije KPD Svoboda Celje, pa tudi iz Mozirja, Gornjega Grada, Žalca, Slovenskih Konjic, Laškega, Štor, Rogaske Slatine, Šoštanj in Velenja. Umetniki so ustvarjali na prostem. Dela bodo razstavljena do konca meseca.

Željni uspeha?

Dolgoročni krediti za podjetja

- Tudi na več kot 10 let
- Tolarski in devizni
- Obrestna mera že od EURIBOR + 1,25%

Slovenija

www.hypobanka.com

Vroče pocinkanje prihrani milijarde

Zaščita pred korozijo postaja vse pomembnejša gospodarska veja

Korozija je eden največjih uničevalcev človeških dobrin, saj vsako leto povzroči za dobre štiri odstotke narodnega dohodka nepopravne škode (tako samo v ZDA od 10 do 120 milijard ameriških dolarjev letno). Posredni stroški (začetki v proizvodnji, izgube tekočih materialov v cevovodih, rezervoarjih ...) pa so veliko višji in jih je težko natančno določiti.

Vsekakor je škoda, ki jo povzroča korozija, dovolj velika, da so gospodarsko razvite države v raziskave izjemno iskane najučinkovitejših oblik protikorozijske zaščite vložile ogromno sredstev, s katerimi so veliko prihranili in pomembno izboljšali gospodarski položaj. Izkušnje kažejo, da je vroče pocinkanje ena najučinkovitejših zaščit pred rjo. Je bistveno trajnejša od drugih, saj zaščiti najbolj nedostopna mesta, poleg tega je odporna, omogoča preoblikovanje in je precej cenejša od ostalih zaščit.

Zaščita z vročim pocinkanjem

Vroče pocinkanje v zadnjem času se bolj nadomešča protikorozijsko zaščito s premazi. Gre za proces, pri katerem ob predhodni obdelavi površin (odstranjevanje maščob in oksidov - rje) jeklene konstrukcijske elemente oziroma vse vrste izdelkov

iz različnih jekel potapljamo v raztaljeni cinkovi kopeli (z raznimi dodatki), segreti na od 430 do 470° C. Vplivamo lahko na debelino protikorozijskega sloja in na razne fizikalne in kemijske lastnosti protikorozijskega zaščitnega sloja, odvisno od zahtev uporabe.

Pri izbiri optimalne protikorozijske zaščite igra poleg že naštetih prednosti posameznih vrst najpomembnejšo vlogo gospodarnost. Primerjava stroškov protikorozijske zaščite jeklene konstrukcije (npr. iz materialov debeline 12 mm) na kvadratni meter površine kažejo, da so začetni stroški pri protikorozijski zaščiti z vročim pocinkanjem za približno tretjino nižji od protikorozijske zaščite s premazi. To razmerje pa se bistveno spremeni po daljšem obdobju uporabe kovinskih konstrukcij (npr. 80 let). V tem primeru so stroški protikorozijske zaščite s premazi (upoštevajoč vmesne sanacije premazov) dvakrat višji od stroškov

protikorozijske zaščite z vročim pocinkanjem.

Znižanje hitrosti korozije

V 60. in 70. letih so opravili večje meritve in raziskave korozije cinkove prevleke v različnih atmosferskih razmerah. Tako je veljalo, da se cinkova prevleka zaradi korozije vsako leto stanjša za 4 do 5 mm, v podežel-

ski atmosferi mnogo manj, v hudi industriji in morski atmosferi pa dosti bolj. Glavna povzročitelja korozije cinkove prevleke sta žveplov dioksid in kloridni ioni. V zadnjih dvajsetih letih se je z vgradnjo čistilnih naprav vidno zmanjšala emisija žveplovega dioksida, zato se je zmanjšala hitrost korozije cinkove prevleke. Raziskave iz prve polovice 90. let so pokazale, da se je v zahodnoevropskih državah splošna letna korozija cinkove prevleke s 4 oz. 5 mm zmanjšala na vsega 0,7 mm na leto, zato se življenjska doba protikorozijske zaščite jeklenih konstrukcij daljša.

O učinkovitosti protikorozijske zaščite z vročim pocinkanjem torej ni dvoma. Tehnologija je zanimiva za projektante, proizvajalce jeklenih konstrukcij in gradbenike, saj Slovenija pri uporabi jekel zelo zaostaja za razvitim svetom.

FRANC STRAŠEK

Glavne prednosti vročega pocinkanja

- Izredno dolga doba uspešne protikorozijske zaščite (običajna življenjska doba objekta oziroma konstrukcije).

- Tehnologija omogoča prekrivanje težko dostopnih površin (notranjost konstrukcije, robovi, napake v zvarih, itd...).

- Zaščita je odporna proti mehanskim poškodbam, kajti pocinkana plast je preko intermetalne faze (zlitinsko) vezana z jekleno osnovo.

- Zelo dobra korozijska odpornost v različnih okoljih (mestna, industrijska, obmorska in celo v morski vodi).

- Protikorozijska zaščita je ekonomičen proces, saj lahko istočasno zaščitimo večje količine ne glede na geometrijo konstrukcij oziroma izdelkov.

- Zaradi visoke duktilnosti cinka (sposobnosti preoblikovanja) lahko pocinkane dele preoblikujemo brez poškodb protikorozijskega zaščitnega sloja.

- Dele je mogoče dodatno zaščititi s premazi - specifične zahteve kakovosti ali videz.

POCINKOVALNICA D.O.O.

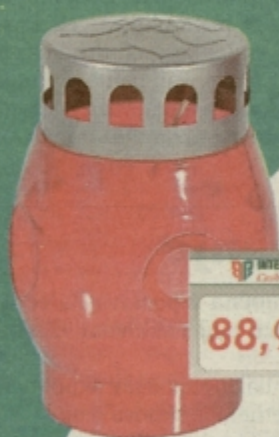
BEŽIGRAJSKA CESTA 6
3000 CELJE
TEL: 03/426 32 28
www.pocinkovalnica.si

Veliko je razlogov...

INTERFRUCT
Cash & Carry

www.stc-interfruct.si

STC

88,90

Nagrobna svečka
BUČKA

186,90

Nagrobna
sveča PRIZMA

184,90

Nagrobna
sveča
LORD
velik

255,90

Lanterna TINA

Na zalogi tudi zemlja
in pesek za grobove

...da nas obiščete!

Na Kidričevi 36 (nasproti Cinkarne)

Delovni čas: pon - pet od 8.00 - 20.00

sobota od 8.00 - 17.00

STC - INTERFRUCT, TRGOVSKA DRUŽBA d.o.o. Celje
Kidričeva 36, 3000 Celje Tel 03/42 42 474, 42 42 469

Žalske gradnje

V Žalcu se ponašajo s tremi velikimi gradbišči. Za občinskim poslopjem gradijo nov varstveno delovni center, Pluton gradi novo podružnično šolo v Trju, ob žalski obvoznici pa je v teh dneh začel rasti nov bencinski servis.

V Trju, ki sodi v Krajevno skupnost Galicija, so začeli z gradnjo nove šole in vrtca. Vrednost del, ki jih bo opravilo podjetje Pluton Gradnje, ocenjujejo na več kot 191 milijonov tolarjev, k čemur je treba prišteti še stroške nakupa zemljišča, komunalne opremljenosti, dograditve vodovodnega omrežja in nove trafo postaje. Glavna etaža komplek-

sa je pritličje, kjer so v vzhodnem traktu različne učilnice, kabineti in knjižnica, v vzhodnem traktu pa bo telovadnica. V kletni etaži bodo prostori vrtca ter kuhinja z jedilnico, mansardna etaža zahodnega trakta pa bo zaenkrat neizkoriščena. V drugi fazi bodo pri šoli Trje postavili še telovadnico in športna igrišča.

Na desni strani žalske obvoznice, v smeri proti Celju, pa podjetje CMC začneja z gradnjo Petrolovega bencinskega servisa. Sicer so gradnjo načrtovali že spomladi, vendar se je zapletlo pri pridobivanju potrebnih dovoljenj. Investitor bencinskega

servisa bo v celoti Petrol, občina Žalec je zagotovila samo nujno potrebno infrastrukturo. Kompleks servisa bodo poleg uvoza in izvoza na regionalno cesto sestavljali še prodajni in skladiščni objekt, avtopralnica, nadstrešnica z avtomati, pet vkopanih cister ter osem parikirišč.

Potem, ko bo Petrol dogradil bencinsko črpalko, bi radi v občini Žalec odkupili staro črpalko pri pokopališču. To zemljišče bi v občini še kako potrebovali, saj bi radi zgradili več parkirišč ter dogradili pločnik med Novim Celjem in Žalcem.

US, Foto: T. T.

Vranski župan in predsednik TD podelujeta priznanje Zvonki Pikl.

Priznanje za lepo okolje

V okviru akcije Moja dežela, lepa in urejena sta sodelovala tudi turistično društvo in občina Vransko.

Pred časom si je 4-članska komisija pod vodstvom Vike Čulk ogledala vse domače lokalne in delovne organizacije. Na osnovi ogleda sta predsednik Turističnega društva Vransko Vlado Rančigaj in vranski župan Franc Sušnik podelila 56 priznanj. Med boljše so izstopali Marina Drobež iz Prekope, Ana in Ivan Brišnik iz Prekope, Zvonka Pikl Alenka Marko z Vranskega, Mojca in Samo Rančigaj iz Čepelj, Ivo Hurung iz Stopnika Helena Pider iz Brod.

T. TAVČAR

Gradbišče bencinskega servisa.

Paradižniki velikani

Pri Privošnikovih v Svetem Lovrencu, skrbi za vrt gospodinja Milica. Letos je posebno zadovoljna s pridelkom paradižnika, saj se je na sadike navesilo kar lepo število zajetnih plodov. Dva izmed njih sta bila še posebej velika, tehtala sta po dva kilograma, tako, da se je morala kar pripraviti, ko ju je pridržala za fotografiranje.

T. TAVČAR

Milica z orjaškima paradižnikoma.

Od ličkanja do študija v tujini

V Žalcu živijo v znamenju Tedna vseživljenjskega učenja. Sklop prireditev, ki so jih pričeli v ponedeljek, bodo pripravljali še do sobote.

Tako se bodo lahko danes, v četrtek, občani udeležili brezplačnih delavnic ličkanja, karateja ali nege nog, spoznali svetovalni projekt Isio, v knjižnici pa bodo ob 19. uri odprli razstavo Prva berila dedkov in babic ter predstavili knjigo Marjana Marinška Moje prvo berilo. Jutri bodo Teden vseživljenjskega učenja uradno zaključili, ob 18. uri pa v Domu II. slovenskega tabora podelili posebno priznanje Občini Žalec, ki bo kot lokalna skupnost prejela nagrado za izjemne strokovne oziroma promocijske dosežke pri bogatitvi znanja drugih. Prireditve bodo še v soboto, ko bo v Centru Interspar v Celju Ljudska univerza Žalec predstavila izobraževalne možnosti za odrasle, v žalskem mladinskem centru pa tuje šolske sisteme in možnosti študija v tujini.

US

Sprejem za maturanta

V Savinovem salonu v Žalcu, kjer je trenutno odprta razstava akademskega slikarja Rudija Španzla, je žalski župan Lojze Posedel pripravil sprejem za bivša maturanta celjske gimnazije, Alenko Drame iz Loznice pri Žalcu in Urbana Krajca iz Gotovelj, ki sta na maturi dosegla zavidljiv uspeh.

Na sprejemu, ki so se ga udeležili še njuni starši in drugi, je župan Posedel izrazil za-

dovoljstvo in poudaril, da za uspeh ni potrebna samo umnost, temveč tudi prizadnost in pridnost. Vsi pa vemo, da je okultisto, ki tudi veliko pripomore mlademu učenjaku za doseganje njegovih ciljev - najpogosto tu starši, ki jim gre vsa zahvala za podporo in pomoč. V spomin sta maturanta podelila knjižno nagrado, v krajšem kulturnem programu pa sta nastopila Lucija in Srečko bič s kitaro.

T. TAVČAR

Darovi narave v Preboldu

Čebelarška družina in Društvo upokojencev sta v Preboldu pripravila razstavo z naslovom Darovi narave.

Člani gobarske sekcije upokojenskega društva so predstavili kar 171 vrst užitnih, pogojno užitnih in neužitnih gob, ki rastejo v naših gozdovih. Zanimiva je bila tudi razstava zdravnih zelišč, ki jih je mogoče nabirati v bližnji okolici, tinktur, čajev, rastlin za začimbe in mazil. Pri tem so se izkazali

člani zeliščarske sekcije Dobra misel pri Preboldskem društvu upokojencev. Ob 50-letnici obstoja se je na razstavi predstavilo tudi Čebelarstvo društvo s prikazom čebelarstva izdelkov in postopki pri čebelarjenju. Oskovalci so lahko med drugim videli, kako so včasih izdelovali panje, opremo za čebelarjenje ter čebelje izdelke, v živo pa so lahko videli tudi življenje in delo čebel v panju.

Za boljše igranje

Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, območna izpostava Žalec in Društvo upokojencev Vrbje, sta pripravila glasbeno delavnico pod naslovom »Za boljše igranje diatonične harmonike«.

Ta oblika izobraževanja je nastala na pobudo članov harmonikarske skupine iz Vrbje, ki jo sestavljajo starejši harmonikarji, ki so po nekajletnem premoru znova poprijeli instrumente. Prvo tovrstno delavnico v Vrbju, ki se jo je udeležilo osemnajst ljubiteljskih igranja na diatonično harmoniko, je v praktičnem delu vodil Robert Goter, teoretični pa Milan Žolnir.

Praktični del delavnice je vodil Robert Goter.

Končno hotel tudi v Mozirju

Marjan Benda gradi nov hotel - Do potrebnih »papirjev« po štirih letih s sedmimi milijoni tolarjev

V osrčju Lok, v zaselku neposredni bližini Mozirja, v teh dneh pripravljajo se potrebno, da bodo na velikanskem gradbišču, v lili ploščo bodočega hotela. Trak pred njim naj bi prezrli predvidoma konec prihodnjega leta, v najslabšem primeru pa v maju leta 2003.

Investitor, domačin Marjan Benda, ki se drugače ukvarja s steklarstvom, ne skriva ambicij. »V hotelu bo 24 dvo-posteljnih sob, skupaj z dodatnimi ležišči pa bo v njem lahko prespalo sto ljudi. Ob partmajih, ki jih imamo v pari hiši, bomo lahko sprejeli 130 obiskovalcev naenkrat,« pravi Marjan, ki se je pred časom poročil, v teh dneh pa prisluškuje, kdaj se bo pri Bendovih oglasil otroški jok.

Sicer je bila sredi v Lokah, smo si skupno ogledovali projekt hotela, običajno živahna. K Marjanu - steklarju so mehko prihajali ljudje, ki so potrebovali novo okensko reko ali kaj naročili, zvonil je telefon, med drugim je bilo nujno treba pokriti okno, nekaj delavcev pa je urelo še zadnje podrobnosti v

novozgrajeni delavnici, kjer bodo poslej našli prostor vsi stroji. Prav tako živahno pa je bilo za staro hišo, kakor rad reče Marjan, tam, kjer hitro raste nov hotel. Poleg vseh prostorov, torej restavracije, recepcije, dvoran..., ki jih mora imeti sodoben hotelski objekt, so v Lokah načrtovali še prostore za zobozdravstveno ordinacijo.

»Štiri leta sem čakal na potrebne papirje. Še danes sem prepričan, da če že toliko govorimo o turizmu in njegovem razvoju, bi morali biti ti procesi in postopki malo hitrejši. Sicer je res, da tega časa nismo vrgli v prazno, saj je dokončno dozorela tudi zunanja ureditev, vendar me tako dolg čas vseeno moti. No, potem, ko sem plačal še sedem milijonov tolarjev, smo lahko pričeli z delom,« pravi Marjan in dodaja, da si je v tem času nabral kar precej izkušenj z gosti, ki jih že sedaj sprejemajo pri Bendovih.

Pomoč občin in države?

V okolici hotela je investitor dokupil kar precej zemlje, v prihodnosti pa name-

rava uredili igrišča za tenis in golf ter prostor za jahanje, na Ločki gori bi lahko, seveda če bo dovolj posluha med sokrajani, uredili trim stezo... Sploh so Loke, od koder se je v sočnem dopoldnevu nudi čudovit pogled na hotel in nihalko Golte, primerno izhodišče za mnoga turistična popotovanja. Mozirski gaj tako ali tako sodi v Loke, mimo gaja je urejena peš pot do Nazarij, kjer imajo športno dvorano, v Lokah je Turistična kmetija Levčec, kjer vzrejajo konje, in pravi športni center z vsemi potrebnimi igrišči, v Mozirju bodo uredili spominsko sobo...

Vrednost novogradnje v Lokah je ocenjena na 250 milijonov tolarjev. »Seveda pri gradnji upam na pomoč države. Vsi tako radi potar- na(jo)mo, da v Mozirju ni sob in ležišč, znano je, da na Golteh načrtujejo, da bodo v sezoni potrebovali 600 postelj.... Tudi zato, ker bo v hotelu našlo delovno mesto 30 ljudi, upam in mislim, da bi morali imeti občina in država nekaj posluha za moje načrte. Končno sem z dosedanjim delom po-

Marjan Benda (desno) na gradbišču hotela.

kazal, da denar ni in ne bo vržen stran, da ga znam opolemeniti,« prepričano zatrjuje Marjan. S steklarsko obrtjo je namreč začel pred osmimi leti dobesedno iz nič, danes pa ima na razpolago vse stroje, ki jih potrebuje sodoben steklar. Seve-

da pa ni nihče preštel številnih ur neumornega dela.

Tega, da bi bil hotel konkurenca podobnim gostiščem in objektom v bližini, Marjan ne priznava: »Novogradnja je samo plus, če se povežemo, bomo lahko skupaj dosegli boljšo ponudbo, obli-

kovali programe in pritegnili še več obiskovalcev.« To pa so tudi sanje, ki jih Marjan sanja že več kot 5 let. Z vso energijo, ki jo premore mladi steklar in bodoči gostinec, bo svoje sanje zagotovo lahko uresničil.

URŠKA SELIŠNIK

Pregled ljudske ustvarjalnosti

Minulo soboto so se v Bočni srečali ljudje, pevci in godci severovzhodne Slovenije.

Na srečanju, ki ga je s pomočjo bočkega kulturnega društva pripravila mozirska izstava sklada za kulturne dejavnosti, so se predstavili pevke iz skupine Pušelj, pevci Stoperc pri Ptuj, pevki iz Šentilja pri Velenju, Andrej Rak in Ivan Gostečnik iz Šmi-

hela, pevci iz Luč, pevke iz Brinjeve Gore, Štirje revni iz Oplotnice, pevke s Ponikve, pevci s Stranic, družina Brinovšek iz Mozirja, pevke iz Rogatca ter ljudski pevci z Ljubnega. Pevci in godci so navdušili poslušalce, hkrati pa so omogočili strnjen pregled ljudske glasbene ustvarjalnosti, ki nadaljuje in ohranja kulturno razpoznavnost.

US

Malčki v svetu lutk

S predstavo Sneguljčica mariborskega Lutkovnega gledališča so v Mozirju na široko odprli vrata najmlajšim ljubiteljem in spoznavalcem tovrstne kulture.

Kulturno društvo Jurij iz Mozirja je v letošnji sezoni razpisalo štiri lutkovni abonmanta, ki ga obiskujejo predšolski otroci in veliko pravih občincev iz cele Zgornje Sa-

vinjske doline. Veselje, smeh in radost so polepšali tudi četrtek v nabito polnem mozirskem kulturnem domu, kjer otroci (najmlajši še v spremstvu staršev) navdušeno sodelujejo in vzpodbujajo lutkovne junake. Nekatere poznajo, druge šele spoznavajo, večina pa zadovoljna zapušča dvorano. V letošnji sezoni se bodo zgornjesavinjskim otro-

kom predstavili še Lutkovno gledališče Fru-fru iz Ljubljane s predstavo Moj dežnik je lahko balon, ljubljanski Mini teater bo v goste pripeljal Žabjega kralja, gledališče Jože Pengov bo predstavilo Zgodbo iz mlina, v februarju pa bodo gostovali člani LG UŠ iz Slovenske Bistrice s predstavo Kužek in muca.

U. SELIŠNIK

Mušič v Velenju

V galeriji Ivana Napotnika v Velenju bodo jutri odprli razstavo grafik Zorana Mušiča, enega najvidnejših in najizrazitejših slovenskih umetnikov.

Mušič je Slovenec in hkrati Evropejec. Življenjska pot ga je od leta 1915, ko je iz rodne Gorice z družino najprej pribežal v Šentilj pri Velenju, potem pa se šolal na avstrijskem Koroškem, v Mariboru, Zagrebu, vodila tudi po vsej Evropi. Živel je v Španiji, v Dalmaciji, pa spet v Gorici, Benetkah, Parizu...

Jutri bodo v uveljavljeni velenjski galeriji na ogled postavili njegove grafike, pravzaprav izbor del iz Dalmacije, ki jo je vzljubil že kot mladenič in se tako fizično kot v svojih delih tja pogosto vračal. Na ogled bo 48 grafik iz zbirke Goriškega muzeja, nastalih med leti 1949 in 1984. Razstavo bo na pot med Velenjčane pospremila uvodna beseda dr. Zorana Kržišnika in nastop sopranistke Dušanke Simonović in pianistke Olge Ulokina. Razstava bo na ogled do 21. novembra. BS

Toplovod v vse hiše

Proti koncu oktobra, ko se bo iztekel pritožbeni rok v ministarstvu za okolje, bodo v Nazarjah podpisali pogodbo z izvajalcem za gradnjo individualnih toplotnih postaj.

Potem, ko so v kraju na omrežje že priključeni šola, občina in stanovanjski bloki, bodo novembra začeli graditi toplovodno omrežje, v katerega bodo sproti priključevali stanovanjske hiše. Po sklepu občinskega sveta bodo v občini izgradnjo teh toplotnih postaj sofinancirali v višini 40 odstotkov. Celotna investicija v Nazarjah bo veljala približno 500 milijonov tolarjev, saj bodo v podjetju Glin Grif kupili nov kotel in dozidali kotlovnico. Sreds-

tva bodo pridobili s pomočjo programa Phare, avstrijskega ekološkega sklada in države, občina pa bo najela kredit pri slovenskem ekološkem skladu. Investicija bo predvidoma zaključena septembra prihodnje leto. US

Z glasbo za pomoč

Krajevna skupnost Vinska Gora in izredno dejavno velenjsko Društvo humoristov pripravljata v petek, 19. oktobra, v Vinski Gori humanitarni koncert.

Izkupiček prireditve z naslovom »Z glasbo do pomoči tistim, ki so je potrebni« so namenili za nakup osnovnega monitorja vitalnih funkcij, ki ga bodo podarili Onkološkemu inštitutu v Ljubljani. Nastopili bodo ansambli Robija Zupana, Robija Goličnika, Jožeta Šaleja, Globus band, Fantje treh dolin, Bratje iz Oplotnice, Classic, Veseli planšarji, Dan in noč, Skupina ne okol' govorit', Vili Resnik, Boštjan Konečnik, Karli Gradišnik, Alenka Lesjak in Mateja Jan, humorista Brajdimir in Berta ter Natalija Verboten. V predprodaji so vstopnice po 1.000, na dan prireditve 1.500 tolarjev. HJ

V pričakovanju Sneguljčice...

RADIO 95,1 CELJE

KAPIS mednarodno podjetje za proizvodnjo in prodajo kablov
Novo Celje 8, 3301 Petrovča, Slovenija

Mednarodno podjetje KAPIS d.o.o. razpisuje prosta delovna mesta v Bosni in Hercegovini, in sicer:

- 1. POMOČNIK GENERALNEGA DIREKTORJA ZA FINANČNO-RAČUNOVODSKI SEKTOR**
Pogoji: visoka izobrazba ustrezne smeri, 5 let delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih, poznavanje računalniških programov
- 2. VODJA KOMERCIALE**
Pogoji: 3 leta delovnih izkušenj na področju trženja kablov in elektro materiala, poznavanje računalniških programov (Excel, Word), znanje angleškega jezika, izpit B kategorije, komunikativnost, urejenost

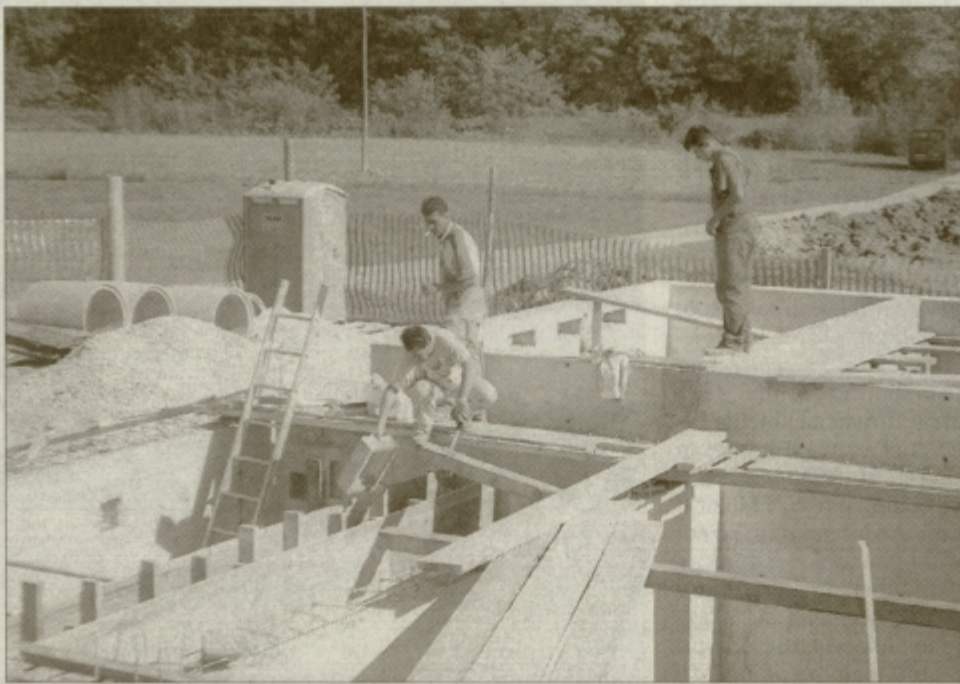
Kandidati se lahko za osebni pogovor dogovorite po telefonu 03/713 10 00. Na pogovor prinesite življenjepis in vsa dokazila o izpolnjevanju pogojev.

Šentjur za Dramljami

Do konca meseca zgrajena čistilna naprava v Dramljah, osrednja šentjurska bo ob levem bregu Voglajne

Ureditev kanalizacije in izgradnja krajevne čistilne naprave v Dramljah bo vredna blizu 110 milijonov tolarjev. Naložbo v čiščenje odplak v Šentjurju v celoti financirajo iz takse za obremenjevanje voda, ki se zbira na državni ravni. Ko bo naložba v Dramljah prihodnje leto z izgradnjo kanalizacijskega omrežja za širše območje kraja zaključena, bodo v Šentjurju začeli zbirati denar za gradnjo centralne čistilne naprave, ki bo zrasla ob levem bregu Voglajne v smeri proti Vrbenem.

Do konca meseca bodo delavci podjetja CM Celje, ki zadnje lepe dneve izkoristijo tudi tako, da delajo ob sobotah in nedeljah, v Dramljah zgradili krajevno čistilno napravo. Gre za manjšo mehansko-biološko čistilno napravo z bio diski, zadoščala pa bo za čiščenje odplak 500 populacijskih enot. Prečiščena odpadna voda bo speljana v Drameljski potok, na čistilno napravo pa bodo sprva priključili gospodinjstva, šole in vrtec ter nekaj ostalih objektov iz ožjega središča kraja, ki so jim kanalizacijo zgradili lani. Prihodnje leto bodo namreč v Dramljah na-

Delavci podjetja CM Celje zadnje lepe dneve izkoristijo tudi tako, da delajo ob sobotah in nedeljah. Tako bo krajevna čistilna naprava zgrajena do konca meseca.

daljevali z gradnjo kanalizacijskega omrežja še za širše območje kraja. Celotna naložba bo vredna blizu 110 milijonov tolarjev, samo za čistilno napravo pa bodo letos odšteli okoli 30 milijonov tolarjev. Naložbo v čistejšo okolje v šentjurski občini v celoti financirajo iz takse za obremenjevanje voda, ki se sicer od vseh porabnikov pit-

ne vode iz javnih vodovodov zbira na državni ravni.

V šentjurski občini sta že zgrajeni dve rastlinski čistilni napravi na Ponikvi in Planini, podobno kot gradijo zdaj v Dramljah, pa so predlani postavili tudi ob Domu starejših v Šentjurju. Pripravljena imajo že tudi strokovna izhodišča za gradnjo centralne čistilne naprave za Šentjur, ven-

dar pa je o rokih izgradnje zaenkrat nemogoče govoriti. Odvisni bodo, seveda, od denarja. V Šentjurju pa prav zdaj sprejemajo prostorski plan, ki bo osnova za izdelavo lokacijskega načrta za gradnjo centralne čistilne naprave, ki bo imela zmogljivost čiščenja odplak za 15 tisoč populacijskih enot.

IVANA STAMEJČIČ

Bo denar za pomoč na domu?

V Laškem so pomoč na domu v zadnjem desetletju izvajali preko programa javnih del, zadnja tri leta pa tudi preko javne službe za redno zaposlenimi. Država je za eno bolj uveljavljenih oblik socialnovarstvenih pomoči občanom letos pripravila nekaj sprememb, osrednja pa je ta, da pomoči na domu v občinah ne bi več opravljali preko programa javnih del, ampak zgolj v okviru javne službe.

Slednje bo bolj ugodno oziroma prijazno za oskrbovance, saj jim bo pri dnevni opravi pomagala vselej isti človek, prav tako pa tudi za

negovalke, ki bodo imele redno zaposlitev. A ukinitve pomoči na domu preko programa javnih del bo podražila stroške, ki jih mora kriti občina. V Laškem je zdaj za pomoč 80 občanom na domu zaposlenih 8 delavk, preko javnih del pa zanje skrbi še 12 negovalk. Kar petim, pomoči najbolj potrebnim občanom zagotavljajo 8-urno dnevno varstvo. Čeprav so v občinah dobili obveščilo o ukinjanju pomoči na domu preko javnih del šele avgusta, lahko posamezne občine izjemoma zaprosijo za podaljšanje tega programa le do konca leta.

V Laškem bodo to storili, hkrati pa bodo morali prihodnje leto - v primeru, da jim bo vlada priznala dodaten de-

Socialna zbornica Slovenije je včeraj v sodelovanju z Mestno občino Celje pripravila regijski posvet o izvajanju pomoči na domu. Govorili so o obsegu pomoči na domu, socialnem servisu, strokovni usposobljenosti kadrov, pripravi programa ter subvencioniranju zaposlitev za ta opravila, Marjana Čater iz Doma upokojencev Celje pa je predstavila model socialne oskrbe na domu.

nar za izvajanje pomoči na domu - iz občinskega proračuna zagotoviti dodatne 4 milijone tolarjev. Če denarja v občinski blagajni ne bo dovolj, bi morali Laščani kriti obseg pomoči na domu.

I. STAMEJČIČ

Monografija Ipavčevega kraja

V Šentjurju letos praznujejo 170-letnico rojstva Gustava Ipavca in se spominjajo 80-letnice smrti Josipa Ipavca. V znamenju obeh obletnic so tudi letošnji, že tradicionalni Ipavčevi kulturni dnevi.

Osrednja kulturna prireditelj šentjurske občine je letos preplet likovne govorice, glasbe, pisane besede in fotografije, Ipavčeve kulturne dneve pa so v Šentjurju začeli prejšnjo sredo z odprtjem razstave udeležencev likovne kolonije Kalobje 2001. V razstavnih prostorih Ipav-

čeve hiše v Zgornjem trgu so vse do 8. novembra, ko jih bodo preselili v kraj, kjer so nastajala, na ogled likovna dela, nastala na prvi tovrstni šentjurski likovni koloniji. V dvorani Glasbene šole Skladatelj Ipavcev bodo Šentjurčani jutri, v petek zvečer, lahko prisluhnili skladbam Mozarta, Beethovna in Mendelssohna v izvedbi Godalnega kvarteta Feguš iz Maribora.

Literarno društvo Šentjur pripravila prihodnji četrtek predstavitev literarnega zbornika Z besedami št. 3. Letoš-

nji Ipavčevi kulturni dnevi se bodo zaključili s predstavitev Monografije Šentjurja. Svoj pogled v preteklost kraja, ki ga je zagotovo močno zaznamovala tudi zdravniško-glasbena družina Ipavcev, bo predstavil avtor monografije dr. Igor Grdina. Srečanje v Ipavčevi hiši bodo 8. novembra zvečer združili tudi z odprtjem razstave starih fotografij Šentjurja, v kulturnem programu pa bo nastopila sopranistka Ana Puser Jerič, dobitnica letošnje plakete, najvišjega občinskega priznanja. IS

Kivi za ozimnico

Na pridelek kivija, ki je letos četrti po vrsti, so Slapškovi iz Zgornje Rečice pri Laškem, izredno ponosni. Bogato je obrodil že lani, ko je po končanem obiranju tehtnica pokazala zavidljivih 50 kilogramov.

Ti slastni zeleni plodovi so sicer bolj »doma« na Primorskem, kjer jim je podnebje veliko bolj naklonjeno, zato nasad pri nas toliko bolj preseneča in ga občudujejo številni sosedje in drugi naključni obiskovalci. Tudi letošnji pridelek ne bo skromen, čeprav zaradi spomladanske pozebe vseeno skromnejši kot lani. Ko ga bodo obrali, ga bodo kot jabolka skladiščili v kleti, kjer počaka do pomladi.

Bolj iz radovednosti, kot zaradi česa drugega, so pred osmimi leti kupili moško in žensko sadiko v drevesnici Mirošan in po štirih letih gojenja je bera vsako leto bogatejša. Poskusno so posadili tudi fige, limone in nekaj drugega eksotičnega sadja in tudi to jim vsaj enkrat v letu obrodi.

VLADO MAROT

Priznanja za urejeno okolje

Hortikulturno društvo Laško je s sinočnjo prireditvijo v Kulturnem centru Laško obeležilo 40-letnico svojega dela. Skrb za urejeno okolje pa v Laškem sega še dlje nazaj, v konec 19. stoletja, ko je z delom začelo olepševalno društvo, predhodnik zdajšnjega Turističnega društva Laško.

Po besedah predsednika društva Antona Vodiška so sinočnjo prireditev izkoristili tudi za podelitev priznanj tistim krajanom Laškega in okolice, ki imajo najlepše urejena okolja svojih domov. V kulturnem programu so nastopili folkloristi KUD Anto-

na Tanca iz Marija Gradca kvintet Dori, obiskovalce so v pokušino točili pivo, ledeli pa so si tudi kratek film posnet med letošnjimi prireditvami Piva in cvetja.

Prav z razstavo cvetja v letu 1963, dve leti po ustanovitvi hortikulturnega društva so v Laškem tudi prišli na izjavo o organizaciji odmevnega letnega turistično-zabavnega prireditve Pivo in cvetje. Laški hortikulturniki, danes šteje društvo blizu 410 članov, v letu aktivno sodelujejo v pravi prireditvi, najbolj so se izkazali pred leti, ko v paradi sodelovalo kar desetletnih voz.

Trgatev Stare trte

Za Staro trto, potomko znamenite preko 450 let stare modre kavčine z mariborskega Lenta, skrbi mestni vrtnar Aci Urbajs. Skupaj z županom Jurijem Malovrhom sta trgatev letošnjega pridelka napovedala za nedeljo dopoldne, ko se bodo berači zbrali pri trti pred Ipavčevo hišo v Zgornjem trgu. (IS)

Ob prvi petletki

Študentski klub mladih Šentjur (ŠKMŠ) te dni praznuje petletnico delovanja, ob tej priložnosti pa so pripravili vrsto prireditev.

Že v ponedeljek so v prostorih Knjižnice Šentjur odprli pregledno razstavo o svojem delu v preteklih petih letih, danes (v četrtek) dopoldne pa vodstvo ŠKMŠ podrobneje predstavlja praznično dogajanje ob prvi petletki. V klubu pripravljajo jutri zvečer okroglo mizo z delovnim naslovom »Kam?«, ob kateri bodo mladi Šentjurčani z gosti razmišljali o tem, kako je mladim v Šentjurju danes in kako jim bo (bi jim lahko bilo) jutri. Na zelenici na Mest-

nem trgu bodo, kot svoj pravek k ozelenitvi Šentjurja jutri popoldne zasadili dva vo mladosti. Konec tedna v znamenju gledališnikov in novinarjev. Gledališka sekcija ŠKMŠ Impropilegiki pripravlja v soboto ob 21. premierno uprizoritev, občini pa bodo v svoje nabiralnice dobili jubilejno številko klubskega glasila Moč in inteligence.

Prireditve se bodo nadaljevale tudi naslednji konec tedna, ko bo v petek zvečer, 2. oktobra, koncert skupine Siddharta z domačima pre skupinama Žurdov in Mudriver.

Kozjansko jabolko v beli svet

Leta 1999 so v Kozjanem parku očistili prvih tisoč dreves jablan v starih, zapuščenih sadovnjakih. Spehe projektne obnove, ki je bila prva v Sloveniji, so pokazali na prvem prazniku Kozjanskega jabolka oktobra lani. Opogumljeni dosežki, rezultati in odpravi tako lastnikov sadovnjakov kot obiskovalcev razstave, so se letos še obsejšeje lotili zanimive akcije.

Očistili so 3.000 dreves v sadovnjakih pri 42 lastnikih v desetih naseljih in posadali 53 različnih starih sort jabolk in dvajset vrst hrušk. Letošnji praznik Kozjanskega jabolka, ki je trajal tri

dni, je imel mednarodno udeležbo, saj so sodelovali predstavniki Finske, Avstrije, Nemčije in Slovaške. Prvi dan je tako minil v strokovnih predstavah, drugi in tretji pa je bil namenjen obiskovalcem, ki so se letos odzvali v izredno velikem številu. To velja tudi za različne razstavljavce z dobrotami z ekoloških kmetij, ki jih je tudi na Kozjanskem vedno več.

Obiskovalci prireditve v Podsredi tokrat niso samo hodili mimo stojnic, ampak so tudi poskušali številne dobrote ter pokupili vse, kar je bilo na voljo. Tako je v soboto zmanjkalo vseh vrst domačih jabolk, ki jih je letos tako ali tako mnogo manj kot

lani. Žal obiskovalci, ki so prišli v Podsredo v nedeljo, niso videli jabolk drugje kot na razstavi in madžarski stojnici.

Organizatorji so praznik izrabili za bogat kulturni program. Podsredo so med drugimi gosti obiskali tudi ministra za kmetijstvo Franci But in okolje in prostor Janez Kopač ter predsednik TZS Marjan Rožič.

V prihodnje se bodo odločili za uvedbo sodobnega tržnega dne, ki bi bil enkrat mesečno v Podsredi. Tokrat se bodo predstavili izdelovalci in pridelovalci domačih dobrot. Praznik Kozjanskega jabolka pa bo drugi vikend v oktobru. TONE VRABL

Četrtošolci OŠ Rogatec so pod vodstvom Nevenke Mrkše združili praktično delo in teorijo.

Potovanje v preteklost

Z zadnjim oktobrskim dnevom se bo končal sklop letošnjih etnoloških delavnic v Muzeju na prostem Rogatec, ki so jih poimenovali Kruh moje babice. Direktorica Irena Roškar pravi, da so z obiskom v muzeju, ki je proglašen za kulturni spomenik, nadvse zadovoljni.

»Pred dvema letoma sem začela razmišljati, kako na debudnim mladim obiskovalcem približati ljudsko arhitekturo,« pravi Roškarjeva. »Izletnikom se navadno muči, učitelji pa imajo izdelan program izleta, ki je včasih tudi preobsežen, saj želijo, da bi otroci čimveč spoznali, doživeli, videli.«

V muzeju so se tako odločili za pet vsebin oziroma etnoloških delavnic, ki jih ponujajo v okviru svojih rednih dejavnosti. Med njimi je zlasti zanimiva peka kruha v muzejski hiši, pletenje iz lič-

ja, izdelovanje rož iz papirja, pa obisk pri kovaču...

Muzej na prostem Rogatec od letošnjega junija deluje v okviru Zavoda Rogaška dediščina Rogatec. To je novoustanovljeni zavod občine, ki mu je poverjeno upravljanje kulturne dediščine v občini Rogatec.

»Pri vseh delavnicah poskušamo zgodovinsko izročilo aktualizirati, ga primerjati z današnjim časom,« pojasni Roškarjeva. »Mladostniki tako vzpostavijo nekakšen odnos do teh vsebin, ki niso več aktualne ali pa uporabne. Številne učiteljice četrtih, petih in šestih razredov so našo ponudbo celo vključile v svoj letni učni program kot strokovno ekskurzijo pri vsebini Ljudsko stavbarstvo in Panonski svet,« še zadovoljno doda.

Drugi projekt muzeja pod okriljem Zavoda Rogaška de-

diščina zajema izobraževalne delavnice, ki so se pričele že meseca maja, zaključile pa naj bi se do konca februarja. Preko ministrstva za delo je zavod pridobil evropska sredstva v višini 16 milijonov tolarjev v okviru programa Phare za razvoj podeželja. Gre za nekoliko širši razvojni projekt, ki zajema celotno Obsotelje in Kozjansko.

Izobraževanje poteka v obliki dnevnih oziroma večdnevni predavanj na splošne teme, kot so podjetništvo, dopolnilne dejavnosti na kmetiji, EU in kmetijstvo, dopolnilne dejavnosti na kmetiji v Avstriji ipd. Od dvanajstih modulov oziroma praktičnih delavnic so štiri oblikovane na osnovi kulturnega izročila in domačih obrti – kamnoseštvo, pletarstvo iz šibja in ličja ter vezenje, ostalih osem pa temelji zlasti na predelavi kmetijskih izdelkov. B. JANČIČ

Mladi obiskovalci so se vsaj v nedeljo zastoj ozirali za jabolkami, zato so se morali zadovoljiti s sladkim jabolčnim sokom.

Ceste v prvem planu

Občina Podčetrtek se je letos lotila dveh večjih naložb v cestno infrastrukturo. Trenutno urejajo dva kilometra ceste v Roginjski Gorci in približno kilometrski odsek ceste Brezovec – Križan Vrh.

Predračunska vrednost prve naložbe znaša nekaj manj kot 22 milijonov tolarjev, po besedah župana Marjana Drogenika pa naj bi bila končana v kratkem času. Kilometer ceste bo asfaltiran, drugi kilometer pa bo ostal v mačadamski obliki,« je povedal Drogenik in dodal, da je v le-

tošnjem letu to za občino zagotovila ena pomembnejših naložb na cestno komunalnem področju. Polovico sredstev bo prispevala država za demografsko ogrožene, polovico pa bo namenila občina Podčetrtek.

Ureditev druge ceste sodi v regijski projekt občin Podčetrtek in Bistrica ob Sotli. Podčetrtek bo v ta namen prispeval 12,5 milijona tolarjev, bistriški delež znaša 13 milijonov tolarjev, polovico denarja pa bo v obeh občinah primaknila država.

V teh dneh naj bi dokončali tudi prvo fazo izgradnje pločnika v Imenem, s čimer bodo poskrbeli za varnost šolske mladine ob cesti z dokaj gostim prometom. Za pločnik bodo porabili 15 milijonov tolarjev, za ta denar pa bo po vsej vasi narejena meteorna kanalizacija, zgradili pa bodo tudi vse ustrezne jaške in cevi za javno razsvetljava, ki bi jo morda lahko napeljali v naslednjih nekaj letih, je še povedal Drogenik.

BOJANA JANČIČ

Najboljši iz GZ Vojnik - Dobrna

V Rogaški Slatini je bilo regijsko prvenstvo Prostovoljnih gasilskih društev iz Gasilskih zvez Slovenske Konjice, Vitanje-Zreče, Celje, Vojnik - Dobrna, Šentjur, Laško, Radeče in Šmarje pri Jelšah. Najuspešnejše so bile ekipe GZ Vojnik - Dobrna, saj se jih je kar devet uvrstilo na državno prvenstvo, ki bo prihodnje leto.

Nastopilo je kar 117 desetin, za odlično organizacijo pa so poskrbeli gasilci Steklarne Rogaška Slatina. Za manjše razogaranje so poskrbele mladinke Dobrne, ki so na letošnji olimpiadi osvojile zlato značniko in srebrno medaljo, na regijskem tek-

movanju pa so jih premagale sovrstnice s Kristan Vrha.

Med pionirkami so bili najboljši Prevorje, Mestinje in Laško, med pionirji Sv. Štefan, Mestinje in Žiče, mladinkami Kristan Vrh, Dobrna in Jagnjenica, mladinci Dobrna, Socka in Nova Cerkev, člani A Steklarna Rogaška Slatina, Socka in Mestinje, člani A Mestinje, Socka in Vojnik, člani B Nova Cerkev, Steklarna in Slovenske Konjice, med članicami B Škofja vas, Nova Cerkev in Štore, veterani Trnovlje, Teharje in Slivnica ter veterankami Štore, Lopata in Planina pri Sevnici. T.VRABL

Kolo kot dodatek turizmu

Krajevna skupnost Kostričnica in Podjetniški center Rogaška Slatina sta konec tedna v družbi tridesetih kolesarjev otvorila turistično kolesarsko pot Kostričnica. Idejna mati projekta je predsednica tamkajšnje krajevne skupnosti Marija Čakš, kolesarska pot pa naj bi v prihodnje postala del turistične ponudbe na tem območju.

Po zboru v Kostričnici so se kolesarji po začrtani (lažji) poti podali mimo Nagonj, Sv. Florijana in Strmca do Rogatca, si ogledali muzej, poskusili domače dobrote in se

osvežili z napitkom. Moto »Vsi na kolo za zdravo telo« je imel v mislih verjetno tudi naš pravosodni minister Ivo Bizjak, ki je odločno pristikal na pedala v spremstvu svoje žene. Mnogo dvokolesnikov se je iz Rogatca namenila skozi Tržišče v Rogaško Slatino, nadaljevala do Kostričnice in kratko postala pri cerkvi sv. Lenarta.

Končni cilj je bila kmetija Ogrizek v Gaberniku, kjer so se kolesarji okrepčali s toplim obrokom. Po pozdravnih nagovorih ministra in slatinskega župana Branka Kidriča je sledila še predstavitev brošure

Kolesarski vodnik po občini Rogaška Slatina in okolici. V njem so zajeti orisi tamkajšnjih znamenitosti, legende o Boču za popotnike in še kaj.

Turistično kolesarsko pot Kostričnica sestavljajo štiri poti, od katerih sta dve nekoliko lažji. Del poti je po besedah Mirka Zorina s Podjetniškega centra Rogaška Slatina že označen, preostali del pa še bo. Otvoritev poti naj bi po Zorinovem mnenju omogočila tudi razvoj turizma ob poti, izposoja koles pa bi lahko postala nova možnost za podjetnike.

B. JANČIČ

Uspel sejem v Kozjem

Letošnji 2. turistični sejem v Kozjem si je v dveh dneh ogledalo preko štiri tisoč obiskovalcev, organizatorji pa so bili zadovoljni tudi z razstavljalci, ki so prišli iz občine Kozje, Kozjanskega pa tudi širše.

Eden izmed organizatorjev sejma Jože Božiček, tudi direktor Dekorja Kozje, je po sejm napovedal srečanje vseh razstavljavcev in organizatorjev, kjer bodo letošnje prireditve ocenili in sprejeli predloge, ki bi jih

uresničili prihodnje leto. Nagradili bodo tudi najlepše pripravljen »stant«, saj želijo tudi tako zainteresirati domačine, da se za prodajo svojih izdelkov in pridelkov še posebej potrudijo. Na sejm so predstavili tudi novo turistično publikacijo Dobrodošli v Kozjem, v kateri turistom in popotnikom ponujajo vso pestro ponudbo od turizma, kulture, gospodarstva do podjetništva.

TV

Za svojo dušo in za Žičko kartuzijo

Prostovoljna delovna akcija med zidovi evropskega kulturnega spomenika

Ob svetovnem letu prostovoljstva in 900-letnici smrti svetega Bruna, ustanovitelja evropskega reda kartuzijanov, ki je bila 6. oktobra, je konjiški župan Janez Jazbec v ponedeljek povabil na delovno akcijo v Žičko kartuzijo vrsto ljudi, ki se z obnovo tega evropskega kulturnega spomenika sicer srečujejo na drug način.

Vabilu sta se poleg občinskih svetnikov ter drugih iz občine in seveda Krajevne skupnosti Špitalič odzvala direktor Uprave Republike Slovenije za kulturno dediščino Stanislav Mrvič, iz celjskega zavoda za varovanje naravne in kulturne dediščine, ki skrbno bdi nad vsemi obnovitvenimi deli, pa je prišel Bogdan Badovinac. Med njima sta bila tudi direktor Zlatega griča, ki je tretjinsko sofinanciral obnovo gastuža - gostišča iz leta 1487, Janko Lešnik, ter vodja Zeliščarice, ki je prva odprla vrata obiskovalcem kartuzije in je poskrbela tudi za ureditev stanovanja v gospodarskem posloju.

Med akcijo je približno 20 zbranih odbiralo in ločevalo dragocene izklesane kamne od neobdelanih, konjiško Gradbeništvo Ratajc, ki že deset let obnavlja kartuzijo,

pa je gradilo kletni obok - tokrat brez plačila. Skupno delo pa je bila tudi priložnost za izmenjavo mnenj. Direktor Uprave Republike Slovenije za kulturno dediščino Stanislav Mrvič je med drugim poudaril, da je Žička kartuzija najpomembnejši spomeniško varstveni kompleks v Sloveniji, ki ga nameravajo v prihodnjih letih prednostno obravnavati. Gre seveda za denar iz republiškega proračuna. Če bo občina Slovenske Konjice v štirinajstih dneh oddala vso zahtevano investicijsko tehnično dokumentacijo, lahko v naslednjih letih pričakuje bistveno večji prispevek za obnovo kartuzije kot doslej (letos je država primaknila vsega 10 milijonov tolarjev).

V prihodnjih dveh letih načrtujejo sanacijo gospodarskih poslopj, ki jih želijo usposobiti za uporabo (morda bo tam našla prostor apoteka?) ter prvotni vhod v kartuzijo z informacijskim delom ter lapidarijem. Potem pa bo na vrsti najzahtevnejši poseg - zaščita cerkve. Kaj in kako narediti s cerkvijo, stroka preleva že tri desetletja, odgovora pa še ni našla, saj bo potreben poseg izredno zahteven. Tu se namerč prepletajo stoletja

Direktor Uprave RS za kulturno dediščino Stanislav Mrvič in pobudnik akcije, konjiški župan Janez Jazbec, pred pročeljem cerkve, glavnim restavratskim problemom Žičke kartuzije.

(1160-1782) in slogi od zgodnje romanike, preko gotike, renesanse do baroka. »Če ne

bomo našli rešitve, bo cerkev treba zaradi varnosti podreti,« je dejal Stanislav Mrvič, Bogdan Badovinac pa, da pri nas ni strokovnjakov, ki bi znali cerkev ohraniti in sočasno zaščititi: »Verjetno bo treba sklicati mednarodno konferenco...«

Pričakujejo, da bo v soboto Žičko kartuzijo obiskal letošnji že 20-tisoči obiskovalec.

Tokratna prostovoljna delovna akcija je bila sicer skromen prispevek k reševanju naše dediščine, a kot vzgled prostovoljnega dela na tem področju pomembna. »Narediti moramo, kar lahko. Ne moremo pa pričakovati, da bo naša generacija rešila vse, kar so naši predniki stoletja prepustili propadanju,« je dejal župan Janez Jazbec.

MILENA B. POKLIČ
Foto: GAŠPER DOMJAN

Prostovoljno delo za reševanje kulturne dediščine: dragocene, stoletja stare kamne, ki so se odkrili z zidov cerkve in samostana, je bilo treba ločiti od neobdelanih kamnov in jih pospraviti na varno.

Vojničani čakajo na plin

V Vojniku se pripravljajo na začetek izgradnje plinovoda. V družbi Adriaplin, ki ji je občina marca letos podelila koncesijo, so nam povedali, da pridobivajo še zadnja soglasja.

Ljubljanska družba, ki ji je občina zaupala izgradnjo in upravljanje plinovodnega omrežja ter distribucijo, je začela s podpisovanjem pogodb z lastniki objektov sredi preteklega meseca. Z gradbenimi deli nameravajo začeti konec novembra, uporabniki pa naj bi se začeli ogrevati januarja ali februarja.

Prva faza vojniškega plinovoda obsega predel od Arclina do vojniškega zdravstvenega doma, v drugi fazi, ki jo predvidevajo za drugo polovico prihodnjega leta, bodo nadaljevali v severni smeri. Za lastnika objekta z manj kot štirimi stanovanji znaša cena priključitve objekta na omrežje 52 tisoč tolarjev (z več stanovanji 26 tisoč), pri čemer prometni davek ni upoštevan. Takšne cene veljajo še do novega leta, ko jih nameravajo zaradi inflacije povišati.

Sicer pa družba Adriaplin na Celjskem ni novinec. V vsej državi so pridobili 18 koncesij, med njimi v Laškem, Radečah, Rogaški Slatini, Šentjurju in Štorah. Družba je bila ustanovljena pred sedmimi leti in je v lasti družb iz treh držav. To so torinški Italgas, graški Steierische Ferngas ter slovenski uvoznik in transporter zemeljskega plina Geoplin. V Sloveniji so še štiri konkurenčna podjetja.

BRANE JERANKO

Vojniški ček za novorojence

V občini Vojnik so veseli rojstva vsakega novega čana, zato pošljejo vsakomur, za katerega predložijo govorni domači rojstni list, čestitko in darilni ček za deseto tisoč tolarjev.

S takšno pozornostjo so začeli v preteklem letu, ko se rodilo v celjski bolnišnici 86 novih občanov Vojnika, med njimi pa še v drugih bolnišnicah. Letos se je rodilo v celjski bolnišnici do konca avgusta komaj 33 novih občanov, darilni ček pa jih je doslej prejelo 24. Od nekaterih rojstni list še priskrbijo.

Sicer pa se v zvezi z novorojenčki v različnih občinah različno odzivajo. Marsikje nanje pozabljajo, ponekod pa mejo knjižno darilo.

Koncert za Petra

V osnovni šoli v Vojniku so imeli v petek humanitarne koncert za bolnega učenca Petra. Sedmošolec boleha zaradi mišične distrofije ter potrebuje primerni invalidski voziček.

V polni dvorani telovadnice je nastopilo sto učencev Vojnika ter podružničnih šol v Novi Cerkvi, Socki in Šmarinem v Rožni dolini, otroška folklorna skupina iz Socke, folklorna skupina Kompole. Med posebnostmi koncerta bil zbor vojniških učiteljev, ki je zapel za konec pesem D ljubezni.

V šoli so povedali, da so v zvezi s koncertom zbrali približno 250 tisoč tolarjev. Pri tem niso vključena nakazila žiro račun (številka 01000-0000600028 371-82710-1326) 76 Banka Celje-CMH, s pripisom »donator«, ki jih še vedno prejema. Prav tako se javljajo ljudje, ki želijo pomagati še na druge načine.

Evropska turistična nagrada

Turistično društvo Slovenske Konjice in občina Zreče bosta v petek, 19. oktobra, v Splitu prejela evropsko turistično nagrado Zasluge za turizem.

Nagrajenca je izbrala mednarodna komisija Evropskega združenja turističnega tiska s sedežem v Rimu, nagrado pa podeljujejo od leta 1984 vsaka štiri leta drugi državi. Oba slovenska nagrajenca sta izbrana »kot zelo opazni mali evropski turistični mesti, ki negujeta avtohtono kulturo in značilne posebnosti.« Konjičani pa tudi zaradi karnevalskih prireditev, ki se

vsako leto pričnejo spomladi z jurjevanjem. Po oceni mednarodne žirije sta ta konjiško turistično društvo in občina Zreče, ki ga že dolga leta vodi J. Fideršek, kot občina Zreče županom Jožetom Koširju (in seveda Uniorjevim Turmom) pomembno prispevala h kakovosti turistične nudbe v tem delu Evrope. Prestižni nagradi bodo delili na 8. mednarodnem festivalu turizma in turističnega turizma v Splitu. Na tem se bodo manjši razstavniki namenjeni tudi turistični predstavitvi ponudbe Kotliškega jezera in okolice. M

Mednarodna razstava

V avli Osnovne šole Ob Dravinji v Slovenskih Konjicah so v soboto odprli 4. mednarodno razstavo Ex libris, ki bo na ogled do 9. novembra.

Razstavljeni so ekslibrisi, ki so nastali letos na 4. mednarodnem natečaju s tematiko domače obrti v organizaciji Mestne knjižnice iz slovaškega mesta Hlohovec ter ekslibrisi si konjiškega ustvarjalca Arpada Salamona. Na odprtju bili tudi šolarji II. osnovne šole in predstavniki knjižnic Hlohovec, s katero konjiška šola sodeluje že sedem let, od leta 1997. Odprtja razstave se je udeležil tudi slovaški ambasador v Sloveniji. M

Kovane vrtnice za najlepše

V Zrečah so na osrednji turistični prireditvi v okviru akcije Moja dežela - urejena in čista v petek podelili priznanja in kovane vrtnice za najlepše urejena okolja. Prireditve je pripravilo zreško Turistično društvo pod vodstvom kroviteljstva občine in krajevne skupnosti Zreče.

Najvišje priznanje, kovano vrtnico, je med podjetji prejela Hotel Smogavc v Zrečah, med posamezniki Hilda in Rauter s Kovaške ceste, med večstanovanjskimi objekti bivalna Cesti na Roglo 19 v Zrečah, v kategoriji kmetij Ančka Jože Kejžar z Borka, med vasmi pa Planina na Pohorju. Vseh tekmovalnih kategorijah so podelili tudi priznanja. Povedala predsednica turističnega društva Lojzka Šprajc je bila komisija zadovoljna z napredkom pri urejanju okolja na Zreškem, saj se je že v preteklosti lepo urejenim okoljem v zadnjem letu pridružila še vrsta novih. M

Pitje vode pri izviru

Rudi Španzel za jubilej v domačem razstavišču

Dva dogodka, oba pove-
na s »črto, ki jo pušča člo-
roka« in je osnova
liki, sta minuli četrtek
petek zaznamovala. Za-
najprej tamkajšnje li-
no razstavišče Savinov
in dan pozneje I. os-
no šolo, kjer so odprli
bienale otroške grafike.
akademski slikar specia-
grafik specialist Rudi
španzel, doma iz Zabukovi-
vi in ustvarja pa v Ljub-
ni, je svoje tridesletno
metniško delo želel prosla-
med svojimi rojaki. Raz-
išče v Žalcu je bilo veli-
premajhno, da bi spreje-
se, ki so prišli pozdravit
njega rojaka, danes doma
v tujini priznanega slikar-
grafika. V razstavišču bo
ogled njegovih grafik in
ličnih map do konca me-
za še dovolj priložnosti. To
pregledna razstava Španz-
ega dela, na kateri je pr-
na ogled trideset grafič-
listov in grafične mape,
ed drugim tudi o Celjskih
jih. Razstava je nastala po
slugi njegovega prijatelja,
risa Pudgarja, »strastnega

zbiralca mojih grafik«, je po-
vedal Rudi Španzel. Tu je nje-
govo znamenito delo z naslo-
vom Jokajoče dekle, pa De-
kle z modro kombinezo, Tik
pred spanjem in druga dela,
bodisi v barvni akvatinti,
mezzotinti in suhi igli, jed-
kanici in akvatinti... Razsta-
vo je odprl žalski župan Loj-

ze Posedel, dogodek pa je na
pot pospremil kitarist Tomaž
Rajterič.
Z veseljem pa je sprejel tu-
di vlogo častnega predsedni-
ka vseslovenske likovne pri-
reditve mladih, ki stopajo v
svet grafike, saj je po Španz-
lovih besedah »Najlepše je pi-
ti vodo na izviru.« In jo je,

navdušen nad ustvarjenim, pil
z njimi in se veselil zavidljivi-
vih grafičnih dosežkov otrok
in pedagogov iz več kot de-
vetdesetih osnovnih šol in vrt-
cev.

MATEJA PODJED

Foto: GAŠPER DOMJAN

Komu prstan?

V Mariboru traja Borštnikov gledališki festival.

Vrhunec festivala pomeni vsako leto podelitev Boršt-
nikovega prstana igralcu ali igralki za življenjsko delo.
Lani je to najvišje priznanje dobil upokojeni igralec PDG
Nova Gorica, Sandi Krošl, ki je dobršen del vlog obliko-
val v celjskem gledališču. Kdo bo letošnji dobitnik je,
tako kot vsako leto, skrbno varovana skrivnost. Po nepi-
sanem pravilu naj bi bila letos dobitnica prstana igralka...
Sicer pa festival podeljuje nagrade in priznanja za
kakovostne umetniške dosežke gledališčem in gledališč-
nikom.

Slovensko ljudsko gledališče Celje se bo letos za na-
grade in priznanja festivala »borilo« s predstavo Lev po-
zimi, dramatika Jamesa Goldmana, v režiji Jerneja Lo-
rencija, z Radkom Poličem v glavni vlogi. Predstava, ki
jo mnogi uvrščajo v sam slovenski umetniški vrh lanske
gledališke produkcije, bo na Borštnikovem srečanju na
sporedu 18. oktobra. V celjskem gledališču pa jo bodo
nato za tiste, ki je v minuli sezoni niso videli, ponovili
21. oktobra.

MATEJA PODJED

Strel v polno?

Bo Slovensko ljudsko gle-
dališče Celje na ponovnem
razpisu dobilo novega umet-
niškega vodjo, in katerega
- to je zdaj tu vprašanje.

Na razpis, ki se je iztekkel,
se je prijavilo osem kandida-
tov. To so: Matija Logar, zdajš-
nji umetniški vodja gledališ-
ča, Samo Strelec, direktor
ptujskega gledališča, sicer pa

občinstvu znan po nagradi za
»Zlahtno režijo« na Dnevih ko-
medije (njegova je Marjetica
str. 86, najboljša komedija
minulega celjskega festivala),
Marjan Pušavec iz Osrednje
knjižnice Celje, ki je v SLG
Celje že bil zaposlen, in sicer
kot lektor, Andrej Jaklič, kri-
tik iz Ljubljane, Miha Aluje-
vič, mladi režiser, Aleš No-
vak, tudi mladi režiser, Tina
Kosi, dramaturginja (tudi v us-
pešnici Podnajemnik). Osmo
kandidatka je inženirka (?) Mi-
ša Račič.

Odziv na razpis je bil sicer
dober, čeprav vseh razpisnih
pogojev večina kandidatov ne
izpolnjuje. Strokovni svet gle-
dališča bo na pogovor pova-
bil dva: Matijo Logarja in Sa-
ma Strelca. Mesto je samo eno.
Bo tokrat »strel« v polno?

D.V.

MATEJA PODJED

Umetniki za Gorenje

Konec minulega tedna je bila v organizaciji Gorenja v
Velenju likovna kolonija. V toplini indijanskega poletja
in bogastvu jesenskih barv so ustvarjali Nikolaj Beer,
Apolonija Simon, Herman Gvardjančič, Tomaž Gorjup,
Črtomir Frelih in Zdenka Huzjan.

Umetniki so delali v prostorih vile Herberstein, ustvarje-
na dela bodo v začetku novembra razstavljeni v razstavnem
prostoru Gorenja v Velenju, ob tej priložnosti pa bo izšel
tudi katalog. Izbrana dela, ustvarjena na tej koloniji, bodo
dopolnila umetniško zbirko podjetja.

D.V.

MATEJA PODJED

Godalci v novi sezoni

Celjskim ljubiteljem glasbe se v tej se-
zoni obeta pestra koncertna sezona. Ra-
zen rednega koncertnega abonmaja in le-
tošnje novosti, koncertov »GM oder«, bo-
do s petimi abonmajskimi koncerti za glas-
beni utrip v mestu tudi letos poskrbeli čla-
ni Celjskega godalnega orkestra pod tak-
tirko Nenada Firšta.

Orkester z več kot polstoletno tradicijo, ki
sicer sodi pod okrilje ljubiteljske kulturne
dejavnosti, ima že vrsto let svoje stalno ob-
činstvo in vselej polno dvorano. S koncertno
sezono začenja v torek, 23. novembra, ob
19.30 uri v dvorani Narodnega doma.

Na prvem abonmajskem koncertu bodo
igrali dela Luke Sorkočevića, nato Maura Giu-
liana in Ermanna Wolfa-Ferrarija. Drugi abon-
majski koncert bo že novoletni. Po tradiciji
je ta koncert vselej 26. decembra. Gostja bo
priljubljena sopranistka Andreja Zakonjšek.

Na programu pa bodo dela Adamiča, Straussa
in Leharja.

V marcu bo Celjski godalni orkester na
tretjem abonmajskem koncertu izvajal dela
Wolfganga Amadeusa Mozarta. Solisti bodo
klarinetist Dušan Sodja, violinistka Vesna Čo-
bal in violistka Valentina Pasarič.

Za naslednji koncert so celjski godalci iz-
brali dela Leoša Janačka, Roka Goloba in
Marka Miheveca. Nastopil bo Komorni zbor
Akademije za glasbo v Ljubljani s solistom
violinistom Jernejem Brencetom. Nenad
Firšt bo dirigentsko palico predal dirigentu
- gostu Marku Vatovcu.

Zadnji koncert iz abonmajске ponudbe Celj-
skega godalnega orkestra bo 28. maja, ko bo-
do godalci izvajali dela Astorja Piazzolla in
Dmitrija Šoštakoviča, solist bo pianist Hinko
Haas, na trobenti pa Tibor Kerekes.

MATEJA PODJED

Zakaj bi veselo ne peli?

Tako so se pred tremi leti
vprašale pevke ženskega
pevskega zbora Kulturno
umetniškega društva Lju-
bečna, ki ga vodi Vida Bu-
kovac. Prav na njeno po-
budo je nastala pevska pri-
reditev, ki ima vse širši od-
mev in ki je letos dobila tu-
di okrilje Javnega sklada za
kulturne ljubiteljske dejav-
nosti - območne izpostave
Celje.

V soboto, 20. oktobra, ob
17. uri bo tako v dvorani os-
novne šole na Ljubčni na pri-

reditvi Zakaj bi veselo ne peli
letos prepevalo sedem zbo-
rov ali glasbenih skupin: Moš-
ki pevski zbor KUD Ljubeč-
na, Vokalna skupina Prijate-
lji iz Škofje vasi, Ženski pev-
ski zbor KUD Ljubečna, Vo-
kalna skupina Cvet iz Celja,
Kvartet Mavrica iz Velenja,
Mešani kvartet Shalom KUD
Ljubečna in Akademski pev-
ski zbor iz Celja.

Strokovno mnenje o nasto-
pajočih zborih bo dala priz-
nana zborovodkinja iz Zreč
Darinka Ivačič. Glasbeni ve-

čer bo posvečen sopranistki
Danijeli Jeršič, ki izhaja iz žen-
skega zbora Ljubečna in za-
čenja umetniško pot solo pevke.
Predstavila se bo z nekaj
pesmimi ob spremljavi pia-
nista Dejana Jakšiča. Njeni
gostji pa bosta sopranistki Jel-
ka Juvan in Karmen Pečnik.

Ker je prireditev namenje-
na ohranjanju ljudske pesmi
in spodbujanju ljudskih obi-
čajev, so v goste povabili tu-
di folklorno skupino Anton
Tanc iz Marija Gradca nad
Laškim.

MP

Narcis v Londonu

Poetika klasičnega proti vojni - Londonska razstava
slikarja Narcisa Kantardžića

ojna razseljuje ljudi. Ta-
je pred vojno vihro leta
92 iz Sarajeva ubežal
netnik, akademski slikar
narcis Kantardžić in kma-
poživel kulturne kroge
esta Celja. Našel je stike
galeristi, umetniki, s ka-
rimij je v minulih letih raz-
avljal bodisi v Likovnem
lonu (spomnimo se pro-
ktivne skupinske raz-
ave »Mesto«, ko je okoli
avtorjev ustvarilo svojo
zijo mesta Celja), pa v ga-
riji Mozaik, kjer je sode-
val tudi na njihovi likov-
koloniji.

In kot so v umetnikovem
ljenju pogosto ključna na-
učja, se je te dni Narcisu

Kantardžiću (strokovna kri-
tika njegova dela umešča
med vrhunska) ponudila še
ena priložnost za uveljavitev
v umetniških krogih. Sreča-
nje z znancom iz Londona ga
je pripeljalo do londonske ga-
lerije Terra Gallery, kjer je v
soboto, 13. oktobra, odprl
razstavo svojih zadnjih del,
nastalih v njegovem ateljeju
v stolpu kina Union v Celju.

Ceprav je Narcis Kantar-
džić v času pred vojno veli-
ko razstavljal po svetu, od
San Diega do Budimpešte in
drugod po Evropi, pravi, da
mu povabilo v London, po
skoraj desetih letih bivanja
v Celju, ki ga je sicer prijaz-
no sprejelo, veliko pomeni.

Naboj, ki ga izžarevajo nje-
gova dela, izdelana z bri-
ljantno tehniko klasičnega
oljnega slikarstva (na enak
način so se ga posluževali vsi
veliki umetniki izvirnega na-
drealizma), bo prav gotovo
pritegnil pozornost london-
ske likovne javnosti. Še po-
sebej njegove majhne slike
učinkujejo kot slikarjevi ta-
lismani, s katerimi se umet-
nik upira grozljivemu stanju,
ki ga je oropalo doma, pri-
jatelj, domovine... Pome-
nijo mu morda svojevrstno
intimno mandalo, s katero
skuša premagati v nebo vpi-
jočo krivico, ki jo povzroča
vojna.

MATEJA PODJED

Eri »smrtne šanse«, Publikumu krivica

Drama na lokalnem derbiju - Celjani izenačili z igralcem manj

Prvič v tej sezoni so bili nogometaši CMC Publikuma nadigrani v uvodni četrtini tekme, ko so Šmarčani pred 1.500 gledalci zagospodarili na igrišču. Velenjčani pa so za Bežigradom na presenečenje mnogih zaigrali odprto. Taktika se ni obnesla, čeprav so bili v določenih obdobjih boljši od Ljubljancanov.

Leta 1989 je takratni Ingrad Kladivar izpadel iz slovenske v območno ligo, kjer je dvakrat premagal Ero Šmartno. Celjani so se vrnili rang višje, Šmarčani pa so se znašli na repu lestvice in še bolj potonili. Na Skalnoklet je takrat prišel Bojan Prašnikar. Zdaj je vse drugače. Kraj ob Paki ima klub, ki je trenutno 5. v državi. Vodi ga Bojan Prašnikar.

Smajlovičeva

»tekma kariere«

1:0 v 6. minuti! Matjaž Štancar je z glavo s 25 metrov močno podal v kazenski prostor Celjanov, Jovica Vico pa je prisebno preigral vratarja in dosegel že svoj 7. zadetek. Po napaki prostega celjskega branilca Marijana Budimirja je Ramiz Smajlovič pridrvel sam pred Aleksandra Šeligo, žoga je švignila mimo leve vratnice. Po drugem rumenem kartonu je Publikum ostal brez Mitje Brulca. Alen Mujakovič je našel Smajloviča pred golom. Šeliga je stal na golovi črti, Smajlovič je umiril žogo 5 metrov pred njim, potem pa jo poslal vanj! Čeprav so imeli Šmarčani igralca več, je marsikdo pomislil, da bo sledila kazen.

In res. Fanatični Pušnikovi terierji se niso ustrašili številčnejšega tekmečca. Uspelo jim je prevzeti pobudo, domači pa so imeli še več prostora. Vico je pobegnul po desni strani, ko pa bi moral streljati, je skušal pred vrati zaposliti Smajloviča, kar mu je preprečil Almir Sulejmanović. Kredit je bil potrošen. Izenačenje je sprva preprečil vratar Ere Robert Sraga po imenitni akciji celjske naveze Lungu-Beršnjak-Kousal,

v 66. minuti pa je bil nemočen. Znova je akcijo začel Vladislav Lungu, nadaljeval Robert Koren, zaključil pa Domen Beršnjak. Strel z roba kazenskega prostora je bil usmerjen tik ob levi vratnici v mrežo. V 83. minuti je bil Publikum pred prekinitvijo petih tekem brez zmage. Aleksandra Radosavljeviča je zrušil Peter Mernik, a sodnik Srečko Kandare ni niti pomislil na enajstmetrovko. Zadnjih 10 minut je bilo v znamenju Ere. Po zapravljenih priložnostih Keferta in Smajloviča je Edvard Borštnar zadel vratnico.

Vsi otožni

Remi ni nikogar pustil ravnodušnega. Šmarčani so imeli »smrtne šanse«, kot je akciji Smajloviča označil trener Bojan Prašnikar, igralca več, zatresli so okvir gola. Celjani pa so analizirali sporne dogodke. Trener Marijan Pušnik je o izključitvi Mitje Brulca dejal: »Zame ni toliko sporen drugi, kot prvi rumeni karton. Kandare je dosodil prekršek in že stekel stran. Četrti sodnik Darko Čeferin pa ga je klical na ves glas. Ko ga je slišal, je Čeferin nakazal, da naj podeli karton. Kandare ga je ubogal.« Pušnik je nadaljeval: »Ogled posnetka je le potrdil domnevo, da so sodniki domačim vsaj trikrat spregledali offside, tudi pri zadetku.«

Bojan Prašnikar je pripovedoval: »Imeli smo izjemne priložnosti, kar bi moralo zadostovati za zmago. V drugem polčasu se nam je poznala utrujenost po pokalni tekmi v Velenju. Iz polpriložnosti smo dobili gol.« Izgubljeni točki so Šmarčani skušali vrniti včeraj proti Kopru. V nedeljo bodo gostili Maribor Pivovarna Laško, v sredo pa v pokalu Rudarja. Na prvi tekmi četrtfinala so v Velenju zmagali z 1:0.

Tudi Rudar oškodovan?

Velenjčani so v Ljubljano odpotovali oslabiljeni. Vrtar Dino Lalič je po pokalni tekmi z Ero doživel pro-

Borba v Šmartnem je bila ostra, moška.

metno nesrečo. Njegov audi je le še za odpad, poškodovano zapestje pa so mu ovili v mavec. Laličev kolega Janko Šriber je bil premagan že v 14. minuti. Varovancem trenerja Vojislava Simeunoviča je preostal le prehod v odločen napad, sreče pa niso imeli, čeprav so večkrat ogrozili ljubljanska vrata. Rusmin Dedič je zadel vratnico, nato se je do žoge dokopal Borut Arlič, prekrška nad njim pa ptujski sodnik Robert Krajnc ni kaznoval. Če v Ljubljani niso osvojili vsaj točke, pa so pridobili zveznega igralca Gorana Joliča, ki so se mu pri Olimpiji odpovedali in ga po-

sodili Rudarju do izteka jesenskega dela prvenstva. Prihoda Joliča so v Velenju zelo veseli, saj je Ob jezeru že igral, Olimpija pa je v zimskem premoru lanske sezone zanj plačala 100 tisoč DEM odškodnine. Rudar je niz gostovanj včeraj nadaljeval v Ljudskem vrtu, kjer je Jolič že igral, sledita pa še tekmi v Domžalah in Šmartnem ob Paki. »Simke«, ki je po petih tekmah doživel poraz, snuje taktiko za polfinale pokala NZS. A kako bo motiviral Marinka Galiča?

DEAN ŠUSTER
Foto: GAŠPER DOMJAN

NA PIKI

Vranški ostrostrelec

Domen Beršnjak je suvogometno pot začel v mladem Vranskem. Kot 17-leten mladinec je s petimi leti prišel v Celje in pridnim delom prebil v člansko ekipo. Trenutno je najboljši strelec Celjanov in šestimi zadetki na 4. mestu lestvice strelcev. V letošnji zoni pa je postal tudi standardni član mlade slovenske reprezentance do 21 let.

»Največ zaslug, da sem postal takšen nogometaš, mi pripisuje Kasim Kokot, ki me je treniral pri mladinski ekipi Publikuma. Posebej se mu zahvaljujem za delo, ki ga je v moji mladosti delal. Seveda pa imajo sluge tudi Nikola Ilievski, kateremu sem s šestnajstimi leti začel igrati v članski ekipi.«

V nedeljo je z zadetkom rešil Celjane poraza v Šmartnem, najlepše spomine ima na tekmo z Muro v krogu lige Simobil, ko je slalomu v slogu Bojana Žajca povedel Celjane v svetlo z 1:0.

»Takrat smo zmagali in seveda sem izjemno zadovoljen pred domačimi navijači. To mi je ta tekma posebej všeč, rasla k srcu. Bilo je tudi v dobju dobrih rezultatov in tega moštva. Te tekme bom vedno rad spominjal. Ali mu ostaja še kaj časa za šolo, prijatelje?»

»Do konca šolanja za ekonomskega tehnikarja na celjski trgovski šoli mi manjkajo trije izpiti. Po koncu srednje šole želim študirati menedžment. Prosti čas, ki ga imam zaradi obveznosti v klubu in prezentanci res bolj malo preživim s punco Nadjo prijateljici.«

Želje? »Moja prva želja je zdrava. Če si zdrav, pride tudi vse ostalo. Seveda si kot vsi mladi nogometaši tudi jaz želim igrati v tujini. Če bi lahko, bi se odločil za špansko ligo, ki mi je najljubša.«

PETRA ŠAFRAN
Foto: GREGOR KATJAN

PANORAMA

NOGOMET

1. SNL

10. krog: Era Šmartno - CMC Publikum 1:1 (1:0); Vico (6); Beršnjak (65), Olimpija - Rudar 1:0 (1:0); Tiganj (14). **Vrstni red:** Primorje 26, Koper, Maribor Pivovarna Laško 22, Olimpija 18, Era Šmartno, Mura 16, Rudar Velenje 15, CMC Publikum 13, Živila Triglav 11, Korotan 9, Gorica 7, Domžale 6.

2. SNL

11. krog: Triglav Bakovci - Dravinja 1:0 (0:0); Fras (78). **Vrstni red:** Dravograd 27, Aluminij 25, Livar Ivančna Gorica, Ljubljana 21, Zagorje 20, Železničar Radio City 19, Jadran Šepič 18, Bela Krajina 16, Dravinja 15, Nafta 13, Drava Asfalti Ptuj 12, Tabor Sežana, Triglav Ba-

kovci 10, Renče - Goriška Breda 9, Feroterm Lenterm 7, Elan 1.

3. SNL - sever

10. krog: Inde Vransko - Bistrica 1:0, Usnjar Šoštanj - Gerečja vas 4:2, Paloma - Šmarje pri Jelšah 4:0, Mons Claudius - Zreče 3:0. **Vrstni red:** Mons Claudius 28, Kozjak Radlje 21, Stojnci 20, Krško Posavje 19, Paloma, Malečnik 15, Hajdina, Inde Vransko 13, Usnjar Šoštanj, Gerečja vas 11, Pobrežje Gradis, Šmarje pri Jelšah 10, Zreče, Bistrica 7.

MNZ Celje

6. krog: Laško - Posavje Brežice 1:6, Šentjur 2001 - Vojnik 1:1, Kozje - Oplotnica 0:1. **Vrstni red:** Posavje Brežice 10, Oplotnica 9, Vojnik, Laško 7, Šentjur 2001 5, Kozje 1.

MAJNOGOMET

1. slovenska liga, 4. krog: Svea Lesna Litija - Nazarje 12:1; Kos (17), Napoli IntelSAT - Dobovec 4:2 (3:1); Doler (5, 31). **Vrstni red:** Svea Lesna, Sevnica, Puntar 10, Napoli 9, Beton MTO 6, Beton Lucija, Koper 4, Mizarstvo Širovniki 2, Dobovec 1, Nazarje 0.

1. celjska liga, 21. krog: Sun - Skavti Policija 0:3, Maček tisk - Šmartno 8:4, Romida - Celjski grof 1:2, Prijatelji - Pelikan 2:4, Klateži - Cosmos 3:3, Veflon - Robocom 2:3. **Vrstni red:** Pelikan 50, Cosmos, Veflon 41, Robocom 30, Celjski grof 29, Maček tisk, Klateži, Prijatelji 28, Šmartno 27, Skavti 22, Romida 16, Sun 11.

Občinska liga Štore: 20. krog: Lipa - Gadi 8:5, Laška vas - Sv. Lovrenc 10:4, Mladi knapi - Inexa 2:2, Sokoli -

Pečovje 4:6, Gamsi - Kovinar 4:6. **Vrstni red:** Rudar Pečovje, Lipa 53, Laška vas 45, Sokoli 44, Inexa 38, Sv. Lovrenc 27, Kovinar 25, Gadi 19, Kanarčki 18, Gamsi 15, Voc 14, Mladi knapi 0.

KOŠARKA

LIGA GOODYEAR

3. krog: Pivovarna Laško - Budućnost 89:92 (76:71, 49:53, 24:28); Walker 16, Vujičić 15, Lerič 13, Pavič 12, Jurak 11, Duščak 10, Novak 9, Memčić 2, Miletič 1. **Vrstni red:** Zadar, Cibona, Union Olimpija 6, Pivovarna Laško, Budućnost, Sloboda. Dita Tuzla 5, Široki Brijeg, Krka Telekom 4, Split Croatia Osiguranje, Triglav Osiguranje, Bosna, Geoplan Slovan 3.

1. SKL - ženske

1. krog: Konjice - Kobram Jesenice 45:79 (25:63, 13:42, 12:20); An. Lubej 13,

Jelovšek 10, Javornik 9, Klančnik 7, Furman 4, Gosak 2.

ROKOMET

1. SRL - moški

2. krog: Celje Pivovarna Laško - Gorenje 27:21 (17:9); Kokšarov 10, Pajovič 5, Žvižej 4, Pungartnik 3, Milosavljevič, Bedekovič 2, Tomšič 1; Kavaš 5, Sovič, Sirk 3, Kavtičnik, Belko, L. Dobelšek, Begovič 2, Plaskan, Mlakar 1.

Pokal EHF - ženske

2. krog: Dossobuono Verona - Žalec 20:24 (skupno 44:50). Potočnik 12, V. Dolar 10, T. Dolar 7, Jukič 7, Randl 9, Čerenjak 4, Nojnovič 1.

ODBOJKA

1. DOL - ženske

1. krog: Savinjska Šempeter - Koper 3:2.

Najprej v Moskvo

V 1. krogu lige rokometnih prvakov Celjani k CSKA - V četrtfinalu Magdeburg ali Fotex?

Potem, ko so premagali Gorenje, so se misli rokometne Celje Pivovarne Laško preselile na Dunaj, kjer je bil v torek žreb nasprotnikov v evropskih pokalih. Španski Ademar Leon kot nosilec skupine, ruski CSKA in češka Karvina - to so poleg Celjanov člani skupine C. Zadovoljstvo v našem taboru je bilo očitno.

Ademar (3:1 doslej v zmagah za Celjane) je oslabiljen, saj je Entrerios odšel k Barceloni, Andersson k Drottu, Juancho k Portlandu, Iker k Ciudad Realu, Lima je prenehal igrati... Med petimi novinci izstopa Erecondo, največje orožje Leončanov pa je

še vedno trener Manolo Cadenas Montanes. Najbrž odločilni dvoboj za 1. mesto v skupini bo v Leonu, 15. decembra. Ne glede na izid, bo četrtfinale izjemno vroč. V skupini D, ki se križa z »našo« skupino, sta namreč velika favorita nemški in madžarski prvak, v konkurenci Vardarja in Chamberya.

10. novembra bodo Pivovarji skušali do prvih točk v Moskvi proti mladi in izjemno obetavni ekipi CSKA. Nekeč sloviti klub je na poti do stare slave, če le ne bo znova razprodajal svojih draguljev. Teden dni kasneje bo v Golovcu gostovala češka Karvina. V prejšnji sezoni je v skupini D zbrala 3 točke.

Opravljen je bil tudi žreb šestnajstine finala. V pokalu pokalnih zmagovalcev bo Gorenje povabilo estonsko Pol-

Včeraj je bila v Sevnici ponovljena tekma 1. kroga državnega prvenstva. Pono-vitev je bila kompromisni izhod, zaradi »primera Rutenka«. Belorus v prvih dveh tekmah ne bi smel igrati, zaradi kazni v lanskem sezoni, Celjani in RZS pa naj bi na to pozabili.

vo Serviti na obe tekmi v Rdečo dvorano. Žalčanke bodo v pokalu EHF najprej gostje španske Akabe v San Sebastianu.

D.Š.

Za evropsko ligo

Miroteks na svetovnem pokalu v nemškem Virnheimu - Prva šesterica v elitno tekmovanje

Celjske kegljavke se v nemškem Virnheimu, v konkurenci 18 državnih prvakov potegujejo za čimboljšo uvrstitev. V finalu SP bodo sodelovale 4 najboljše ekipe, tudi 5. ali 6. mesto pa ne bo slabo. Nasprotno, prineslo bo preboj v novoustanovljeno evropsko ligo, ki se bo začela marca.

Forma varovank Lada Gobca je dobra, kar je potrdil prijateljski obračun z Reko. Trener Miroteksa pa je bil pred 900 kilometrov dolgo potjo s kombiniranjem vseeno previden: »Res so zadnji rezultati naših osmih tekmovalk zelo solidni. Kar na dveh slovenskih keg-

ljiščih, v Trzinu in Slovenj Gradcu, smo popravili rekorda. Očitno pa je, da izidi nekaterih tekmovalk nekoliko nihajo. Naš osnovni cilj je vsaj 6. mesto, saj si želimo veliko kakovostnih tekem z najboljšimi klubi Evrope. Konkurenca je huda. Za vrh in mesta pod njim se bodo potegovali še hrvaški, nemški, madžarski, češki, romunski, jugoslovanski, avstrijski, slovaški pa tudi francoski prvak z Romunkami, ki so se omožile v tujini. S seštevkom okoli 2700 podrtih kegljev nam uvrstitev med najboljše četverico najbrž ne bi ušla. Če ne bo nepričakovanih zapletov, bodo

nastopile Marika Kardinar, Biserka Petak, Mira Grobelnik, Jožica Šeško in Andreja Razlag, za šesto tekmovalko pa se bom odločil med Nino

Celjske kegljavke so trikrat zmagale v svetovnem pokalu (Dunaj, Bratislava, Dunaj), po trikrat pa so osvojile srebrne in bronaste kolajne.

Podlesnik, Brigito Strelec in Zorico Gluvič. «Doma je ostala obetavna Barbara Fidel, ki pa je imela težave s poškodbami. Prva Celjanka bo na stezo stopila danes pred popoldnevom. JOŽE KUZMA

Okoli Zlatoroga dalmatinska trenerja in Tory Walker.

Odločili so slabši živci

Košarkarji Pivovarne Laško so v Treh lilijah doživeli prvi poraz v letošnji sezoni. V enakovrednem srečanju so košarkarji Budućnosti iz Podgorice v napeti končnici ohranili mirnejše živce in zmagali z 92:89.

Laščani so imeli tekmo že skoraj dobljeno, saj so ob koncu 3. četrtine vodili že za osem točk, vendar jim prednosti ni uspelo zadržati. V ize-

načeni končnici je Goran Jurak moral zapustiti igrišče zaradi petih osebnih napak, kar se je poznalo pri skoku, Vujičić in Memčić pa sta zgrešila šest prostih metov in presenečenje je splavalo po vodi. Najučinkovitejši pri domačih je bil tudi tokrat Tory Walker, ki je dosegel 16 točk, kar pa ni zadostovalo za zmago Pivovarjev.

P.Š., Foto: G. DOMJAN

Hypo v senci Goodyeara

V Hypo ligi štiri ekipe s Celjskega - Izenačenost in negotovost

V soboto se začne za moštva, ki ne nastopajo v ligi Goodyear, boj pod koši. Med desetimi so tudi šoštanska Elektra, zreška Rogla, Alpos Kemoplast in Savinjski Hopsi. V letošnji spremenjeni ligi se bodo ekipe borile za uvrstitev na prvi štiri mesta, ki vodijo v nadaljnje tekmovanje z ekipami iz lige Goodyear. Trenerji napovedujejo izenačeno tekmovanje, brez pravih favoritov.

Miloš Sagadin, ki je letos prevzel moštvo iz Polzele, želi s pomlajeno ekipo doseči čimboljše rezultate, saj se drugače obeta potop polzelske košarke. Matjaž Tovorinik je prinesel prepotrebne izkušnje, tako da Sagadin na sezono gleda z optimizmom. »Po prvih tekmah se bo videlo, kam dejansko sodimo,« je povedal Sagadin. Probleme z uigranostjo moštva ima Darko Mirt v Šoštanju, saj je k Elektri prišlo kar pet novih igralcev. Kot novinci si

želijo obstanka v ligi, vse kar bi bilo več od 8. mesta, bi bil lep uspeh.

V Šentjurju ciljajo na uvrstitev med štiri ekipe, ki se bodo v nadaljevanju borile za naslov državnega prvaka z Olimpijo, Krko, Slovanom in Pivovarno Laško. Želja je torej ponovitev lanskega uspeha. Vprašljiva je pripravljenost Jadranka Čoviča, ki se po 10-mesečni odsotnosti vrača v moštvo. Podobne želje ima tudi Gorazd Bokšan, trener Rogle, ki se zaveda, da bo uvrstitev med štiri izredno težka, saj so ekipe zelo izenačene in bo treba v vsaki tekmi dati maksimum za zmago. Zapustil jih je Veljko Petranovič, jedro ekipe pa je ostalo isto. Ali bo v letošnjem državnem prvenstvu igra dovolj zanimiva in kvalitetna, da bo na tribune privabila gledalce, bomo izvedeli kmalu. Vsekakor si tudi Hypo liga zasluži zanimanje slovenske javnosti.

PETRA ŠAFRAN

Državno prvenstvo mažoretok

V Radečah bo ta vikend odprto državno prvenstvo mažoretok skupin Slovenije. Jutri ob 18. uri bo okrogla miza o mažoretok dejavnosti, v soboto od 16.30 ure naprej pa tekmovanja v solo in duo nastopih. V nedeljo, ko nastopajo skupine, se bo tekmovanje začelo ob 14. uri, zaključna slovesnost s podelitvijo medalj in pokalov pa bo ob 18. uri. Poleg slovenskih se bodo predstavile tudi skupine iz Madžarske in Hrvaške, tako da bodo lahko primerjali dosežke v Sloveniji in tujini. Vseh tekmovalcev in udeležencev bo okrog 300. SB

NA KRATKO

Jesenice: V 1. krogu novega državnega prvenstva v hokeju na ledu so igralke Celje izgubile z Jesenicami z 2:1. Zadetek za Celjanke je dosegla Sanja Vickovič. J.K.

Celje: Šahisti Celje so finalisti pokala Slovenije. V polfinalu so premagali Gorenjsko Lesce s 3:1. Včeraj so se v finalu pomerili z mariborskim Kovinarjem. J.K.

Hrpelje: V 5. krogu 1.B državne lige so rokometnice PUV Nivoja premagale Jadran Kozino s 27:18. Najuspešnejša pri Celjankah je bila Nuša Skutnik s sedmimi goli. J.K.

Celje: Novinki pri košarkarskem klubu Merkur sta branilka Volha Kursevich in center Natalija Tratsiak. Obe sta podpisali za eno sezono z možnostjo podaljšanja še za drugo. Vodstvo kluba ureja potrebno dokumentacijo, da bi Belorusinji lahko v soboto v 3. krogu Lige dobrodošlice v Sarajevu zaigrale proti Željezniciarju. P.Š.

Šempeter: V 1. krogu 1. DOL so igralke Savinjske Šempeter presenetljivo premagale Koper s 3:2.T.T.

ŠPORTNI KOLEDAR

SOBOTA 20.10.

NOGOMET

3. SNL - sever, 11. krog: Kozjak Radlje - Inde Vransko, Bistrica - Usnjar Šoštanj, Šmarje pri Jelšah - Malečnik, Pobrežje Gradis - Mons Claudius, Zreče - Hajdina (15.30).

ROKOMET

1. SL, 3. krog: Rudar Trbovlje - Celje Pivovarna Laško, Gorenje - Inles Riko (19).

KOŠARKA

Liga Goodyear, 4. krog, Split: Split Croatia Osiguranje - Pivovarna Laško.

Liga dobrodošlice, 3. krog, Sarajevo: Željezniciar - Merkur.

ODBOJKA

1. DOL - moški, 1. krog, Kamnik: Calcit Kamnik - Šoštanj Topolšica.

1. DOL - ženske, 2. krog, Maribor: Formis Bell Miklavž - Savinjska Šempeter.

NEDELJA, 21.10.

NOGOMET

1.SNL, 12. krog, Šmartno ob Paki: Era Šmartno - Maribor Pivovarna Laško, Celje: CMC Publikum - HiT Gorica, Domžale: Domžale - Rudar Velenje (15.30).

2. SNL, 12. krog, Slovenske Konjice: Dravinja - Željezniciar Radio City (15).

SREDA 24.10.

NOGOMET

Pokal NZS, četrtina finala, Šmartno ob Paki: Era Šmartno - Rudar Velenje

KOŠARKA

Koračev pokal, 2. predkrog, Laško: Pivovarna Laško - Sparta Praga (18.30)

Miroteks se je pripravljala tudi v Kranjski gori.

Prevčeve tihotapske poti po Bosni

Aretacijo celjskega podjetnika Roberta Prevca z zanimanjem spremlja tudi bosanska javnost - Do velikih zaslužkov z zniževanjem faktur

Medtem ko se je v Sloveniji primer Prevec (začasno) umaknil z naslovnice in tudi notranjih strani časopisov, so se minuli teden o celjskem podjetniku, ki je osumljen največje bančne goljufije v novejši slovenski zgodovini, razpisali v nekaterih bosanskih in hrvaških časopisih. Ker je neuradno slišati, da naj bi se naši kriminalisti trenutno ukvarjali s preiskavo Prevčevega poslovanja na relaciji Slovenija-Bosna, bo gotovo tudi naše bralce zanimalo, kaj o tem vedo in pravijo Bosanci.

Nezavisne novine iz Banja Luke so pol časopisne strani velik prispevek o Robertu Prevcu, ki ga razglajajo za največjega uvoznika piva v Bosni in Hercegovini, nasloville z »Diler laškega piva za rešetkami« ter se v podnaslovu poleg namigov o pranju denarja, zasluženim s tihotapljenjem piva, vprašale, ali se bo zdaj tihotapska veriga prekinila. Bolj kot o domnevnem oškodovanju Volksbank-Ljudske banke za 20 milijonov mark so se v časopisu razpisali o Prevčevem načinu poslovanja v BiH, saj, kot trdijo, sumljive finančne transakcije celjskega podjetnika izhajajo prav iz nezakonitega izvoza piva v to državo.

Vrhovno sodišče je odločilo, da bo primer oškodovanja Volksbank-Ljudske banke obravnavalo ljubljansko okrožno sodišče. Kot je znano, je celjsko okrožno sodišče, ki se je izreklo za krajevno nepristojno, zadevo prepustilo Ljubljancanom, ti pa so potem sprožili kompetenčni spor pred vrhovnim sodiščem.

»Poleg kriminalističnih in davčnih inšpektorjev so v preiskavo vključeni tudi inšpektorji slovenskega urada za preprečevanje pranja denarja. Vsi so namreč prepričani, da gre prav za pranje denarja, zasluženega z nezakonito prodajo laškega piva, ki ga na bosansko-hercegovski trgu ekskluzivno zastopa Maxi group...« navajajo v Nezavisnih novinah in dodajajo, da »uradno sporočilo ob Prevčevi aretaciji sicer ne omenja držav, do katerih segajo kraki njegovega kriminalnega podjetja, vendar je med njimi zagotovo tudi Bosna in Hercegovina, kjer je Maxi group po vojni spletel močno in dobro povezano distribucijsko mrežo.«

V časopisu nato podrobneje opisujejo Prevčev način prodaje laškega piva v BiH, zaradi katerega so pred nekaj meseci javno protestirale sarajevska, banjaluška,

Sedež podjetja Maxi group v Celju.

tuzlanska in bihaška pivovarstva ter od državnih organov zahtevale hitre ukrepe, s katerimi bi preprečili ilegalni uvoz piva. Pivovarji so se, skratka, uprli dampinškim cenam tujega piva. Omogočalo naj bi jih načrtno nepravilno fakturiranje, in sicer tako, da se je prava cena piva in s tem tudi osnova za plačilo carine in prometnega davka, zmanjšala za 30 do 40 odstotkov. Razliko oziroma zmanjšano fakturirano vrednost, pa je uvoznik piva računal s posebnim fakturiranjem t.i. franšize, ki je oproščena carinskih dajatev. Zaradi vsega tega je uvoženo pivo v maloprodaji pogosto celo cenejše od domačega, so še navedli pivovarji, čeprav bi po vseh analizah moralo biti dražje. Vsaj za ceno transportnih stroškov, ki sploh niso nepomembni.

Prevca tožijo tudi v Bosni

»Ni skrivnost,« so zapisali v Nezavisnih novinah, »da so se obtožbe pivovarjev nanašale prav na laško pivo in njegovega generalnega zastopnika v BiH - Maxi group. Po podatkih carinskih uprav je lani Pivovarna Laško na območju Bosne in Hercegovine prodala neverjetnih 250 tisoč hektolitrov piva, oziroma 75 milijonov 0,33 litrskih steklenic. Pivovarji so izračunali, da je bil zaradi fakturiranega zniževanja resničnih cen pri uvoznem pivu bosansko-hercegovski proračun oškodovan za več kot 5 milijonov mark. Zadnje čase so se razmere še poslabšale, saj so se po dosegljivih podatkih proračunski prihodki od uvoza piva še bolj zmanjšali, uvoz pa se je občutno povečal.«

In kako naj bi bila speljana tihotapska veriga? Laško pivo brez vseh problemov prodajajo na številnih tržnicah v BiH, kar pomeni, pravijo v Bosni, da gre za nezakoniti uvoz. Mnoge sledi nezakonitega poslovanja oziroma uvoza so ob nadzoru registriranih prodajalcev laškega piva odkrili tudi davčni inšpektorji. Najpogosteje je šlo za prodajo uvoženega piva fiktivnemu podjetju v drugo bosansko entiteto, da bi na takšen način davčnim inšpektorjem onemogočili nadzor in tudi plačilo dajatev. S primerjanjem dokumentacije z mejnih prehodov in iz carinskih izpostav je bilo ugotovljeno, da 150 od skupno 500 preklopnih tovornjakov nikoli ni bilo ocarinjenih. Kot pišejo v časopisu, je finančna policija na osnovi teh ugotovitev vložila tožbo proti Robertu Prevcu in njegovemu bosanskemu družabniku Marku Šandru, direktorju podjetja Rosini iz Gornjega Vakufa, vendar sodni postopek proti njima do danes še ni zaključen.

»Nobenega dvoma ni, da je Prevčeva aretacija v Celju neposredno povezana s kriminalnim poslovanjem njegovega podjetja Maxi group v Bosni in Hercegovini,« so

prepričani v Nezavisnih novinah. Celjsko podjetje naj bi si po njihovem v minulih letih z uvozom laškega piva v to državo ustvarilo bajeslovne zaslužke. Vprašanje pa je, ali se bo s priprtjem Prevca prekinila tudi kriminalna veriga, ki jo je speljal v BiH. »Celjska policija je sporočila, da je bil po Prevčevem navodilu uničen velik del dokumentacije, kar bo otežilo rekonstrukcijo finančnih goljufij, njegovim bosanskim partnerjem pa omogočilo, da ostanejo še naprej neodkriti. Bančna dokumentacija pa k sreči ni edina sled, po kateri bi bilo treba iti. Z vzporedno analizo carinske dokumentacije Slovenije in BiH bi gotovo lahko ugotovili, kolikšne so bile količine izvoženega piva, kdo so kupci ter kakšne so carinske in davčne obveznosti,« zaključuje članek v Nezavisnih novinah ter opozarjajo, da slovenska carina v podobnih primerih doslej ni kazala kakšne posebne pripravljenosti za tovrstno sodelovanje.

JANJA INTIHAR
Foto: GAŠPER DOMJAN
P.S.

Od letošnjega maja je ekskluzivni uvoznik laškega piva v BiH podjetje Podovi, katerega lastnik je Marko Šandro.

Goljufije pri prodaji

Slovenski kriminalisti so v zadnjem času obravnavali primer goljufije pri nakupu letalskih vozovnic ter več tovrstnih poskusov.

Vse gredo skorajda po istem kopitu. Turistična agencija ali posrednik dobi preko faksa ali elektronske pošte naročila za nakup ene ali več deset letalskih vozovnic,

in v primeru, da je naročnik tuje podjetje, pa ponujajo tudi podpis pogodbe s prodajalcem. Kot plačilo želijo uporabiti bančno kartico ali kartico Western Union. Ker gre pri goljufijah največkrat za naročila iz oddaljenih držav, za zelo dolge relacije poletov, visoke cene vozovnic ter za številke bančnih kartic, ki

KOMENTIRAMO Poslednja noč?

Celje naj bi v soboto znova postalo alfa in omega rave scene. Zgodil naj bi se party Last night. In če zadnji mesec nismo zasledili veliko pametovanj o razvpitih rave partyjih (ki so za mnoge leglo drog), lahko kaj takšnega pričakujemo naslednji teden. Če bo kdo znova podlegel ecstasiju, pa bo rave kultura ponovno polnila tudi strani črne kronike.

Da je nujno vse tovrstne prireditve prepovedati, se sliši od tistih, ki elektronski Woodstock sodobnega časa niso povohali niti od blizu, razen bojda nekega velenjskega svetnika, ki naj bi bil nad rave happeningom skrajno ogorčen. In velenjska občinska močnatost bo staknila glave skupaj in o raveu v Velenju modrovala na eni od prihodnjih sej. Vse glasnejša pa so šepetanja, da so jih kolegi v Celju nekoliko prehiteli. Sobotni rave Last night v hali L Celjskega sejma naj bi bil namreč pod velikim vprašanjem. Poslednja noč?

Če Celju in Velenju dokončno vzamejo rave partyje, se bodo tako rešili raverjev in njihovega specifičnega imidža. Drog pa ne. Ker so že tu. Z raveom ali brez njega. A kje jih ni? Na vaških veseliceh? Tam je alkohol. In ker je letos bilo na Celjskem več kot polovica vseh povzročiteljev smrtnih prometnih nesreč vinjenih, je potemtakem nujno potrebno prepovedati vaše veselice...

Verjamem, da imajo privrženci raverskega fanatizma že dovolj identificiranja z odvisniki in dilerji. Ljudje jih mečejo vse v en koš, jih imajo vse za enake, ob tem

pa si ne priznajo, da so zapali v svoji miselnosti.

Rave party v Celju smo najbolj zapomnili zaradi letne Celjanke, ki je umrla zaradi ekstazija. Ne zaradi gob. Dobro bi se bilo spomniti tudi na dvanajst tistih, ki so v zadnjih štirih letih na Celjskem umrli zaradi heroina. Nihče od teh ni bil na rave partyjih. Ali pa 60 urgentnih pozgov zaradi predoziranja. Ali pa, denimo, 18-letnika, ki je pred tremi tedni umrl zaradi overdoza. Kriv je bil heroin, ne rave. Ko spremljam intervjuje v medijih, si upam, da policija, ki uspešno psekava lovke ostalim dilerjem, rave primeru ostaja nekamerno. Skleparam, da zato, ker pa do, da se tu skrivajo malec be. Velike pa so blizu nas. A pa tega ne vidimo, ker smo kimavci ob tistih, ki so »pove« krivce že našli.

Dobro bi bilo, če bi večkrat povzdignili glas tudi tisti, ki poplesujejo v »bobnanju razbijanju« (kot je to zvok glasbe zaničljivo poimenovala neka novinarka februarja letos) ali prebrali kakšno razpravo o tem. Pred dnevi je nekdo zapisal, da »tudi drugih vrsteh se najdejo druge in celo svetniški politiki in poslovneži radi zategnejo kako kakovostno kokico in kaj kadijo kak dober joint...«

Dobro bi bilo, preden se sojamo druge, pogledati v be svojeih otrok. Saj veste, k vse smo počeli mi, ne da za to vedeli naši starši. Nis(m)o bili raverji...

SIMONA ŠOLIN

NOČNE CVETKE

Omahnil v globino

Nenavadna nesreča se je v soboto, 13. oktobra, zgodila na avtocesti med izvozom za Žalec in Lopato. Voznika tovornih vozil sta vsak v svoji smeri ustavila vozila na odstavni pasovi in odšla proti sredinski odbojni ograji, ki ločuje oba pasova avtoceste, da bi si izmenjala dokumentacijo. Pri tem je 58-letni državljani Italije, P.D., v temi spregledal, da se nahaja na visokem nadvozu in pri plezanju preko ograje omahnil sedem metrov globoko v nabrežino potoka Pirešnica. Pri padcu se je tako hudo ranil, da so ga odpeljali v celjsko bolnišnico na zdravljenje.

• Nevenki je pretekli teden v nos silil duh po gnojnicah. Ker je bil smrad neznošen, je poklicala policiste, da s ozračje skupaj povohali skušali ugotoviti izvor smrada. A tudi s skupnimi močmi in neznanjskim naporom je krivec za nastalo smrdljivo čino ostal neznan.

• Predlog sodniku za prekršek bo romal v Ivanov žep, ko je bil prejšnji teden moteč javnik v prometu. Zaradi prevelike doze popitega alkohola je pločnik zamenjal z vozniškim in tako oviral pretok prometa.

• Sodeč po zadnjih pobegih pred policisti (naj spomnim na medloškega Italijana, ki prejšnji teden) je nova občinska praksa pešačenje v tativne in ostala kazniva dejanja. Tako lahko meniš policistom najlažje pobegniti...

so pridobljene iz baz podatkov na internetu, policija opozarja vse prodajalce na večjo previdnost. Predvsem pa, naj v takšnem primeru preverijo avtentičnost plačilne kartice preko avtorizacijskega centra izdajatelja kartice oziroma da preverijo podatke podjetja, ki vozovnice narača.

Preganjal ga bo umorjeni Aljoša

Aljoševa morilca obsojena na smrt - Prva nasprotovanja odločitvi podgoriškega sodišča

Natanko pred tednom dni v dvorani višjega sodišča v črnogorski Podgorici izrekli kazen za morilca 23-letnega avtoprevoznika Aljoše Polenška iz Stopč pri Črnomlju. Petindvajsetletni Slavko Devič in petintridesetletni Rado Arsovič sta sodbo reagirala popolnoma hladnokrvno. Obsojena sta bila na smrt.

Obsojena sta 16. februarja na eni najbolj prometnih črnogorskih magistralk - na kaperi naj bi bil, ravno zaradi napadov na tuje avtoprevoznike, poostren nadzor policistov - brutalno umorila slovenskega avtoprevoznika s policijsko registracijo, ki se je začel z Bjelega polja.

Dević, nekdanji rezervist na črnogorskem ministrstvu za notranje zadeve, je Polenška ustavil, sedel k njemu v vozilo, saj naj bi ga le-ta odpeljal do bližnjega avtomehanika, nato pa mu s pištolo zagrotil, da gre za rop. Aljošo je najprej ustrelil v glavo, nato potisnil med sedeže tovornega vozila in še enkrat priti-

snil na sprožilec pištole. Vse to za nekaj sto nemških mark in prenosni telefon.

Zlorabil policijsko uniformo

Vesna Medenica, predsednica petčlanskega senata tamkajšnjega sodišča, ki je vseskozi odločno vodila sojenje, je minuli teden v telefonskem pogovoru poudarila, da je šlo za načrtovan uboj. Devič naj bi namreč slovenskega avtoprevoznika pod pretvezo, da imata z Arsovičem okvaro na avtu, ustavil v policijski uniformi. S tem je 'zlorabil položaj', saj uniforme ni vrnil, potem, ko so ga kot rezervista razrešili zaradi nediscipline.

»Gre za osebnosti skromnih intelektualnih sposobnosti. Pri Deviču se je pojavila tudi antisocialna motnja osebnosti, a ni bilo nobenih psihopatoloških dejavnikov, ki bi nakazovali na nesposobnost dojemanja. Oba sta po umoru obiskovala gostinske lokale, se opijala, zabavala

in igrala biljard. Po dveh dneh sta se peljala mimo kraja umora, medtem ko je tovornjak s pokojnim Polenškom še vedno stal na istem mestu. Takrat bi 'lahko vedela' da sta storila okruten umor,« razlaga Medenica in dodaja: »Mislim, da gre za nepopravljiva človeka, ki sta za svojo okolico skrajno nevarna.«

Kljub temu, da sta izrek sodbe oba sprejela hladnokrvno, sta svoje dejanje obžalovala. Devič naj bi celo dejal, da ga bo 'pokojni fant v sanjah preganjal vse življenje'...

Sramuje se vsa Črna gora

Črna gora je ena redkih držav, kjer dovoljujejo smrtno kazen. O kazni za Deviča in Arsoviča bo po vsej verjetnosti dalo zadnjo besedo vrhovno sodišče, v medijih pa je bilo že govora, da bi se lahko v ozadju tega čutili politični pritiski, saj utegne smrtna kazen zelo ovirati Črno goro, denimo, pri vstopu v Svet Evrope. Odprava smrtnih kazni

je namreč pogoj za vstop, zato je s te strani že slišati prve negativne odzive. Takšno sodbo pa zelo odobrava črnogorska javnost, nam je povedal odvetnik Polenškovi Milivoj Miro Raičević.

V zadnjih šestih letih so črnogorska sodišča izrekla šest smrtnih kazni, nobene pa niso izvršili. Največje pozornosti je bil deležen Novo U. Sošič zaradi uboja štiričlanske družine, ki je pred ponovno odločitvijo sodišča napravil samomor. Zadnjo smrtno kazen so izvršili pred dvajsetimi leti.

»Dević in Arsovič sta storila tak zločin, da se sramuje vsa Črna gora,« meni Raičević, ki je bil Polenškovim v času sojenja v veliko oporo. »Izrečena kazen bi lahko bila v poduk, da se kaj podobnega ne bo nikoli več zgodilo. Tujim državljanom moramo zagotoviti, da se bodo v naši državi počutili varno.«

Dević in Arsovič pa se bosta nedvomno znašla tudi na

vrhovnem sodišču, kjer lahko odločitev višjega sodišča ovzrejo ali pa tudi ne. V slednjem primeru lahko človeka, ki te dni burita domačo in tujo javnost, prosita za milost predsednika.

Toda: »...zakon je zakon. In pri nas dovoljuje tudi smrtno kazen,« je neomajen Raičević, ki je zahteval smrt že od samega začetka sojenja.

Al proti usmrtnitvi

Kaj vse so v teh mesecih morali prestajati Aljoševi domači, si je težko predstavljati. Aljoševa mama, Marjana Polenšek, pravi, da jo je strah morebitne pomilostitve, a ravno zaradi odločnosti Vesne Medenice in Raičevića ter izredno korektnega poteka obravnave zaupa v odločitev, ki je bila izrečena minuli teden.

Na odločitev podgorškega sodišča se bodo ostro odzvali tudi člani Amnesty Internationala Slovenija, kjer pravijo: »...kot za mučenje, ni nobenega opravičila niti za smrtno kazen. V obeh primerih gre za okrutne, nečloveške in ponižujoče oblike kaznovanja.« V naslednjih dneh bodo apelirali na tamkajšnjo oblast.

Po njihovih podatkih so lani v osemindvajsetih državah usmrtili vsaj 1.457 zapornikov, dodatnih 3.058 iz petinšestdesetih držav pa je že bilo obsojenih in čakajo na usmrtno kazen. V Sloveniji so smrtno kazen nazadnje izrekli razvpitemu Metodu Trobcu, kasneje pa jo spremenili v najvišjo možno zaporno kazen, ki so jo, zaradi njegovih za zapahi storjenih grehov, še podaljšali.

SIMONA ŠOLINIČ

Radarske kontrole bodo...

- jutri, 19. oktobra, dopoldne na območju slovenskih Konjic, popoldne pa na območju Žalca;
- v soboto, 20. oktobra, dopoldne na območju Velenja, popoldne pa na območju Rogaške Slatine;
- v nedeljo, 21. oktobra, dopoldne na območju celotne celjske regije, popoldne pa na območju Mozirja;
- v ponedeljek, 22. oktobra, dopoldne na območju Laškega, popoldne pa na območju Slovenskih Konjic;
- v torek, 23. oktobra, dopoldne na območju Rogaške Slatine, popoldne pa na območju Šmarja pri Jelšah;
- v sredo, 24. oktobra, dopoldne na območju Mozirja, popoldne pa na območju Laškega;
- v četrtek, 25. oktobra, dopoldne na območju Šmarja pri Jelšah, popoldne pa na območju Slovenskih Konjic.

KNJIGA, KI BO POSTALA

PRODAJNA USPEŠNICA!

Humor in satira izpod peresa znanega novinarja in publicista Ladislava Draga Hribarja

Kdo je moški z brado

Na zboru demokratične stranke je nastal preplah. Med udeleženci se je pojavil moški z brado, ki je bila zelo podobna Marxovi bradi. Imela je rahlo prečko po sredini. V dlakah, ki so silile v širino, so se kazale očitne anarhične tendence. To je bila brada, kot nalašč ustvarjena za lovljenje drobtin ali drugih ostankov hrane.

»Kdo pa je tisti z brado?« so se spraševali udeleženci.

»Kaj ni to sumljiva brada?«

»Popolnoma ideološka brada.«

»Ni treba biti strokovnjak, pa takoj opaziš, kaj izraža taka brada.«

»Če ne bi izražala prikritih namenov, bi bila gotovo krajša, sfrizirana.«

»V tej bradi je ves kapital njenega nosilca.«

»Aha, kapital! Na kaj vas spominja kapital? Kdo ga je napisal?«

»Gospodje,« se je dvignil predsednik, »vidim, da bomo morali nekaj razčistiti, preden bomo lahko začeli. Želim, da identificiramo gospoda tam z brado. Saj veste, da se ne bi kdo infiltriral, nam ukradel kakšne ideje in jo odnesel svoji stranki. Konkurenca idej je dandanes zelo huda in neizprosna. Zato se tudi sestajamo za zaprtimi vrati. No, torej, kdo tišči za vašo goščo?«

»Temu pravite goščo?« je skočil moški in si pogladil brado. »Jaz!«

»Vi že, a povejte, kdo ste? Ali za brado ne skrivate česa?«

»Vsaka brada nekaj skriva, na primer, golo identiteto, lahko obliko obraza, kakšno brazgotino, nagubano kožo, piškave zobe...«

»A vidite? Bo že držalo, da nima odkritih namenov, da nekaj skriva!« je nekdo pripomnil na glas.

»Da se tam spodaj ne skriva kakšna protidemokratična dejavnost?« je rekel predsednik. »Poglejte, kaj vse je pod svojo brado nakopičil Marx?«

»Lepo vas prosim, Marx!?«

»Zakaj pa si je potem ne obrijete?«

»Zakaj pa vi ne nosite brad?«

»Ker smo popolnoma čisti in nimamo pod dlakami kaj skrivati.«

»Kaj pa naj bi jaz skrival? Če že res hočete, sem si brado želel sam in si jo je želela žena.«

»Pha, žena! Za kaj nas pa imate? Katera žena bi pa bila nora na tak grm? Saj še ustnic ne bi našla. Kar povejte, zakaj ga nosite?«

»Zakaj, sprašujete, jaz brado nosim?«

Da sem sumljiv pod njo? Lepo vas prosim!

No, glejte, brada moški je okras in že od nekdanj moškosti dokaz.«

»A tako? Zdaj boste pa še pesnikovali? Da niste kak pesnik? Seveda! Kako, da nismo takoj pomislili, da bi bili lahko pesnik?!«

Veliko hvale, sp

UBEŽNICE IZ
Ladislav Drago Hribar
NOVINARSKÉ
BELEŽNICE

Cena knjige je 1.700 sit,
v predprodaji pa 1.360 sit

NAROČILNICA

Naročam izvodov knjige UBEŽNICE IZ NOVINARSKÉ BELEŽNICE po predprodajni ceni 1.360 sit za izvod + stroški poštnine

Ime in priimek

Naslov

Znesek bom poravnal(a)
po povzetju

Lastnoročni podpis

Naročilnico pošljite na naslov: NT&RC d.o.o., Prešernova 19, 3000 Celje

Knjigo lahko kupite na naslednjih prodajnih mestih:
- OGLASNI ODDELEK NT&RC, Prešernova 19, Celje
- POSLOVALNICA ŽALEC, Šlandrov trg 34
- POSLOVALNICA LAŠKO, Aškerčev trg 4b in po povzetju:

Le predi, strojček, predi

O volni in njeni poti od ovce do naših postelj in oblačil – Pionirsko delo družinskega podjetja Soven

Časi, ko so naše babice na kolovratih predle ovčjo volno in iz nje plette tople nogavice, so nepreklicno mimo. Naravna ovčja volna pa spet postaja vse bolj zaželena surovina za oblačila, na njej radi ležimo, se z njo pokrivamo... Ker je protiutež umetnim materialom, s katerimi nas zasipa civilizacija, ker skušamo nekaj narediti zase, za svoje zdravje.

Surovine v Sloveniji ne manjka, saj se je v zadnjem desetletju ovčereja precej razmahnila. Resda večinoma zaradi mesa in mleka ovac, a od leta 1996 lahko rejci od dajajo tudi volno, ki so jo prej večinoma sežigali ali zakopavali. To jim je omogočilo podjetje Soven iz Selnice ob Dravi. Glavna dejavnost tega podjetja je namreč predelava naravne ovčje volne, rejcem pa omogočajo zamenjavo neoprane volne za končne izdelke.

Od ovce do preje

»Volno pobiramo dvakrat letno pri 70 odstotkih vseh rejcev v Sloveniji, kar pomeni, da se tudi 4-krat letno odpravimo v isto smer,« opisuje prvi korak v proizvodnem programu **Marija Srblin**, ki je skupaj z možem Leonom solastnica edinstvenega podjetja v Sloveniji. Edinstvenega zato, ker se z zbiranjem in predelavo naravne ovčje volne ne ukvarja nihče drug. Zbirajo volno vseh pasem ovac. Prvo volno so pripeljali z Jezerskega in iz Bele krajine, danes pa so med rejci, s katerimi sodelujejo, tudi skoraj vsi s celjskega območja.

Zbrano surovo volno najprej sortirajo po kakovosti oziroma namembnosti, nato pa jo operejo v vzorčni pralnici samo z mrzlo vodo, brez dodajanja pralnih sredstev. »Ta faza je najpomembnejša, saj pravilno oprana volna ohrani lanolin in vse druge zdravju koristne snovi,« poudarja Marija Srblin.

»Ker ima naša volna zelo veliko lanolina, ima po pranju izrazit vonj in bi morala nekaj časa mirovati, kar pa je težko, ker to zahteva velike skladiščne prostore. Po drugi strani pa je vonj neke vrste potrdilo, da je bila volna pripravljena povsem naravno. Avstrijci jo na primer kupujejo po vonju...«

Ker orje Soven ledino pri predelavi naravne ovčje volne, veliko sodeluje s Tekstilnim inštitutom iz Maribora, tekstilno fakulteto v Ljubljani, v ruški kemijski šoli pa jim delajo analize vsebnosti lanolina in stopnjo opranosti volne.

Ravno zaradi hladnega pranja je pomembno, da dobijo volno čimprej po striženju ovac. Za končni izdelek pa je tudi pomembno, da so ovce strižene dvakrat letno in da odstranijo manj kvalitetne dele (rep in trebuh). Takšna volna je namreč bolj kvalitetna, torej so boljši tudi končni izdelki. Oprano volno sušijo v sencni na zraku. Potem je pripravljena za čiščenje oziroma mikanje na mikalnikih in na predenje v dvoali trinitno prejo. Iz mikanke v Sovenu naredijo odeje in nadjogije, iz preje pa spletejo pridne pletilje iz vseh koncev Slovenije nogavice, rokavice, puloverje, pa tudi zavese in prte. Seveda lahko prejo za ročno pletenje tudi kupite in preizkusite svojo spretnost s pletilkami.

Za zdravje

V vsej pestrosti končnih izdelkov so glavni paradni konj Sovina nadjogiji: »Debelejši so od drugih, bolj kompaktni, predvsem pa zelo koristni za zdravje. Volna uravnava telesno temperaturo, prevzame izločen znoj, ki ga s prezračevanjem tudi odda, odbija umazanijo in vonjave, prav tako prah in pršico. Povrhu težko prevzame statično elektriko in je negor-

Iz domače volne je mogoče narediti skoraj vse – od posteljnine do preje, od drobnih pletenin in unikatnih oblačil do zavese, preprog in prtov. Vse to si je mogoče ogledati v Sovenovem salonu v Selnici ob Dravi. Na posnetku solastnika Marija in Leon Srblin, ki je tudi direktor podjetja, in vodja komercialne Matjaž Podlesek.

ljiva,« pojasnjuje Marija Srblin, zakaj so nadjogiji in odeje iz volne tako primerni za tiste, ki imajo težave s spanjem, s hrbtenico, sklepi... »Tudi za ročno pletene nogavice je vedno več zanimanja, saj učinkujejo proti potenju nog, ugodno vplivajo na prekrvavitev, so prijetno tople in nikoli vroče. Značilnost volne, da se vlakna nikoli ne preprijijo z vodo, znajo posebej ceniti ribiči in lovci, pa tudi planinci,« se razgovori gospa Marija.

Blagovna menjava

Za surovo, neoprano volno, ki jo zbira Soven, rejci ne dobijo denarja, ampak izdelke iz volne. »Menjalni pogoji so določeni že vseh pet let in prepričana sem, da na ta način dobijo rejci največ na kilogram oddane volne. Na ta način je večina že opremila svoje postelje za boljše spanje, nekateri pa se odločajo za druge izdelke. Miha Zorenč iz Bistrice ob Sotli bo na primer vzel vse dokolenke, Uroš Macelj iz Izlake jem-

lje nogavice, ki jih podarja svojim poslovnim partnerjem. Kakor kdo želi,« razlaga za današnji čas nenavadno blagovno menjavo Marija Srblin in napoveduje: »Tako bo verjetno še prihodnje leto, potem pa bomo začeli volno odkupovati.«

Največje količine surove volne dobijo od posameznikov s Koroške, iz Trente in iz Bele krajine, rejci s celjskega območja pa oddajajo povprečno po sto kilogramov na leto. Veliko jih je: Korunovi iz Podplata, Novakovi z Vranskega, Podjavorškovi s Frankolovega, Podkrižnikovi z Ljubnega ob Savinji, Arbatjerjevi s Skomarja, Strniševi iz Rogaske Slatine...

Ena izmed rejek, **Melita Antolinc** iz Šmartnega ob Paki, se kljub že vnaprej obetani nižji ceni za kilogram volne, tega veseli: »Pri nas imamo preko 120 ovac jezersko solčavske pasme, križane z romanovsko, v predelavo pa dajemo le manjši delež volne, 50 do 70 kilogramov, saj

ne potrebujemo tako veliko končnih izdelkov. Postelje smo si že uredili in kar je res je res – odlično se spi! Del volne zamenjamo za prejo, ostalo pa gre na odpad. Če bi volno odkupovali, bi zanesljivo vso oddali, pa če bi bila še tako poceni. Bolje je dobiti malo kot nič, pa še ob skrb za odstranjevanje odvečne volne bi bili. Prevzem imajo namreč urejen zelo dobro: ali nas obvestijo, kdaj bodo pobirali na zbirnih mestih, če gre za večje količine, pa pridejo po volno na dom.« Melita Antolinc pa je tudi ena izmed pletilk, ki za Soven iz preje spretno oblikuje predvsem nogavice, brezrokavnike, kape in druge drobne izdelke. »Lepo se plete,« ugotavlja.

Odlična pletilja je tudi **Martina Bratuša** iz Lušček vasi. Značilnost njenih izdelkov so izredno lepi vzorci, zato izdeluje tudi vse vzorčne modele za izvoz. Plete izredno rada: »Začela sem pri osemnajstih letih, torej pletem že četrto stoletje. Prvih skrivnosti me je naučila teta, potem pa je šlo kar samo. Je že tako, da ne znam narediti nobene reči lepo ravne in gladke. Moram zakomplirati. No, temu potem rečejo krasen vzoreček... Pletem vse, razen rokavic. Za Soven

delam šele od lani. Pri prvih izdelkih sem se malo namučila, zdaj, ko vem, koliko zank je treba za kaj, gre precej krasno. Pletem rada, seveda pa je pomemben tudi zaslužek. Vsak tolar prav pride, če nimaš službe.«

Osveščanje je temelj prodaje

»Na področju predelave slovenske volne orjemo ledino, zato je na naših ramenih tudi vse breme promocije. Vse od A do Ž moramo narediti sami, brez vsakršne zunanje pomoči. Kupce osveščamo, da so izdelki iz domače slovenske volne dobri in cenovno ugodnejši od uvoženih. Zato smo reden gost sejmov v Sloveniji. Na njih nekaj tudi prodamo, vendar je glavna prodaja vezana na lasten salon na našo industrijsko prodajalno v Selnici ob Dravi, kamor prihajajo kupci iz vse Slovenije. Sicer pa je mogoče naš izdelke najti tudi v kar osem desetih prodajalnah v Sloveniji. Trudimo se, da bi v vsakem kraju vsaj v eni prodajalni lahko kupili izdelke iz slovenske volne,« opisuje pomembno poslovno plat Soven na, kjer je vsega 7 zaposlenih Marija Srblin.

MILENA B. POKLIK

Vodja predilnice Bojan Fojtl ob predilnem stroju.

Marija Srblin v šivalnici, kjer nastajajo nadjogiji, oddeje in blazine, polnjene z mikanko.

Čas je, da Vaše želje postanejo resničnost.

Pripravili smo omejeno ponudbo ugodnih posojil z devizno klavzulo.

Za Vas, ki ste že naši komitent.

Za Vas, ki boste to postali - sedaj.

Oglasite se v naši poslovalnici, zaupajte nam svoje želje, vse ostalo uredimo mi.

KREKOVA BANKA

Svetovalci Vam bomo na telefonskih številkah: 02 - 22 93 138, 22 93 139

Vrnitev v preteklost

Na Kozjanskem so našli živi skansen - Odročna kmetija s sedmimi objekti, ki ji v Evropi ni para

Ne le v Sloveniji, česa takšnega ni niti v Evropi, so prepričani v celjskem Zavodu za varstvo naravnih in kulturne dediščine. Sedovška domačija, kmetija s sedmimi objekti, je živi skansen, ki daje podobo življenja pred 150 leti. V kmečki hiši sta še celo nekdanja oprema ter črna kuhinja.

Kmetijo v Strtenici pri Zibiki, kjer so še pred desetletjem gospodarili neporočeni brat in sestra Rodež, je pred tremi leti razglasila občina Šmarje pri Jelšah za kulturni spomenik. V Ljubljani že poteka postopek razglasitve odročne kmetije za spomenik državnega pomena.

Kaj sedaj? Za kulturno javnost je velika sreča, da je prišla domačija v last soseda **Jožeta Mužerlina**, ki dobro razume pomen takšnega spomenika ter si sam še posebej prizadeva za obnovo vseh objektov. Tako mu je uspelo v sodelovanju z občino in državo v preteklih letih obnoviti gospodarsko poslopje s kozolcem, namenjeno za vi-

notoč nove šmarske vinkoturistične ceste ter nekdanjo kovačijo. Lepo obnovljeno gospodarsko poslopje je že bilo prizorišče prireditve, kot je bila otvoritev nove šmarske vinske ceste ter uradni začetek trgatve.

Na vrsti so drugi objekti nekoč mogočne Sedovške domačije, ki jih ni malo ter propadajo. Med njimi so zidana stanovanjska hiša z ohranjeno črno kuhinjo ter pohištveno opremo, kjer bo po načrtih zavoda muzejska predstavitev nekdanje bivalne kulture ter prostor za manjše turistične skupine, za katere bi spet zakurili v črni kuhinji. Na obnovo čakajo tudi najslabše ohranjena stavba nekdanje Sedovške gostilne, kjer je bila tudi trgovina, kapelica, hlev z vodnjakom in svinjak.

Med številnimi zanimivostmi Sedovške domačije, imenovane po bližnji vzpetini, je kamnolom, ki je služil gradnji kapel slovite kalvarije pod Sv. Rokom. Ob njem stoji obnovljena kovačija, postavljena zaradi izdelave orodja.

Z zahtevno obnovo domačije so začeli pred štirimi leti ter vsako leto precej postorili. Polovico denarja sta prispevala lastnik in občina, drugo polovico ministrstvo za kulturo. Žal se je obnova letos ustavila, saj na lanskem

Odročni svet nekoč imenitne Sedovške domačije, s sedmimi ohranjenimi objekti. Na fotografiji nekdanja gostilna ter stanovanjsko poslopje, z ohranjeno črno kuhinjo.

razpisu slovenskega kulturnega ministrstva vloži niso ugodili. Lastnik in odgovorna konservatorica **Tanja Hohnec** sta povedala, da bo Sedovška domačija sodelovala tudi na letošnjem razpisu. Se torej izjemni domačiji na križpotju krajevnih skupnosti Zibika, Šmarje pri Jelšah in Sveti Štefan obetajo spet boljši časi?

BRANE JERANKO

Slovarček: skansen - muzej na prostem

Srednji vek je v modi

Slovenija nori za srednjim vekom - Grofe iz Socke vabijo na vse konce

Pri nas imamo vse mogoče plesne skupine, takšne, ki plešejo izključno srednjeveške plesne, pa so zelo redke. Ena od njih obstaja v Socki, kjer se po taktih srednjeveške glasbe vrtijo zadnji dve leti.

Plesno skupino Grofje, ki nastopa v bogatih srednjeveških oblačilih, so ustanovili na pobudo gostilničarke **Ivanke Koprivnik** iz Socke, ki jim je bila pripravljena plačati plesnega učitelja in najemnino za srednjeveška oblačila iz zakladnice celjskega teatra. Plesov jih je učil **Zoran Mirčeta** iz Vojnika, ki ima plesno šolo.

Začeli so s plesanjem četvorke, ki je nekatere preveč

spominjala na maturantske plesne. Zato so spremenili plesni program in glasbo, tako redko, da so jo delno dobili celo iz daljnega Pariza. Njihove srednjeveške dame so nato vzele v roke šivanke ter same sešile razkošne srednjeveške kostume.

Ker zadnje čase ne velja več, da je bil srednji vek hladen in mračen, jih vabijo na vse mogoče konce. Plesali so na Primorskem, Gorenjskem, v celjskem Intersparu in Hotelu Štorman, vitanjski Holcariji, Velenju, Radljah... Gledalci se seveda najbolj raznežijo, ko zaplešejo ob baklah. Sicer pa trenutno pripravljajo nov plesni program, ki bo delno vključeval slovensko folkloro.

Skupina, ki jo vodi domačin **Orlando Sodin**, vadi vsak teden, v prijetni družbi. Med štirinajstimi člani so večinoma zakonski pari, približno štiri desetletja stari, iz Socke in najbližje okolice. Posebna popestritev nastopa sta njihova stražarja v srednjeveški opravi, s helebardami, ki varujeta modro kri.

Sicer pa so Grofje iz Socke le ena od štirih skupin živahnega kulturnega društva Socka. V malem kraju z bogatim kulturnim življenjem imajo prav tako pevsko skupino Soške oglarke, ansambel Vrajeva peč, ki že dolga leta igra na ljudska glasbila, ter mlade folkloriste.

BRANE JERANKO

Strokovnjaki so navdušeni, saj je odročna Sedovška domačija živi muzej. V prostorih, kjer so še pred desetletjem gospodarili neporočeni brat in sestra, je poleg črne kuhinje tudi nekdanje pohištvo. Sedanji lastnik Jože Mužerlin nam je med drugim pokazal starinsko omaro.

TLAKOVCI - PODLESNIK

tlakovci
robniki
zidaki
škarpniki
mulde
plošče

Vsi izdelki
so iz pranege
peska

SEDAJ TUDI V
LJUBLJANI

INDUSTRIJSKA
CONA STEGNE
(pri šotoru
Elektrotehne)

01/511 20 88

KONKURENČNE
CENE

Maribor, Dupleška 316, tel.: 02/461 47 95, faks 02/450 38 70

Celjani, ki ljubijo francoščino

V soboto so Celjani uživali v Večeru francoske glasbe, poezije in plesa, na katerem so nastopili nekdanji in sedanji dijaki Slavka in Carmen Deržek - »Vodi naju ljubezen do jezika!«

»Bog, ki vidiš vse, poglej nas, poglejte se. V naših hišah je strup, ki ima ime. To je sovraštvo. Sovražim sovraštvo.«

Besede iz najnovejšega pariškega musicala Romeo in Julija so v soboto zvečer v dvorani Plesnega foruma, iz ust profesorja **Slavka Deržka** zazvenele prav mogočno. S svojo ljubeznijo do francoske kulture in jezika, do umetnosti in vseh izrazov le-te sta skupaj s soprogo **Carmen** v več kot 25 letih, odkar poučujeta francoski jezik, okužila številne gimnazijce. Mnogi med njimi so uspeli na različnih področjih kulture in umetnosti, oba pa sta ponosna na vse tiste, ki so danes njeni ali so bili nekoč njuni dijaki. Tisti, ki so imeli čas, so se z veseljem odzvali povabilu na prireditev, ki so jo na pobudo Slavka Deržka minulo soboto pripravili v dvorani Plesnega foruma Celje.

Slavko Deržek se je rodil v Petrovčah, osnovno šolo je obiskoval v Žalcu, srednješolska leta pa je preživel na tedanji Kajuhovi gimnaziji v Celju, kamor se je leta 1973 vrnil kot profesor francoskega in angleškega jezika. Takoj ob prihodu je ustanovil znameniti francoski krožek, ki ga danes (Slavko Deržek je že tri leta kot svetovalec za francoščino zaposlen na celjski enoti Zavoda RS za šolstvo) vodi Carmen, ki se je možu na gimnaziji pridružila leta 1983; prej je učila na tedanji Pedagoški gimnaziji v Celju. Slavko soprogi še vedno pomaga in z dijaki sta tik pred premiero predstave Učna ura, ki so jo gimnazijci pripravili že pred leti, zdaj pa jo bo Carmen Deržek s sedanjo generacijo gimnazijcev obnovila.

Večer je otvoril direktor SLG Celje **Borut Alujevič**, ki je ob interpretaciji francoske basni zapel francosko himno, kar je navdušilo predvsem soproga Celjanke **Ines Mastnak**, po rodu Francoza, ki je v Plesnem forumu v soboto očitno zelo užival. Še zanimivost - ker sta se poročila v Franciji, je Ines poročni govor v francoščino prevedel Slavko Deržek...

Carmen in Slavko Deržek: Pobudnika Večera francoske glasbe, poezije in plesa in mentorja vseh gimnazijcev, ki so se od leta 1973 do danes v Celju učili francoščine...

Otvoritveni himni je sledil nastop dijakov 4. letnika 1. gimnazije v Celju - vsestransko aktivni **Sebastian Vovk**, ki je poleti igral v predstavi **Mihe Alujeviča** Alkestida, najdete pa ga tudi med manekeni **Vladimire Skale**, med aktivisti dijaške skupnosti in še kje, ter njegova sošolka **Vesna Ocvirk**. Je potrebno posebej poudarjati, da je razredničarka obeh Carmen Deržek?

Pesmi Edith Piaf in Patricie Kaas je odlično interpretirala nekdanja dijakinja 1. gimnazije v Celju **Polona Dolžan**, uspešna plesalka Plesnega foruma Celje in študentka angleščine, ki se je nekaj dni pred tem vrnila z avanture po Bolgariji. Utrujenosti med profesionalnim nastopom na odru ni bilo opaziti; in medtem ko je velika želja njenega nekdanjega profesorja, da bi s Polono

uprizorila celovečerno predstavo v francoščini, si Polona najbolj od vsega želi, da bi ji uspelo v tujini najti primerno solo in štipendijo, kjer bi lahko nadaljevala s študijem plesa in petja... Njen nastop sta spremljali uveljavljeni plesalki **Sava Malenšek** in **Andrejka Cepuš**.

Med redkimi moškimi, ki so nastopili na francoskem večeru, je bil **Aleš Črnko**, bodoči profesor športne vzgoje, ki je v gimnazijskih letih sodeloval v francoskem krožku, v soboto pa se je predstavil z interpretacijo pesmi Barbara.

Sledil je sproščen nastop **Alje Roš**, sociologinje, zaposlene na Ljudski univerzi Žalec, ki je iz golega veselja v minulem letu že pripravila nekaj samostojnih nastopov, na katerih je francoske šan-

sone zapela predvsem za prijatelje, med navdušenci iz občinstva pa je bilo opaziti tudi njenega tišjega brata, knjižničarja **Sama Roša**, ki je na sestro očitno zelo ponosen. Zbrane je navdušil nastop vse bolj uveljavljenega režiserja in peva **Mihe Alujeviča**, ki ima status svobodnega kulturnega ustvarjalca, glede na kraje, kjer pripravlja premiere gledaliških predstav, pa so mu povsod v Sloveniji očitno naklonjeni bolj kot v rodnem Celju... Kakorkoli, Miha se ne da, in iz ljubezni do mesta, kjer je prvičkrat stopil na odrske deske, vztraja v domačem kraju...

Posebna zasluga za aranžmaje vseh v živo odpetih pesmi gre **Brini Zupančič**, profesorici klavirja z Glasbene šole v Celju, ki je gimnazijo sicer zaključila v Maribo-

ru, v soboto pa je skupaj s hčerka **Marušo** in **Brino Natašo** dokazala, da kri ni voda. Medtem ko je mama na klavirju spremljala **Miho Alujeviča**, sta za glasbeno spremljavo z violinami poskrbeli obe **Brini** hčerki in tako dokazali, po kom sta podedovali glasbene gene...

Ob vseh glasbenih in plesnih točkah (zanje so poskrbele plesalke Plesnega foruma Celje pod vodstvom **Goge Stefanovič Erjavec**) je najbolj navdušila poslednja pesem, ki jo je zapela **Andreja Zakonjšek**, po rodu Savinčanka, sicer pa uveljavljena pevka mariborske opere, ki se je proslavila tudi na ljubljanskih opernih deskah. Pesem »Rodila sem se takrat, ko sem te spoznala,« je iz njenih ust in ob klavirski spremljavi **Brine Zupančič** zazvenela res doživeto; prav presečneča podatek, da se je **Andreja** te pesmi naučila že pred šestnajstim leti, še v gimnaziji. V tistem času je bila to uspešnica, s katero je nastopala **Tereza Kesovija**, Slavku Deržku pa je bila tako všeč, da jo je presnel in ponudil **Andreji**, ki se jo je naučila in z interpretacijo požela uspehe med nastopi doma in v tujini...

Tako se rojevajo zvezde, bi lahko dejali z nasmehom ob pripombi Slavka Deržka: »Kamorkoli pridem, srečam koga od naših nekdanjih dijakov in pogosto se zgodi, da naju z ženo vprašajo, na koliko gimnazijah po Sloveniji sva učila«. Vseeno ju pri delu ne vodi želja po lastni promociji, temveč želja po tem, da bi Slovencem, Celjanom, približala francoski jezik in kulturo. »Francoščina je lep jezik in pomembno je, da se mladi, ki se je imajo možnost učiti, tega zavedajo,« pravi Slavko Deržek. Najbolj ga je razveselilo dejstvo, da je bila tista, ki je prva rezervirala vstopnico za Večer francoske glasbe, poezije in plesa, priznana celjska književnica **Bina Štampe Žmavc**, ki si je prireditev ogledala skupaj s soprogom **Andrejem** in mlajšim sinom **Gajem**, dijakom srednje baletne šole v Mariboru.

»Ljubiti - to je nekaj najlepšega. Ljubiti pomeni povzpeti se v nebo in se dotakniti kril ptic. Ljubiti, to je nekaj najlepšega,« iz ust Slavka Deržka zazveni še en citat iz sodobnega Romea in Julije.

To je vodilo, zaradi katerega z ženo še vedno delata z mladimi, to je tisto, zaradi česar se jima zdi vredno vztrajati. In to je razlog, da je bila v soboto dvorana Plesnega foruma nabito polna in da se je vabilu k sodelovanju odzvalo toliko uspešnih in vse bolj prodornih celjskih umetnikov...

ALMA M. SEDLAR
Foto: GAŠPER DOMJAN

Borut Alujevič: direktor SLG Celje in velik ljubitelj francoske kulture, je prireditev otvoril s petjem francoske himne.

Polona Dolžan: uspešna pevka in plesalka ter odlična interpretatorka si želi, da bi ji uspelo najti primerno šolo v tujini...

Andreja Zakonjšek: Njena interpretacija pesmi »Rodila sem se, ko sem te spoznala« je izzvenela resnično doživeto...

Miha Alujevič: tokrat ne v režiserski, pač pa v pevski vlogi. V rodnem Celju vztraja zaradi ljubezni do mesta.

Nemci v celjskem »lajfu«

V Celju imajo Metulja, v Singnu Črninik

V Celju so ustvarjali dijaki iz gimnazije v nemškem partnerskem mestu Singen, ki so bili pri nas obisku približno teden dni. V gimnaziji Center namreč izhaja glasilo tudi v nemškem jeziku, v Singnu ga izdajajo v materinščini. Med tokratnim obiskom mladih Nemcev so se posvetili snovanju foto zgodbe.

Za foto zgodbo, ki bo izšla v Sloveniji in Nemčiji spomladi, so skupno napisali besedilo, igrali, fotografirali ter poskrbeli za računalniško oblikovanje. Singenčani so med ustvarjanjem bivali pri družinah dijakov v Celju, Savinjski dolini ter na Kozjanskem. Organizatorji so Nemcem posebej predstavili zanimivosti Celja in prestolnice ter jih spoznali z zabavnim življenjem mesta ob Savinji.

Kot je povedala stalna organizatorica izmenjave ter sodelovanja med glasiloma, profesorica Ursula Weddigen iz Singna, se je veliko dijakov v Sloveniji zelo dobro počutilo. Vsi dijaki iz gimnazije Friedrich Woehler, ki prav tako sodeluje s šolami iz Italije, Francije in Avstralije, so bili v Sloveniji prvič ter so jo prej slabo poznali. V Celju so bili med drugim

Med ustvarjanjem slovensko-nemške foto zgodbe. Celjani in Singenčani so družno napisali besedilo, igrali, fotografirali ter poskrbeli za računalniško obdelovanje (na fotografiji z mentoricama profesoricama Ursulo Weddigen in Ivano Iko Medved).

presenečeni nad odličnim znanjem nemškega jezika.

V nemško glasilo celjske gimnazije Center Schmetterling (Metulj), ki izhaja pod mentorstvom profesorice nemščine Ivane Iko Medved, pišejo najboljši dijaki vseh let-

nikov. Izhaja zadnjih šest let, izide pa vsako leto maja. Do sodelovanja obbeh glasil je prišlo pred nekaj leti, ko se je Medvedova spoznala s profesorjem z omenjene nemške gimnazije. Tako bodo celjski dijaki prihodnje leto že tretjič

obiskali Singen ter tamkajšnje dijake, ki ustvarjajo glasilo Tintenfass (Črninik). Z obeh strani je bilo slišati, da sta mesti ter šoli sodelovanju zelo naklonjeni, saj ga omogočata tudi po finančni plati. BRANE JERANKO

obiskali Singen ter tamkajšnje dijake, ki ustvarjajo glasilo Tintenfass (Črninik).

Z obeh strani je bilo slišati, da sta mesti ter šoli sodelovanju zelo naklonjeni, saj ga omogočata tudi po finančni plati. BRANE JERANKO

pomeni le pokrivanje dela materialnih stroškov glasbenih šol, ki jih za razliko od osnovnih šol ne prejemamo od občine. Torej se za realizacijo pedagoškega dela (bodisi izpada ali povečevanja) usklajujemo z resornim ministrom vse do zaključka nekoga šolskega leta. Starši torej dogovorjen znesek (prispevek staršev) plačajo z 10 enakimi obroki in enim enotnim zneskom vpisnine. Ob daljših izpadih pouka (bolezen pedagoga ipd. ali tudi zaradi daljše, vendar naprej znanne odsotnosti učenca) pa kljub vsemu to tudi upoštevamo in zmanjšamo prispevek staršev, ali pa pouk nadomestimo. Ob slabih socialnih razmerah družin prispevek tudi v celoti opustimo, pri družinah z več otroki pa je plačilo za vsakega naslednjega učenca le polovično. Specifika glasbenih šol pa so ob rednem pouku tudi številne aktivnosti, kot so priprave učencev za regijska in državna tekmovanja, koncerte, produkcije, nastope, intenzivne vaje orkestru itd. Pri tem delu so učenci in dijaki deležni tudi dodatne obravnave in dodatnih ur, ki pa jih staršem ne zaračunavamo. Skratka, nemogoče je vse minuse in plusse točno izmeriti in poračunati.

Glede plačevanja prispevka smo s starši naših učencev podpisali dogovor, s katerim sprejemajo način plačevanja s položnicami, ki sicer ni najsodobnejši, je pa preverjeno najučinkovitejši in najcenejši. Tudi preko trajnika se da plačevati, s tem, da nam mora mesečno ban-

ka ali posameznik predložiti realizacijo plačila.

Roditeljski sestanki tudi v GŠ bodo in sicer takoj po skupni seji Sveta staršev, da se lahko njegovi sklepi in sugestije prenesejo na razrednike. Roditeljski sestanki se pričnejo vsako leto načeloma od novembra dalje, ko je učenčevo delo že mogoče oceniti v okviru programa novega šolskega leta. Najpogostejši način komuniciranja pa so v GŠ neposredni stiki staršev s pedagogi svojih učencev.

Doslej smo na vprašanja in dileme reševali z neposrednimi razgovori s starši, brez anonimnih telefonov in podobnih načinov komuniciranja, kar se je tudi pokazalo kot najbolj primerno in uspešno. Tako bomo ravnali tudi v prihodnje. Obojestransko strpen dialog bo tisti način, ki bo brzkone tudi na učenčevo uspešno delo najustreznejši. Saj to tudi želimo, ali ne?»

Očistite Anski vrh!

V imenu »Kajuahovih pohodnikov« (iz celjske mestne četrti Karel Destovnik Kaju) se je na modri telefon oglasila bralka, ki je opozorila na okrnjeno lepoto Anskega vrha. Po njenih podatkih ležijo tik ob cesti prav na vrhu že dalj časa trije odvrženi avtomobili. Kdo jih bo odstrani, sprašuje.

Vinko Andoljšek, vodja komunalnih nadzornikov v Mestni občini Celje: »Komunalna inšpekcija bo to preverila in avtomobile odstranila v najkrajšem možnem času.«

Brezplačno dvodnevno kopanje

V Celju so v ponedeljek odprli pokriti bazen Golovec. Odprt je od 8. do 20. ure, za rekreacijo pa od 14. do 20. ure. Za vstopnico je potrebno odšteti enako kot lani.

Odrasli morajo plačati 800 tolarjev, otroci 550, tudi letos pa so na voljo paketi po 10 vstopnic. Cena le-teh za odrasle je 6.500 tolarjev, za otroke pa 4.500 tolarjev. Sezonska vstopnica za odrasle je 15.000 tolarjev, za otroke do 12 let pa 10.500 tolarjev. To soboto in nedeljo bo med 14. in 20. uro kopanje zastoj.

Poleg rekreacije bo pokriti bazen Golovec rezerviran tudi za posebne športne aktivnosti. Dopoldne že potekajo plavalni tečaji v okviru Športne zveze Celje, športni dnevi in testiranja plavanja

za osnovne in srednje šole. V popoldanskem času je poleg rekreacije bazen rezerviran še za različne aktivnosti v organizaciji plavalnih klubov. V večernih urah so treningi vaterpola, pripravljajo pa še dodatne popestritve, ki bodo zaživele v prihodnje, med drugim kopanje za nudiste.

Bazen ima v upravljanju ZPO, javni gospodarski zavod za urejanje javnih parkirišč in gospodarjenje z javnimi objekti Celje. Letos so opravili najnujnejša vzdrževalna dela, izboljšave pa imajo v načrtu še za naslednja leta. Veliko finančnih sredstev so letos vložili predvsem v letni bazen, trenutno pa tudi urejajo in končujejo umetno zasneževanje na Celjski koči.

SIMONA BRGLEZ

Povabilo k sodelovanju

NOVI TEDNIK

K sodelovanju vabimo honorarnega sodelavca, ki bi ob ponedeljkih in torkih pomagal pri računalniški pripravi strani Novega tednika.

Pogoj: znanje programa Page Maker

Prijave pošljite na naslov:

NOVI TEDNIK, Prešernova 19, 3000 Celje
ali na elektronski naslov: tatjana.tednik@nt-rc.si

MODRI TELEFON

Skolesom v diskont Hardi

Bralka Marija iz Celja bi rada vedela, kdaj bodo pred diskontom Hardi na Dečkovi cesti v Celju postavili stojala za kolesa.

Boris Barača, direktor prodaje podjetja Arka d.o.o., ki je lastnik diskonta: »Stojala za kolesa bomo pred tem diskontom postavili najkasneje do konca tega tedna. Saj bi jih že prej, pa smo imeli preveč dela z odpiranjem novega diskonta v Murski Soboti.«

Nadomeščanje in šolnina

Bralka je želela pojasniti Glasbene šole Celje, zakaj ob enotenski odsotnosti učiteljice nauka o glasbi ni bilo zagotovljeno nadomeščanje (vsaj varstvo za otroke, ki jih starši odložijo, ne vedoč, da pouka ni). Se bo zato zmanjšala mesečna šolnina, zakaj te ni mogoče plačevati preko trajnika in zakaj ni roditeljskih sestankov, na katerih bi vse te probleme lahko sproti reševali, jo je še zanimalo.

Ravnatelj GŠ Celje mag. Vid Marcen: »Zaradi nepredvidljive situacije, ko je naša profesorica nauka o glasbi morala nemudoma oditi v predčasni porodniški stalež, sta resnično njenim učencem odpadli dve pedagoški uri v omenjenem tednu. Najbrž bo bralcem jasno, da ni moč v hipu organizirati zamenjav za specifičen predmet kot je glas-

Do prihodnjega četrta bo vaše klice na Modrem telefonu sprejemala novinarka Nataša Gerkeš Lednik. Na telefonsko številko 031/569-581 jo lahko pokličete vsak dan med 10. in 17. uro, svoja vprašanja za Modri telefon pa lahko med ponedeljkom in petkom do 17. ure zastavite tudi po telefonu 42-25-000.

ba, saj na borzi ni čakajočih kandidatov, naši pedagogi pa imajo v istem času polno učno obveznost, hkrati pa so specializirani vsak za svoj predmet oz. instrument. Torej moramo najti zunanje sodelavce, ki pa prav tako že neke druge opravljajo svoje delo in je zato potrebno usklajevanje in dogovarjanje, kar terja svoj čas. Seveda smo na vhodna vrata GŠ razobesili obvestilo o izpadu pouka in večina je očitno obvestilo sprejela, saj se je uradno oglasila le ena mamica, brzkone bralka, ne dvomimo pa, da je bil še kdo nejevoljen, vendar razumevajoč.

Starši neposredno ne plačujejo šolnina (pojem šolnina) otrok v smislu plačevanja pedagoškega dela delavcev. Le-to financira resorno ministrstvo. Prispevek staršev, dogovorjen in usklajen z ministrstvom, občino in GŠ,

Bolgarija express

Kulturna izmenjava v Bolgariji ali kako je, ko Celjanom v Sofiji ukradejo izposojeni kombi...

Čeprav ravno tisto jutro razmišljam o tem, da se bo potrebno za nekaj časa odreči potovanjem in čeprav Bolgarija ni ravno dežela, po kateri bi hrepenela, Matevžovo ponudbo zgrabim brez razmišljanja. »V Bolgarijo gremo v začetku oktobra, v sklopu Balkan Music Networka, katerega namen je omogočiti umetnikom, da s čim manjšimi stroški in zapleti nastopijo v kateri koli od v mrežo vključenih držav. Prijatelji iz Bolgarije so Celje obiskali v juniju, ko so sodelovali na Urban etno festivalu, mi pa jim bomo zdaj obisk vrnili. Za bivanje, nastope, intervjuje na radiu in televiziji je poskrbljeno, uredimo si le še vizo za ZRJ in v četrtek greste,« razlaga Matevž, ki je v Sofijo odšel nekaj dni pred nami.

Prav kmalu napoči četrtek, ko se zberemo pred Mladinskim centrom Celje. Skupaj s prtljago in z darili za »brate Bolgare« se strpamo v izposojeni kombi in Aleš odpelje... Preko Jugoslavije proti glavnemu mestu Bolgarije, Sofiji, kamor naj bi prispele v petek zjutraj.

V kombiju zbrana ekipa obeta zanimivo doživeti. Pri podjetju Vengust izposojeni kombi vozi novinarski kolega Aleš Lednik. Vasja Ocvirk in Aleš Uratnik, nekdanji prijatelja iz Strelnikoffa, ki sestavljata Deliverance, celjska pevka in plesalka Polona Dolžan, pa predstavnik KŠCR Miha Ceglar ter režiser Vlado Torov. Kot edini ne-Celjan se nam pridruži Dario Cortese, svetovni popotnik, virtuozi na različnih instrumentih in tisti, ki se mu ob koncu potovanja izpolni želja, da bi v Bolgariji ostal še nekaj dni. Sicer ne po lastni volji, ampak o tem v nadaljevanju zgodbe...

Potovanje

Bolj kot se bliža jugoslovanska meja, bolj nestrpni postajamo. Jugoslovanski carinik je mlajši moški s strogim izrazom na obrazu, nenavadno resen. »Izpraznite avto,« reče in v trenutku je polovica parkirišča napolnjena s potovalkami, spalnimi vrečami, zgoščenkami (tako je, če greš na pot z didžeji) ter Dariovi mi nenavadnimi instrumenti.

Večjo težavo kot glasbila predstavlja pločevinasta škatla, v kateri je kitajski čaj. Carinik jo odpre, vse natančno preduha, malo čaja strese na robček, nato pa vse skupaj vrne Dariu z besedami: »Drugič tega raje ne nosi čez mejo.« »A je čemu podobno?« vpraša vsega vajeni glasbeniki in svetovni popotnik s prijaznim nasmehom. In seveda dobi pritrdilni odgovor. Rastline pa, ki jo eden od sopotnikov v Bolgarijo prinese v podplatu čevlja, ne opazi nihče...

Vožnja

»V Jugoslaviji smo!« se razveselimo sredi noči, očitno malce prekmalu. Kombi vozi le nekaj metrov, ko pred nami zasveti policijska rdeča luč. Prestraši nas le prvi jugoslovanski policist; naslednjih sedem nam ne predstavlja več nobenega presečenja. »Dober dan, kam greste?« »V Sofijo.« »A, glasbeniki?« »Da.« »Luči, papirje, prvo pomoč, zavarovanje imate?« »Seveda,« pogumno zatrdi Aleš, ki takoj zatem prizna, da se mu ne sanja, kje naj bi bile vse našete stvari v izposojenem kombiju.

Vsekakor uspemo policista prepričati in z njegovo dobrodoščico v stilu: kjer so glasbeniki, tam je dobra volja, se odpeljemo naprej.

Do jugoslovansko-sofijске meje, kjer nas, namesto veselih ljudi, pričakata zaprašena carinarnica ter utrujena in očitno vsega naveličana gospa carinik in predvsem velika luža, v katero Aleš pogumno zapelje. »Kaj, če je spodaj luknja?« malce podvomim in takoj potem, ko prične iz gum smrdeti po razkužilu, se izkaže, da je to res. »Upajmo, da ni bila varikana...« se oglasi nekje iz ozadja kombija, ampak pet ljudi na meji, ki nas spravijo ob ostane denarja (če greste z avtom od Celja do Sofije, boste za pot do tja zapravili najmanj petsto mark) bi nam skoraj pobralo vso dobro voljo... Energijo ohranja le misel, da je do Sofije, cilja našega nočnega potovanja, samo še nekaj deset kilometrov...

Prihod

»Pokličite, ko boste čez mejo, tu je trideset stopinj, čakamo, dokler ne pridete,« je zapisano v SMS sporočilu. Ko ob pol petih zjutraj zares pokličemo organizatorja naše odprave, ki nas čaka v Sofiji, se za srečanje dogovorimo ob prvem semaforju. »A je v Sofiji sploh kakšen semafor?« ugiba Miha, Vlado pa dodaja: »Če smo dogovorjeni ob tistem, ki deluje, se bomo srečali šele ob Črnem morju.«

Deklica s harmoniko in njen pomočnik: podobne prizore je mogoče videti v vsaki ulici bolgarskega glavnega mesta...

Sofija

Pikrih pripomb, povezanih z Balkanom in bolgarskimi cestami, je še nekaj, dokler kmalu zatem, ko peljemo mimo table Sofija, ne zagledamo semaforja in ob njem lepo urejene bencinske črpalke. Kmalu zatem pripelje taksi, iz katerega izstopita Matevž in njegov sofijški kolega Vlado Hadžirovski, ki nas prijazno gosti naslednjih nekaj dni. Večno nasmejani organizator koncertov, ki v Sofiji vztraja le zato, ker je prepričan, da je potrebno narediti nekaj za kulturo v tem mestu, nas v naslednjih dneh resnično spremlja v dobrem in slabem...

Takoj potem, ko za dobrodoščico popijemo vsak nekaj požirkov vodki podobne bolgarske pijače, imenovane mastika, z vselitvijo v njegovo stanovanje v ogromnem bloku, ki spominja na rusko-socialistični arhitektonski tvor, za nekaj dni zasedemo njegovo stanovanje. Takoj zatem razgrnemo spalne vreče in spimo do naslednjega popoldneva...

V center Sofije se prvi dan odpravimo kar peš. Med potjo nas pozdravi nekaj avtomobilov, ki bi pri nas prav lahko pridobili muzejsko vrednost; številne stare, na pol razbite lade, stoenke, jugi, wartburgi, dacie... Kmalu spoznamo, da v Bolgariji nima smisla porabiti preveč denarja za avto; kradejo jih kot srake in čeprav počasni, Bolgari niso ravno previdni vozniki. Človeško življenje na bolgarskih cestah žal ne pomeni prav dosti...

Prvi večer nas mimo parlamenta, čudovitega Narodnega gledališča v centru mesta, lepih cerkva, katedrale in spomenika svete Sofije pot vodi v klub Kufar (Kovček), kjer čudovit performans uprizorita Dario Cortese in Polona Dolžan. Dario, odličen glasbenik, ki je bil pred kratkim na festivalu v Pakistanu, kjer je igral na instrument avstralskih domorodcev, z njim navduši tudi v Sofiji. S flamskimi dudami, piščalmi in drugimi instrumenti pričara

neponovljivo vzdušje, ki ga Polona podkrepi s plesno improvizacijo na prostem. Kmalu se jima z violino in flavto pridružita še dve domačinki ter mehiški glasbenik in predstava se prelevi v nepozaben dogodek, ki traja pozno v večer. Vasja Ocvirk in oba Aleša imata isti dan intervju za televizijo. Naslednji večer Vasjo, Aleša, Vladimira in Miho čaka vrtenje glasbe v enem najboljših znanih sofijških klubov Tri uši (Tri ušesa), ista zasedba pa večer prej vso noč vrti glasbo na Radiu Tangra, kjer nočni novinar z njimi napravi obširen intervju. »Vsi, razen japonskega tehnika, so vso noč pili red bull z vodko in pustili, da smo glasbo vrteli do petih zjutraj,« je navdušen Vlado, Miha pa poznavalsko komentira: »Če bi takšno glasbo vrteli v kakšnem domačem klubu, bi zavrtel le en komad. Zaradi nenavadnega izbora bi me takoj potem namreč nagnali domov...«

Kakorkoli, ustvarjalcem Radija Tangra je bil izbor slo

KOMPAS CELJE d.d.

TURISTIČNO PODJETJE

Glavni trg 1, 3000 Celje, SLOVENIJA

telefon: 03/428-03-00

www.kompas-celje.com

ROGLA

TERME

ZREČE

Združili smo zdravo in lepo, koristno in prijetno. Veseli bomo Vašega obiska.

V bazenih:

pon.-čet.: od 9. - 21. ure

pet.,sob.: od 9. - 22. ure

nedelja: od 9. - 20. ure

V savna vasi:

pon.-čet.: od 11. - 21. ure

pet.,sob.: od 10. - 22. ure

nedelja: od 10. - 20. ure

NOVO

V TERMAH ZREČE:

**TUI-NA
MASAŽE**

Pričetek: 25.10.2001

UNIOR d.d. program Turizem

Tel.: 03 757 6 268, 03 757 6 000

ZLATA JESEN

venskih didžejev očitno všeč, saj so jih povabili, naj pridejo še kdaj. Tako se uresničuje ideja Balkan Music Networka, tako se med umetniki iz različnih dežel spletajo prijateljske vezi...

Ob kombi...

Zgodbe o tem, kako je Vladov stric lani šel dvakrat v Bolgarijo in tam dvakrat ostal brez istega avta, kako so ga Aleševemu prijatelju sunili v Beogradu in potem zanj zahtevali odškodnino, smo slišali že pred odhodom v Sofijo, ampak nihče od nas jih ni jemal preveč resno. Fantje vseeno poskrbijo za potrebne varnostne ukrepe; varnostnikoma pred vleblagovnico dajo napitnino, da na kombi pazita vso noč. V center mesta se vozimo s poceni taksiji (vožnja stane okoli tri leve), s kombijem se na Vipoto, hrib na obrobju Sofije, del skupine odpelje dan pred tem, ko naj bi se vrnili domov. Vračajo se zvečer, ko smo tisti, ki smo ostali, na ogromnem knjižnem trgu sredi mesta pripravili še zadnje leve. »Pridete na kavo?« vpraša Vlado Matevž, ki je seveda takoj za to, in tako se srečamo v prijetnem lokalu pred Narodnim gledališčem v centru Sofije. Kombi je parkiran na osvetljenem parkirišču, le nekaj metrov stran...

Ko popijemo kavo, se skupaj odpravimo proti kombiju, s katerim naj bi se odpeljali še na rojstni dan. Med hojo proti mestu, kjer naj bi stal kombi, se zgodi nekaj nenavadnega. Polovica skupine (tista, ki se je v mesto pripeljala z avtom) namreč, kot da bi se dogovorili, nenadoma obstane sredi parkirišča. Ostali jih osuplo gledamo. Sledi nekaj trenutkov tišine, potem spregovori Vlado. »Mislim...« počasi reče in ponovi: »Mislim... da smo ostali brez kombija...«

V tem trenutku se prične spoznavanje temnejše plati dežele, katere prijaznost in toplino smo spoznavali v minulih dneh. Predvsem potem, ko Dario ugotovi, da je v kombiju pustil potni list, Aleš pa, da ima v potnem listu zapisano, da je v državo vstopil z avtom. Torej se bo iz Bolgarije zelo težko vrnil brez nje...

»Poklicali vas bodo...«

Po prvih trenutkih usoplosti se kar kmalu znajdemo. Tisti, ki se nas kraja ni dotikala neposredno, se s taksiji odpeljemo v Vladimirjevo stanovanje, Dario, Aleš, Vladimir in Matevž pa na sofijško policijsko postajo, od koder se, pretreseni nad nesramnostjo in počasnostjo policistov, vrnejo šele pozno ponoči. »Obravnavali so nas, kot da bi kombi ukradli mi,« je besen Aleš, ki so ga pretresle predvsem slabe razmere na policijski postaji. »Na hodniku imajo kar železen drog, ob katerega so priklenjene li-

Na boljšem trgu ob katedrali Aleksandra Nauskega sredi Sofije je mogoče kupiti prav vse; tudi izvorne ruske kučke iz 2. svetovne vojne, doprsni spomenik Stalina, pravoslavne freske, ruske babuške in vse vrste pištol...

sice. Zanima me, kaj se dogaja s tistimi, ki jih zaprejo...«

Po dolgem izpraševanju so policisti fantom naročili, naj se vrnejo naslednji dan, ko jih bo zaslišal sodnik. »Le zakaj bo zaslišal nas?« se sprašuje Aleš, sicer zelo miren Dario pa poudarja, da nas naslednji dan čaka še več zapletov... In nenadoma se pojavi vrsta vprašanj v stilu: »Imamo še kaj denarja? Kje bo Dario dobil potrebne dokumente? Kako se bomo sploh vrnili domov?«

Da proti Sloveniji ne bomo odrinili v ponedeljek zjutraj, kot smo načrtovali, je jasno vsem - sprašujemo se le še, kdaj in kako bomo to vendarle lahko storili... Prav kmalu pa začne delovati kolektivna zavest. Iz denarnic potegnemo ves denar ter telefonske številke prijaznih mam in očetov, urednic, stricov, tet in prijateljev, ki se jih spomnimo... Noč mine v klicanju domov in pošiljanju sporočil.

Zahvaljujoč internetu in Matevžu imamo naslednje jutro dovolj denarja in tudi relativno dobro prometno povezavo s Slovenijo (ki obeta, da bomo na vlaku preživeli 24 ur). »Vlak do Beograda odpelje ob pol desetih zvečer, jutri ob pol sedmih zjutraj ste v Beogradu, ob enajstih imate vlak do Ljubljane, izstopite lahko v Zidanem Mostu.«

Novica je dobra, cena kar te sprejemljiva (okoli 10 tisoč tolarjev), sploh pa nismo več veliko razmišljali. Zgrabili smo priložnost in razen Daria, ki je v čakanju na domačestne dokumente skupaj z gostiteljem Vladimirjem še naslednje štiri dni ostal v Sofiji, v ponedeljek zvečer vstopili na vlak za Beograd... Zaplete pričakuje le še Aleš, ki vsakomur, ki od nas zahteva dokumente, kaže papir, na katerem je zapisano, da so nam »odtujili kombi in potni list.« »Ne skrbite. Čez nekaj dni vas bodo tatovi poklicali in ponudili, da vam kombi vrnejo, če jim prinesete nekaj tisoč

mark...« nas skuša pomiriti še zadnji bolgarski carinik. Mejo zapustimo z olajšanjem; čeprav ne vemo, kaj nam bo prineslo potovanje čez Jugoslavijo...

Za Beograd!

»Sviče zora... u subotu...« zapoje Aleš kultno pesem iz legendarnega filma »Ko to tamo pjeva« v torek ob pol sedmih zjutraj, ko vlak ustavi na glavni železniški postaji v Beogradu. Izstopimo z vlaka, kupi prtljage, slabo finančno stanje in časovna vezanost na vlak za Slovenijo pa preprečita, da bi si glavno mesto naše nekdanje države ogledali bolj podrobno... Namestimo se na vrtu pred kolodvorsko restavracijo, natakarka čakamo dobrih petnajst minut, ampak odkupi se z odlično turško kavo. Burek je poceni in dober, časopisa v latinici ali kakršnekoli razglednice ni mogoče dobiti nikjer. »Razglednice... tega pri nas že dolgo ni nihče iskal...« pove prijazna gospa v enem od številnih kioskov na bližnji avtobusni postaji, in zeleno dobim šele v trafiki na koncu parka, skoraj kilometer stran... Tudi znamke so zgodba zase; dobiti jih je mogoče šele na pošti, kamor prav na ta dan upokojenci hodijo po pokojnino... Zaradi moje (najbrž balkanske) trmaste odločnosti, da bom razglednico v vsakem primeru poslala, tako skoraj zamudimo vlak...

Vstopimo v vagon, kjer nas razveseli napis »Slovenske železnice« in natančno ob pol enajstih z olajšanjem odri-nemo iz Beograda. Proti domu...

Od tu naprej avantura mineva brez zapletov in, kot je načrtovano, ob pol osmih zvečer vlak ustavi v Zidanem Mostu, kjer izstopimo. Že odkar smo prestopili jugoslovansko-hrvaško mejo, se počutimo neizmerno bolj varno... In srečno.

Dario, ki se nam pridruži čez štiri dni, pripravi v soboto odlično kosilo iz na-

ravne hrane, katere poznavalec je. Srečni, da se je avantura končala, in zadovoljni, ker bi se lahko zgodilo kaj hujšega, se šele nekaj dni po prihodu zavemo, da smo zares doma. Z bogato izkušnjo za sabo in spoznanjem, da se kulture dežel, po katerih potujemo, ne spoznava med vožnjo z letali ali bivanjem po hotelih. Komaj čakamo, da nas bodo organizatorji Balkan Music Networka na podobno potovanje povabili še kdaj. Vendar bi, vsaj če bo kdo vprašal koga od nas, po Balkanu odslej raje potovali z letalom ali vlakom...

ALMA M. SEDLAR

PODALJŠALI SMO POLETJE

DUBROVNIK ALI CAVTAT / IZBOR HOTELOV Z NOTRANJIMI BAZENI
27.10. - 4.11. / CAVTAT / HOTEL ALBATROS / že od **15.500 SIT** naprej
Otrok do 12 let brezplačno v spremstvu dveh odraslih.

JESENSKA PONUDBA

PORTOROŽ / HOTELI MORJA ... za 3 ali več dni ... od **22.900 SIT** naprej
POREČ / HOTEL PARENTHUM ... 5 dni od **29.500 SIT** naprej
OPATIJA / izbor hotelov ... 2 dni že od **11.300 SIT** naprej

SILVESTROVANJE V JUŽNI DALMACIJI ... CAVTAT

do 30.10 posebno cena... LETALO - LETALO, 29.12. - 1.1. / za samo **49.900 SIT + takse**
BUS - BUS, 28.12. - 2.1. / za samo **39.900 SIT + takse**

Vključeno: letalo oz. bus, 3 x polpenzion, bogat spremljevalni program,...

ŠE ZADNJIČ LETOS ... GARDALAND 27.10.2001 ... **8.990 SIT** (odhod iz Celja)

**TURISTIČNA AGENCIJA
DOBER DAN**

TEL: 03 70 31 960
ali 42 60 100

- Grški dragulji 23. in 28.10., 6 dni (kombinacija ladja letalo)
- Veliki španski krog 28.10., 8 dni (letalo)
- V ritmu flamenka 28.10., 4.11., 5 dni (letalo-bus)
- Nebo nad Parizom I 2.26. in 30.10., 3 in 4 dni (letalo)
- Pariz III 26.10., 5 dni (bus) London III 26.10., 3 dni (letalo)
- Večni Rim in Firence 26.10., 4 dni (bus)
- Gradovi Ludvika Bavarskega 26.10., 3 dni (bus)
- Bavarska prestolnica in gradovi Ludvika Bavarskega 2.11., 3 dni (bus)
- Budimpešta 3. in 17.11., 2 dni (bus)
- Madžarska romanca 20.10., 2 dni (bus)
- Praga 27.10. in 2.11., 3 dni (bus) Dunaj 27.10., 2 dni (bus)
- Toskana in Elba 27.10., 3 dni (bus) Toskana 26.10., 3 dni (bus)
- Benetke-Rimini-San Marino 3.11., 2 dni (bus)
- Benetke 20.10., 1 dan (bus)

SE VEDNO AKTUALNE POČITNICE!

COSTA BRAVA za mlade in mlade po srcu 27.10.-3.11. 8 dni polni penzion (bus) samo 38.900 SIT

PRODAJA LETALSKIH VOZOVNIC!

TO ŠE NI VSE! POKLIČITE NAŠE POSLOVALNICE IN ZAHTEVAJTE NAŠE JESENSKE IZLETE!

 Ljubljana 5
 PP 42, 3000 Celje, Slovenija
 Tel.: 03 42 84 300, Fax: 03 42 84 322
 e-mail: info@palma.si

ZDRAVILIŠČE RADENCI

ZDRAVILIŠČE RADENCI je zdraviliško-turistični center z dolgoletno tradicijo in štirimi naravnimi zdravilnimi faktorji: mineralna voda, termalna voda, zdravilno blato in bioklima. Sodobni hoteli Radin****, Izvir**** in Miral*** in so povezani s kopališko - termalnim delom, zdravstvenim in fizioterapevtskim delom zdravilišča.

TERME RADENCI 10 bazenov s skupno 1460m² vodnih površin - v notranji in zunanji bazeni s termalno vodo (33°C - 37°C), notranji plavalni bazen (28°C - 29°C), otroški bazeni (28°C - 34°C), pet vrst savn in **TENIS CENTROM**. Predajte se zapeljivosti vodnih užitkov in doživite trenutke sproščenosti.

NOVO V ZDRAVILIŠČU RADENCI: Beauty center Aleksandra, tečaj tujih jezikov z animacijo za otroke, brezplačno igranje golfa na golf igrišču Ptuj, brezplačen vstop v Casino Maribor..

POKLIČITE NAS: 02 520 10 00 ali obiščite našo spletno stran www.radenska.si

ZDRAVILIŠČE LAŠKO

MEDICINA IN TURIZEM d.d.
 Tel.: 386(0)3 73 45 122
 fax: 386(0)3 73 45 298
<http://www.zdravilisce-lasko.si>
 e-mail: zdravilisce.lasko@tinet.si

- ZDRAVJE -
- ODDIH -
- SPROSTITEV -

 AQUA-AEROBIKA
ob torkih ob 17.00

 TAE-BO (19.15) in
 AEROBIKA (17.45)
vsak ponedeljek in sredo

 REKREACIJA (17.00)
vsak torek in četrtek

Zalezovalec

V vsakem kolikor toliko pretencioznem trilerju se bosta morilec in detektiv šla psihološko igro. Igro mačke in miši. Šahovsko partijo s pravimi smrtnimi žrtvami namesto odstranjenih lese-nih kmetov. Kdo bo koga? Kdo je bolj pameten? V vsakem kolikor toliko pretencioznem trilerju ni najbolj napet, najbolj orgazmičen, najbolj pretresljiv konec, temveč trenutek, ko morilec kljub vsem oviram pokaže svojo premoč nad detektivom; ko detektiv izpade nemočen, premagan; ko njegov odnos preseže službenega. Trenutek, ko se v Jagenjčkih Han-nibal Lecter preko vseh straž in pregrad za sekundo dotakne prsta Clarice Sterling. Trenutek, ko v špici nenajavljeni Kevin Spacey prinese Bradu Pittu glavo njegove zaročenke. (Kar pametno sovpada s koncem filma; eden od vzrokov, zakaj je Sedem med najboljšimi.) Trenutek, ko v Zalezovalcu... em... počakajte malo... no... a bo kaj... torej... khm... ne, menda ne bo nič.

V Zalezovalcu namreč že od samega začetka vse zgle-da mogoče. Da Keanuja Reevesa kot morilca nihče še ni videl, razen nas, ki gledamo Opazovalca, kot bi se film natančneje prevedel. Da ima James Spader kronične glavobole in nasplošno zgle-da, kot da bo zdaj vkup padel, pa ga vseeno vpokličejo v raziskovanje umorov. Da detektiv, ki sprva raziskuje umor v Spaderjevem bloku, Spaderja sploh ne sprašuje o alibiju in podobnih zadevah, čeprav ga še ne pozna - le mirno in povsem naivno mu reče, da naj se še kaj javi, če se bo česa spomnil. Da je taisti detektiv najprej tako sposoben, da zmore obenem pretepati tatove in telefonirati, ko pa se James pojavi v službi, ne loči več kumare od lubenice (primerjava je takšne

le zaradi pestrosti in nima posebne navezave na film.) In tako naprej.

Ko že kmalu po uvodnih kadrih pričakaš takšne nebuloze, pričakuješ v nadaljevanju karkoli, ali pa pričakovanja raje enostavno odložiš na stran in si zaradi dobre volje raje predstavljaš, kako so snemali določene scene ali pa, kako je tale čudna zadeva zgledala, ko je še bila v kokonu scenarija. Je bolj zabavno.

Če dosedanje namige strnem v nekaj besed: film je notranje raztrgan. Liki se premikajo po kaprici (ne preveč inventivnega) scenarista, pri tem pa se sprehajajo med Matrico (samo ne sprašuj, zakaj upočasnjeni posnetki pa pogled iz perspektive morilca s sliko video kamere, ker na to odgovorov ni), Vrtoglavo (ja, Hitchcock je napravil suspenz s tem, ko njegovi junaki niso vedeli, kar smo vedeli mi, gledalci. In?) in celo Batmanom. Ko Keanu pleše s svojimi žrtvami, samo še čakaš, da bo v stilu Jacka Nicholsona izjavil: »Bi plesala z vragom v blede mesečini?« Itak razlaga svojemu preganjalcu, da sta kot yin in yang, kot Batman in Joker, dve plati iste medalje, le da ne pojasni, kdo je v tej podelitvi vlog ženska. Stavil bi na Keanuja. Dolge lase ima, pa vse Spaderjeve ženske pobija, verjetno zaradi ljubosumnosti. In na žalost ob tem tudi igra tako pristno kot blede mesečina. Kar glede na to, da njegov karakter nima niti toliko osebnosti kot klavirska žica, s katero davi nedolžne mladenke, ni čudno. Spader jo v bistvu, igralsko gledano, odnese še najbolje. Marisa Tomei pa je tudi tam nekje na Keanujevi ravni. Slabo jih je vodil Joe Charbanic, ki je doslej režiral glasbene videospote.

PETER ZUPANC

Gremo v kino!

Anthony Hopkins se je rodil v Veliki Britaniji, se glasi pravilni odgovor na vprašanje prejšnjega tedna. Nagrajenci so: Nik Perčič, Ljubljanska 102, Celje; Darko Korošec, Ul. frankolovskih žrtev 15, Celje in Silvo Žveplan, Zadobrova 38, Škofja vas. Prejeli bodo vstopnico za ogled filma Celjskih kinematografov.

Nagradno vprašanje: Marisa Tomei je osvojila oskarja za odlično vlogo bistrega in jezikavega dekleta Joeja Pescija v komediji... Kateri?

Odgovore pošljite na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje, do ponedeljka, 22 oktobra. Izžrebali bomo tri dobitnike vstopnice za ogled filma.

KUPON

GREMO V KINO

Odgovor: _____

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

DESKANJE PO SPLETU

Gooooool!

Ob iskanju te strani sem se malce namučil, priznam, in to predvsem zaradi lastne neumnosti. Od našega poštarja sem namreč prejel prijazen in nadvse vljudno željo, naj poiščem kakšno nogometno spletišče, ki bo pokrivalo evropski nogomet in priščem, da mi je šele po nekaj neuspelih poskusih uspelo doumeti, da bo najboljši naslov prav uradna domača stran FIFE, svetovne nogometne zveze (www.fifa.com). FIFA.com, torej.

Za takšnega nogometnega nevedneža, kot sem, je obisk tako kompleksne in informacijske spletne predstavitve pravo razodetje. Izvedel sem, da je bila Svetovna nogometna zveza, ali kot glasi uradni naziv, Fédération Internationale de Football As-

sociation, ustanovljena v Parizu pred skoraj sto leti, točneje leta 1904. Hja, saj kar vidim, da se nasmihate, ampak povem vam, da boste na tej strani gotovo obviseli tudi tisti, ki znate sredi noči po imenih naštetih ekipe vseh evroligašev.

Zgodovina FIFE je namreč le majcen kamenček v ogromnem mozaiku informacij. To spletišče je ogromen korporativni portal, kakršnega se ne bi sramoval niti kakšen računalniški velikan. Poleg vseh obveznih informacij o strukturi in organizaciji zveze boste tu našli tudi obilo aktualnih informacij o dogajanju na nogometnih igriščih, rezultate vseh tekem, in, da, uganili ste, tudi o kvalifikacijah za Svetovno nogometno prvenstvo.

RADIO CELJE 95,1
95,9
100,3

VRTILJAK POLK IN VALČKOV

CELJSKIH 5 plus 2001

1. OČETU - ZREŠKA POMLAD (5)
2. Z URŠKO NA PLES - JURIJ (2)
3. ZA MLADOPOROČENCA - DVOJČICI VESNA IN VLASTA (3)
4. NIKDAR NE POZABI - PODKRAJSKI FANTJE (1)
5. V DOBRNO PO ZDRAVJE - ANS. TERMAL (4)

SLOVENSKIH 5 plus 2001

1. VINO TEČE - MODRI VAL (2)
2. V NEBESIH VINCA NI - PIK EXPRESS (5)
3. KO SE SLOVENEK RODI - PRIJATELJI IZ PTUJA (3)
4. POLKA NAŠE JE DARILLO - ROKOVNJAČI (6)
5. SEM DEKLE IMEL - HARMONIKARCE ZUPAN (1)

PREDLOG ZA LESTVICO CELJSKIH 5 plus:

MILI MOJ KOZJANSKI KRAJ - DOMIMA

PREDLOG ZA LESTVICO SLOVENSKIH 5 plus:

POD GOLICO - VESELI PLANŠARJI

Pokrovitelj
oddaje je
Pivovarna
Laško

Nagrajena: Marjana Vervega, Lopota 64a, Celje
Slavica Tržan, Ravno 2, Dobje

Nagrajenca dvigneta kaseto na oglasnem oddelku Radia Celje

KUPON

CELJSKIH 5 plus 2001:

Izvajalec:

SLOVENSKIH 5 plus 2001:

Izvajalec:

Ime in priimek:

Naslov:

Nogometnim zanesenjakom bodo najbrž prišle prav rubrike kot so koledar prireditvev in novice ter napovedi tekem, tiste najbolj zagrete pa utegnejo zanimati tudi dokumenti o pravih posameznih prvenstev, organizacijska načela in sorodne podrobnosti. Skratka, dvomim, da se bo našel kdo, ki bo ugotovil, da ni našel ene same nove informacije. Zdaj sem zares prepričan, da je tale nogomet nadvse resna zadeva.

Pogrešil sem le funkcijo za iskanje po ključnih besedah, kar bi mi prihranilo nekaj minut, ko sem iskal kakšen zapis o Sloveniji. Bilo bi mi namreč v veliko veselje, če bi bil lahko v okence odtipkal besedi Zahovič ali

Katanec in dobil kup zadetkov. Ne zadetkov na gol, jasno, temveč zadetkov iskanja. Nekakšna možnost iskanja sicer obstaja na nižjih nivojih spletišča, toda tam ne boste našli veliko o samih igralcih. Saj sem rekel, da je stran bolj korporativna. Je pa vsekakor koristna referenca za takšne bimbote, kot sem jaz. Zdaj znam že razložiti med kratkicami FIFA in UEFA. Ali nisem že na začetku priznal, da o fuzbalu nimam pojma?

Vasja Ocvirk
vasja@slowwwenia.com

EUROCOM
Simply logical

20 VROČIH RC

TUJA LESTVICA

1. CAN'T GET OUT OF MY HEAD - KYLIE MINOGUE (3)
2. LET'S DANCE - FIVE (7)
3. TAKE ME HOME - SOPHIE ELLIS BEXTOR (5)
4. 'CUZ I GET HIGH - AFROMAN (1)
5. HUNTER - DIDO (2)
6. NOT SUCH AN INNOCENT GIRL - VICTORIA BECKHAM (6)
7. SMOOTH CRIMINAL - ALIEN ANT FARM (1)
8. IN JOY AND SORROW - HIM (2)
9. HERO - ENRIQUE IGLESIAS (3)
10. FOLLO ME - UNCLE CRACKER (4)

DOMAČA LESTVICA

1. SAMO EDINI - SIDDHARTA (9)
2. EN POLJUB - SEBASTIAN (4)
3. TVOJ SONG - JAN PLESTENJAK (10)
4. DO KDAJ - DARJA ŠVAJGER (2)
5. TO JE VOOOOO - YOGURT (6)
6. DOBRI PROFESOR - PETER LOVŠIN (7)
7. POREDNI GOSTI - ZMELKOOW (2)
8. SLEPA SREČA - TINKARA KOVAČ (3)
9. SUPERBOY - ZABLJUJENA GENERACIJA (4)
10. LJUBEZEN POD TOPOLI - MI2 (1)

PREDLOGA ZA TUJO LESTVICO:

SWEET BABY - MACY GRAY
FAT LIP - SUM 41

PREDLOGA ZA DOMAČO LESTVICO:

NE GLEDAM NAZAJ - LOS VENTILOS
DAL TI BOM PESEM - KONTRABANT

Nagrajena: Mateja Jelenc, Javornikova 14, Štore
Nina Vrabeč, Lokarja 2c, Sentjur

Nagrajenca dobita kaseto, ki jo podarja ZKP RTVS, na oglasnem oddelku Radia Celje

KUPON

Tuja lestvica:

Izvajalec:

Domača lestvica:

Izvajalec:

Ime in priimek:

Naslov:

PREJELI SMO

Kaj ni to rop stoletja?

Nova država, ki je zapravila gospodarstvo in postavila ljudi na cesto, si pač mora izmisljati vse mogoče načine, kako priti do denarja za pohlepno in brez zdrave pameti razbohoteno administracijo. Če ni denarja iz gospodarstva, so tu občani, ki silno ponižno sprejemajo nove davke, samo da dobi državni proračun dovolj za svoje nenasitne potrebe, ki niso upravičene. Imamo namreč eno najbolj razvejanih administracij v Evropi. Še vedno pa je v veljavi balkansko zaposlovanje - bolj ko gre k vrhu, bolj je opazno.

V takih razmerah si je morala država izmisliti tudi to, kako udariti po žepih upokojencev in tistih, ki to nameravajo postati, če bodo v tej stihiji sploh prišli do upokojitve in pokojnine. Vlada je leta 1996 spremenila en člen v pokojninskem zakonu in tako zmanjšala osnovo pri upokojevanju za dobrih 10 odstotkov. Narod se ni zganil in je brez ugovora sprejel spremembo člena in s tem znižanje pokojnine. Ker se ob tej potezi ni nihče oglasil, so pametne glave ugotovile, da enako igrice lahko nadaljujejo v nedogled in so že naslednje leto, to je leta 1997, ponovno znižale pokojninsko osnovo - zdaj je manjša za več kot 15 odstotkov. Takšno zniževanje se bo verjetno nadaljevalo in ni dokončno, saj neuki in nepoučeni Slovenci vse prenesejo. Zmanjšali so tudi odpravnine ob upokojitvi, ki zdaj znašajo le še tri mesečne plače.

Prišli smo tako daleč, da dobijo ljudje ob upokojitvi za vsako leto delovne dobe manj pokojnine! Ali ni to absurd in izkoriščanje brez primere? Še v fevdalizmu se je gospoda zadovoljila z desetino. Res ne vem, kako si pristojni dovolijo odvzeti Slovincem, ki se upokojujejo po spremembi 161. člena zakona, tako visok odstotek pokojnine.

V pokojninski sklad smo vplačevali več desetletij, zdaj pa nam protipravno kratijo pravice. Takšne pravice si ne more vzeti nihče, ker je to navadna kraja.

Skrb vzbujajoča je tudi vloga sindikatov, ki svojega poslanstva niti približno ne izpolnjujejo. Opozicija in preostale politične stranke pa imajo druge in večje skrbi, kot je zavzemanje za »Ropove upokojence«, ki so tako ali tako revni kot cerkvene miši.

Predvidevajo še bolj drastično podaljšanje starostne dobe, čeprav je slovenski narod že tako izčrpan, da upokojitve marsikdo ne bo dočkal.

Vse to naši vrli politiki dobro vedo, pa kljub temu na

TV pripovedujejo, da nočejo nikomur nič odvzeti, saj nam res ni več kaj dosti vzeti.

Tako na tiho, hitro in neupravičeno sprejeti 161. člen je treba takoj razveljaviti in prizadetim povrniti nastalo škodo. Zaradi krivic, ki jih doživljamo Slovenci, predlagam, da se ustanovi stranka z imenom: Stranka ogroženih Slovencev, ali s kratico SOS, ki bi varovala narod pred brezobzirnim izkoriščanjem in krivicami vladajočih strank.

JOŽE GROBELNIK,
Žalec

»Človekoljubnik« Bush

Želodec se mi obrača, ko gledam Busha, kako izjavlja, da se mu afganistanski otročki smilijo, in prosi ameriške otroke, naj vsak vtakne dolar v kuverto in ga pošlje v Belo hišo, da bodo kupili hrano za lačne Afganistančke. V isti sapi pa Bush noč in dan na te iste otroke odmetava bombe (in to celo kasetne, ki so največji zločin tehnologije), na stotine ljudi leži v razrušenih bolnišnicah.

To je tako, kot če bi Angleži, Francozi, Rusi in Amerikanci leta 1945 dejali: »Mi dobro vemo, da so nacisti zbežali v Argentino. Če nam argentinske oblasti teh raznoraznih Eichmannov, Mengelov in podobnih zločincev ne izročijo v štirinajstih dneh, bomo Argentino zrušili do tal!« Takrat svet še ni bil do konca pokvarjen, kot je dandanes. Amerikanci imajo še na bankovcih napisano, da verjamejo v boga. Da, toda v svojega - ameriškega! In nihče, ki ne verjame v njihovega boga, nima pravice živeti na tem svetu. Vsi, ki so proti gnilemu kapitalizmu, kakršnega ZDA vsiljujejo vsem nam (in v katerega Slovenci ponižno rinemo), morajo izginiti z obličja zemlje: Fidel Castro in Kuba, Sadam Husein in Irak, Milošević in Srbija, Vietnam, Koreja, itd.

A ta samozvani »higienik« (ZDA) moderne dobe je dobil, kar je desetletja iskal. Amerika je naletela na človeka, ki se ne boji. Terorizem je dejanje obupa, v njem smo vsi premaganci. Vsi! Pošteno se vprašajmo, zakaj se nekdo poslužuje terorizma? Ali ni prisiljen v ta korak? Pa še tole mi leži na jeziku: Ameriška propagandna mašinerija nas noč in dan zasipava s frazami, da je razvpiti 11. september simbol napada na svetovni mir, svetovno demokracijo, svetovno...

To so puhlice. Dobro vemo, na koga je bil naslovljen napad. Na tistega, ki je desetletja večal prepada med bogatimi in revnimi, izobraženci in neukimi, sitimi in umirajočimi od lakote. Naslovnik je znan: Amerika. Zato se zdijo izjave naših politikov še toliko bolj neumestne, nepremišljene in zelo zelo nevarne. Upam, da 99 odstotkov teroristov ne ve, kaj je

Slovenija, kaj Slovaška in kaj Slavonija! Kot basen o bolhi in slonu...

ALEX BASS,
Celje

PRITOŽNA KNJIGA

Počitnikovanje - tako in drugače

Doživetja, ki jih bom nainizal, so iz mojega zadnjega enotedenskega počitnikovanja v toplicah v Podčetrtku, v naselju Lipa, kjer sem se skupaj z družino krepil in užival v zdravnih vrelih, v apartmaju v naselju Lipa in tamkajšnji restavraciji.

V glavnem je bilo vse lepo, vključno z vremenom, ki je bilo kot nalašč za kopanje, plavanje, poležavanje, rekreacijo na prostem. Vedno pa se zgodijo tudi stvari, ki vse lepo zmotijo ali celo pokvarijo. Tako je bilo tudi med našim počitnikovanjem in par takšnih primerov bom tudi omenil.

Ob času za nastanitve, to je po 10. uri, naš apartma še ni bil narejen za nastanitev. Takrat so bile tam službujoče snažilke v največjem delovnem zagonu.

V Merkatorjevi trgovini v naselju Lipa so mi nakupljeno blago zložili v njihovo reklamno pvc vrečko, na kateri je bil velik napis njihove firme. In to vrečko so mi polno zaračunali. Na moje vprašanje, če bom na to reklamno vrečko dobil kaj popusta, mi je starejša prodajalka, očitno slabo razpoložena, nejevoljno odgovorila, da ne, ker da tudi drugje vse polno zaračunavajo.

V restavraciji Lipa so nam, kljub predhodno naročenemu malem kosilu (na to smo jih še sproti opozorili), postregli in zaračunali velika kosila.

V večernih urah pa sem opazil, da v našem nastanitvenem območju ne deluje javna razsvetljava. O tem sem po telefonu (preko prijazne receptorske službe apartmotele Rosa) obvestil vodjo apartmajskega naselja in pričakoval, da bodo zadevo uredili. Žal pa iz tega ni bilo nič. Ves teden, kolikor smo tam bivali, napake niso odpravili. Ob novici, da je bil nekaj dni pred tem v tem kraju od tujen osebni avtomobil, je bila skrb za varnost našega avtomobila, parkiranega v temi, tem večja.

Da bi bila mera polna, naj omenim še nenehen ropot, ki ga je povzročalo vibriranje vodovodne napeljave pri točenju tople vode v kuhinji našega apartmaja. Da zadeva ni bila tako nedolžna, so potrjevali gostje iz sosednjih apartmajev v isti hiši, kamor je ta ropot dokaj krepko odmeval.

VLADO PAREŽNIK,
Mozirje

Spletite si dom.

Kadar ne zmorete sami, poiščite partnerja. Mnogi so partnerstvo, vredno zaupanja, našli pri nas.

Rešite svoj stanovanjski problem z našim dolgoročnim **stanovanjskim kreditom** z devizno klavzulo. Poznate nas po strankam prijaznem poslovanju. Srečujemo se v poslovalnicah v Ljubljani, Celju, Kopru in Kranju ter v agencijah v Tepanjah in Šentjurju. Tudi vam lahko pomagamo splesti vaše lastno gnezdo. Spoštujemo zvestobo in zaupanje ter ju znamo nagraditi. Obiščite nas, v Volksbank - ljudski banki vas pričakujemo.

Volksbank d.d., enota Celje
Prešernova 27, 3000 Celje
tel.: 03 42 87 802, faks: 03 42 87 818

Volksbank d.d., enota Šentjur
Mestni trg 2, 3230 Šentjur
tel.: 03 74 71 840, faks: 03 74 71 842

Volksbank d.d., enota Tepanje
P.C. Tepanje, 3210 Slovenske Konjice
tel.: 03 75 80 850, faks: 03 75 80 852

Banka
brez mej.

VOLKSBANK
Slovenija

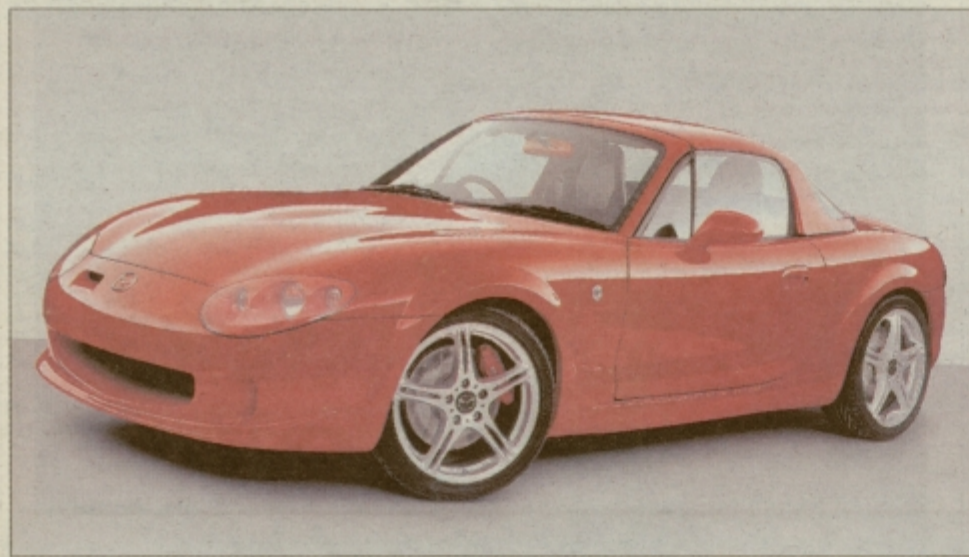
Športnejša mazda MX 5

Japonska Mazda na letošnjem frankfurtskem avtomobilskem salonu ni pokazala povsem novega avtomobila, je pa vendarle imela nekaj manjših novosti. Zlasti mladi so se zagledali v posebno izvedenko MX 5 z oznako MPS ali Mazda Performance Serie.

To med drugim pomeni, da so s to izvedenko slovitega avtomobila hoteli bolj poudariti nekatere športne značilnosti. Vgradili so marsikaj tistega, kar ponuja Mazdin oddelek Mazda Speed. Motor ima gibno prostornino 2,0-litra in ponuja največ 200 KM

pri 7.000 vrtljajih v minuti, navora pa je za 196 Nm pri 6.000 vrtljajih v minuti. Dodano je še marsikaj drugega, saj so recimo kolesa 17-palčna in z večjimi diskastimi zavorami. Blažilniki so nastavljivi po višini, enako velja za vzmeti, vse to pa zagotavlja boljše vozne lastnosti. Ta MX 5 ima posebne žaromete in na novo oblikovano prednjo masko, saj ta zagotavlja boljši oziroma učinkovitejši dotok zraka v motorni prostor, s tem pa je izboljšano hlajenje. Tudi blatniki so nekaj širši, kar še poudarja športni značaj avtomobila, medtem ko je na

pokrovu prtljažnega prostora spojler. V notranjosti ni bistvenih sprememb, vse pa kaže, da bo japonska tovarna to vozilo namenjala predvsem ameriškega trgu. Mimogrede naj še zapišemo, da je sloviti Wanklov oziroma rotacijski motor, ki ga je Mazda precej izpopolnila in se bo vrtil tudi v novi mazdi RX 8, dobil nov katalizator. Ta deluje takoj po zagonu motorja, saj zaradi svoje posebne zgradbe že v prvih 20 sekundah delovanja motorja zmanjša vsebnost ogljikovodikov v izpušnih plinih za 50 odstotkov.

Mladi so se zagledali v mazdo MX 5 MPS.

Za zimo eskimo 3

Čeprav zima še ni pred vrati, se kranjska Sava, edini slovenski izdelovalec pnevmatik, že predstavlja z novo zimsko gumo.

To je eskimo 3, ki predstavlja nekakšno nadgradnjo znane in uspešne pnevmatike eskimo 2. Pri tej novi gumi je med drugim določena smer vrtenja, s tem pa je zagotovljeno učinkovitejše odvajanje vode in snežne brozge izpod kolesa. Eskimo 3 ima v primerjavi z eskimom 2 tudi več prijemalnih robov, kar je še toliko bolj pomembno na mokri in zasneženi cesti. V Savi pravijo, da je novi eskimo tudi tišji od prejšnje generacije, po drugi strani pa ima guma poseben vložek, ki opozarja na obrabljenost. Kot pravijo v Savi, je eskimo 3 samo za tri odstotke dražji od eskima 2, na voljo pa bo v hitrostnem razredu H (do največ 210 km/h).

4 servisni paketi*

Olje od	5.500 SIT
Pnevmatike od	8.500 SIT
Izpušni lonec od	16.900 SIT
Zavorne ploščice od	11.800 SIT

www.peugeot.si

Vnaprej znana cena je bistvena prednost naših paketov.

V ceno je vključena menjava in vrednost materiala, strokovno opravljena storitev brez naročanja in čakanja ter brezplačna kontrola 26-ih točk na vozilu, za katero prejmete tudi zapisnik z nasveti in pripombami. DDV je vključen v ceno. Menjavo olja in pnevmatik opravljamo na vseh znamkah avtomobilov.

* Peugeot Slovenija si pridržuje pravico do spremembe cen.
Cena paketa pnevmatike vključuje eno pnevmatiko.
Cena paketa zavorne ploščice vključuje ploščice na prednjem paru koles.
Cena paketa izpušni lonec vključuje zadnji izpušni lonec.

PEUGEOT SERVIS. TUKAJ VESTE, PRI ČEM STE!

PEUGEOT

Avto Celje d.d.

PSC Peugeot Celje d.d., Ipavčeva 21, 3000 Celje, tel.: 03 426 11 32
PSC Peugeot Ravne d.d., Dobja vas 128, 2390 Ravne, tel.: 02 870 56 81

Volvo S60 D poslej tudi z dizelskim motorjem.

Dizelski motor za volvo S60

Švedski Volvo je bil vedno nekoliko drugačen, zdi se tudi, da so bili kupci volvojev nekoliko drugačni. V ponudbi srednjerazrednega modela z oznako 60 je vse doslej manjkal moderen dizelski motor. Tovarna to »napako« sedaj popravlja in začenja v S60 vgrajevati dizelski agregat, pri čemer to izvedenko označuje z D5.

Kot pravijo, je to povsem na novo razvit dizelski pogon, ki ima gibno prostornino

2,5-litra, petimi valji in neposrednim vbrizgom goriva po skupnem vodu. Moči je za 163 KM in 340 Nm navora pri 1.750 vrtljajih v minuti, kar po tovarniških podatkih zadostuje za največ 210 km/h in pospešek 9,5 sekunde do 100 km/h. Ob tem tovarna trdi, da naj bi bila povprečna poraba vsega šest litrov dizelskega goriva, kar je vsekakor zelo spodbudna številka. Cena avtomobila ta hip še ni znana, prodaja pa je že stekla.

Kdor bo hotel, bo lahko pri tej različici dokupil tudi stalni štirikolesni pogon, ki ga pri Volvoju označujejo z AWD (All Wheel Drive). Ta bo na prodaj v kombinaciji z 2,4-litrskim bencinskim motorjem s 200 KM. Načeloma se vsa moč prenaša na prednji kolesni par, v primeru, ko pa ni več ustreznega oprijema, gre nekaj moči preko haldex sklopke (ime je dobila po švedskem podjetju Haldex) tudi na zadnji kolesi.

PEUGEOT ELAN!

Glej, glej! Peugeot!

Vsak kupec avtomobila iz posebne serije Peugeot ELAN dobi smučke! V posebno serijo Peugeot Elan spada omejena količina vozil Peugeot 206, Peugeot 406 in Partner Kombi Plus. Vsi so serijsko opremljeni s klimatsko napravo, z vsakim avtomobilom pa dobite tudi par posebej oblikovanih vrhunskih smučk Elan Integra 7.0. Serija Peugeot Elan je izredna priložnost za nakup omejenega števila bogato opremljenih vozil po zelo ugodni ceni. Kupci serije Peugeot Elan bodo deležni tudi posebnih popustov (do 30%) pri nakupu dodatne zimske opreme. Ponudba velja do prodaje zalog.

elan

AVTO CELJE d.d.

PSC PEUGEOT CELJE, Ipavčeva 21, 3000 Celje, tel.: 03 426 12 42,

PSC PEUGEOT RAVNE, Dobja vas 128, 2390 Ravne na Koroškem, tel.: 02 870 56 80

Novi motor za jaguarja S

Britanska avtomobilska hiša Jaguar je nekoliko posodobila oziroma spremenila jaguarja S.

Avto je dobil nove odbijače, nove prednje luči (serijsko so ksenonske), medtem ko je svoje opravila tudi nemška tovarna menjalnikov ZF, ki mu je namenila nov šeststopenjski avtomatski menjalnik, točno takšnega, kot bo na voljo v novem BMW serije 7. Ob vsem

bodo ponudili tudi novo izvedenko, ki jo bo pogonjal 4,2-litrski bencinski motor. Ta bo ponujal 400 KM in skoraj 540 Nm navora. Kdaj se bo ta izvedenka jaguarja S pojavila na trgu, še ni znano, niti cena. Drži pa, da bo jaguarja S od leta 2003 pogonjal 2,7-litrski turbodizelski motor V6, ki bo skupno delo Forda (ta je lastnik Jaguarja) in francoskega koncerna PSA.

Cherokee opran krivde

V ZDA in tudi nekaterih drugih državah je bilo lani in predlani kar nekaj nesreč z jeep grand cherokeejem letnikov od 1995 do 1999.

Šlo je za avtomobile, opremljene s samodejnimi menjalniki. Po sedanjih raziskavah, ki jih je opravil ameriški zvezni urad za varnost v prometu, pa je postalo jasno, da v primeru nesreč ni šlo za morebitno serijsko napako na menjalnikih. Komisija zato domneva, da je do nesreč prišlo zaradi napak voznikov.

Tokijski salon bo

Zaradi septembrskega terorističnega napada na New York se je v precejšnji krizi znašla tudi avtomobilska industrija oziroma prireditve, kjer naj bi predstavili nove avtomobile. Tako se precej časa ni vedelo, ali bodo konec oktobra pripravili Tokyo Motor Show, pomemben avtomobilski salon v japonski prestolnici. Sedaj od tam prihaja novica, da salon bo in da bodo tam nastopila praktično vse avtomobilske tovarne.

BMW X5 gre za med

Nemški BMW ima s svojim X5, ki je po obliki terenski, po zmogljivostih pa skoraj športni avtomobil, veliko veselja oziroma zadovoljstva.

Avto nastaja v ameriški tovarni v Spartanburgu v Južni Karolini, kjer med drugim izdelujejo tudi Z3. Pred nedavnim pa so tam naredili 100-tisoč X5, kar je nedvomno zelo ugodna številka, saj je treba vedeti, da spada v visok cenovni razred. Avto je še posebej uspešen letos, saj so prodali več kot 35 tisoč vozil.

Veseli planšarji s Štajerko

Po sedemnajstih letih so se ponovno oglasili nekoč legendarni člani ansambla Veseli planšarji. Res, da ne gre za muzikante, ki so ob Frančku Povšetju igrali nekoč, gre pa za glasbenike, ki bodo verjetno uspešno nadaljevali planšarsko pot.

Miro Grad je bil učenec Frančka Povšetja: »Trikrat sem poskusil oživiti ansambel Veseli planšarji. Uspelo mi je šele tretjič, ko smo se zbrali taki glasbeniki, ki smo pripravljani delati. V sedanji zasedbi delamo eno leto in že imamo pripravljen program za veselice, medtem ko pride ostalo na vrsto prihodnje leto,« je v oddaji Vrtiljak polk in valčkov na Radiu Celje pri-

povedoval vodja sedanjega ansambla.

Štiri do pet let je iskal ustrezne glasbenike, ki so najprej osvojili klasični repertoar Veselih planšarjev z mnogimi že ponarodelimi skladbami, igrajo pa tudi vse najlepše skladbe iz slovenske narodno zabavne glasbe. In teh - na srečo - ni malo!

Člani ansambla so: Miro Grad (klarinet, saksafon, vodja), Drago Brvar (vokal, pozavna, trobenta), Marko Misjak (trobenta), Peter Pavli (bariton, bas kitara), Peter Pirc (kitara) in Andrej Žvanut (harmonika, klaviature), medtem ko poje edina Štajerka Duška Pešak iz Šentjurja. Vsi fantje nastopajo v klasičnih planšarskih oblačilih in

coklah, le pevka je v čevljih, kot so jih planšarice nosile ob »ta boljših« praznikih. Imajo tudi prave planšarske klobuke, med katerimi je najdragocenejši tisti, ki ga nosi trobentar Marko Misjak in je iz leta 1958, ko ga je v filmu Kekec nosil filmski Kekec Matija Barl. V avtentičnem okolju planšarjev v prvem letu še niso igrali, to se naj bi zgodilo prihodnje leto na tradicionalnem Kravjem balu Pod skalco v Bohinju.

Veseli planšarji se radi spominjajo enega prvih javnih nastopov, ki so ga imeli na jurjevanju letos aprila v Šentjurju, pričakujejo pa, da se bodo v prihodnje na Celjskem večkrat pojavili.

T.VRABL

MED NOTAMI

● Okrogli muzikanti iz Laškega bodo imeli nocoj (četrtek, 18. oktobra) prvi samostojni koncert v Avsenikovem abonmaju polk in valčkov v Kulturnem centru Laško. Gostje bodo Laška pihalna godba z Ivanom Medvedom in državni prvak v igranju na klarinet Gašper Salobir.

● V petek, 19. oktobra, bodo prvi koncert v letu dni delovanja pripravili člani ansambla Vitezi Celjski. Koncert bo v Narodnem domu v Celju ob 19.30 uri brez vstopnine. Gostje Vitezov Celjskih bodo Pevsko društvo upokojencev Celje, Viki Ašič st., Štefan Jug, Franci Zeme in Pavle Knez.

● Jurovski gadi, ki delujejo pet let in so izdali drugo kaseto, bodo imeli koncert v soboto, 27. oktobra v Račah. Koncert se bo začel ob 19. uri in se ga bodo udeležili tudi člani Kluba Vrtiljaka polk in valčkov z Elico Šantl.

● Na veliki zabavni oktobrski prireditvi v Ilirski Bistrici so za dobro razpoloženje skrbele glasbene skupine s Celjskega. Najprej so igrali Dvojčici Vesna in Vlasta z Janezom, nato Mlade frajle in za njimi Vesele Štajerke. Dekleta (izjema je le Janez Šabec) so poskrbela za imenitno razpoloženje, ki je trajalo do jutranjih ur. TV

Jesenski koncertni venček

Minuli petek so v Mladinskem centru Celje z legendarnimi Demolition Group zažagali v jesensko koncertno sezono.

Ne ravno natrpna dvorana MC je doživela solidno koncertno predstavitev skupine, ki si je že priborila mesto v domačih glasbenih antologijah, osrednji del muziciranja pa je bil namenjen predstavitvi novega albuma demolišnov Bič, luč + upanje. Maloštevilni občudovalci njihovega gostega zvoka so bili dovolj srčni, da so si priploskali še dva bisa, vse bolj filmsko usmerjeni glasbeniki pa so zaključili z uspešni-

co svoje nove glasbene frakcije VIS Mesečina.

Koncertna sezona bodo že v soboto (20. oktobra, vsi koncerti se uradno začno ob 21. uri) nadaljevali Matej Kranjc & Agencija rokenrol, naslednji teden (26. oktobra) pa bodo svoje džezovske ambicije predstavili študenti v zasedbi Jaka Kopač Quartet. November odpirajo reške legende LET 3 (10. novembra), sledi koncert mladih skupin iz Celja in okolice (17. novembra) nato pa skupina Yogurt (24. novembra). Decembrski vozni red še ni dokončan, napovedan je le nastop Shyamov (8. de-

cembra), ki so z odličnim prevencem Željo daleč stran zagotovo eno najprijetnejših domačih glasbenih presenečenj lanskega leta.

SKO

Krčma PRI ZAMORCU

Ljubljanska 5, Celje,
tel.: 03/492-60-56
www.zamorc.com

Krčma pri Zamorcu te vabi v četrtek, 18. oktobra, ob 21. uri na koncert skupine Ivo Zoran trio. Vstopnine ni.

EKSPRES EKSPRES

● Avstralska pop princeska Kylie Minogue tudi ta teden zaseda najvišji mesti britanskih lestvic. Njen LP »Fever« je na vrhu drugi teden, prvi single z omenjenega albuma pa najvišjo pozicijo zavzema že tretji teden. V ZDA se najbolje prodaja novi album »Pain Is Love« raperja Ja Rule, ki je kot gost Jennifer Lopez v njeni pesmi »I'm Real« tudi na vrhu lestvice single plošč.

● Izšel je dvojni CD »The Yardbirds Ultimate!« z izborom kar 52. najvidnejših del legendarne britanske rock skupine The Yardbirds, v kateri so v različnih obdobjih nastopili kar trije kitarski velikani, Eric Clapton, Jimmy Page in Jeff Beck.

● Trenutno najbolj vročo ameriško rap-metal zasedbo Limp Bizkit je zapustil kitarrist Wes Borland.

● Ena izmed najpopularnejših ameriških pop-rock skupin preteklega petletke Sugar Ray je svoje pristaše spet navdušila z novim albumom in singlom »When It's Over«.

● Busta Rhymes, najbolj gobčni newyorški hip-hop artist, je na ploščo »Turn It Up! The Very Best Of« odtisnil največje uspešnice s svojih prejšnjih štirih albumov.

● Kolekcijo svojih največjih hitov je končno dočakala tudi najpopularnejša izvajalka modernega folka Tracy Chapman. Na plošči »Collection« je šestnajst pesmi.

● Paul McCartney bo konec tega meseca s single ploščo »From a Lover to a Friend«, katere čisti dobiček od pro-

daje bo namenjen gasilskim enotam, ki so sodelovale pri reševanju po napadu teroristov na newyorški WTC, najavil skorajšnji izid svojega novega albuma.

● David Gray, lastnik najbolj prodanega albuma v preteklem letu v Veliki Britaniji - njegov LP »White Ladder« je 75 tednov po izidu še vedno v zgornji polovici lestvice najbolj prodanih plošč na Otoku - je na kompaktno ploščo »Lost Songs 95-98« spraval dober ducat neobjavljenih posnetkov iz druge polovice devetdesetih.

● Med glasbenimi kritiki in ljubitelji bolj zahtevne pop godbe zelo cenjena kanadska pevka, pianistka in avtorica Tori Amos je za svoj najnovejši LP izdelek »Strange Little Girls« posnela priredbe nekaj svojih najljubših skladb žanrsko zelo različnih izvajalcev (Neil Young, Eminem, Depeche Mode, The Beatles, Lou Reed, The Stranglers, Slayer...).

● Ameriška igralka in pevka Bette Midler je svoj novi album »Bette« zapolnila z mešanico zimezelenčkov in novih skladb. Za zvočno podobo plošče je poskrbel mojster Don Was.

● Gibonni je že v predprodaji prodal kar 15.000 izvodov svojega najnovejšega albuma »Mirakul«, ki ga je konec poletja več kot uspešno napovedal s singlom »Oprostite«.

● Jutri bo v velenjski Rdeči dvorani festival s prozaičnim imenom Pridite na žur, kjer bodo poleg domačina in go-

stitelja Matjaža Jelena godliše California, Wellblott, The Drinkers, Andraž Hribar, Holder, Zeus in Alja Omladič.

● Novi upi domače rock glasbe O.S.T. bodo v okviru turneje, na kateri predstavljajo svoj prvi LP izdelek »8mm«, v soboto, 20. oktobra, nastopili v velenjskem klubu Max.

● Na isti dan pa bo v marioborskem ŠTUK koncertiral imenitna jazz zasedba znane philadelphijskega basista Vicotorja Baileya.

● Novogoriški yugonostalgiki Zaklonišče prepeva so baje za svoj novi videospot za pesem »Hasan iz Azila« zapravili kar 50.000 nemških mark.

● Po dveh letih odmora se na domačo glasbeno prizorišče spet vrača polzelska kvazi-punk rock skupina Heilenstein. Fantje so za LP »Držmo skupi«, ki bo izšel pod okriljem založbe Hiper-sound records, posneli dvanajst skladb, kot prva izmed njih pa se bo na single formatu znašla pesem »Moj avto«.

● ŠKUC ROPOT razpisuje natečaj za Novi rock 2001, ki traja do 31. oktobra. Namen natečaja je izbor in promocija najbolj izvirne, inovativne in glasbeno-tekstovno ozaveščene produkcije urbane glasbe vseh rockovskih in podobnih zvrsti. Demo posnetke z najmanj 15 minutami izvirne glasbe pošljite na naslov: ŠKUC, Metelkova 6, 1000 Ljubljana.

SS

Na Japonskem je lepo, v Šmarju najlepše

To je po vrnitvi domov dejal priznani glasbeni mojster iz Šmarja pri Jelšah, Adam Bicskey. Odzval se je povabilu Šukarjev in z njimi odpotoval na Japonsko, kjer so imeli koncert.

Šukar izvaja tradicionalno romsko glasbo. Pogosto se jim na koncertih pridruži tudi Adam z igranjem na cimbele. Kot gosta sta s Šukarji nastopila tudi Sašo Olenjuk in Jadranka Juras.

Konec septembra je ista zasedba imela koncert v kulturnem domu v Šmarju pri Jelšah, nekaj dni za tem pa so odpotovali na Japonsko, v mesto Arai. To mesto je po-

brateno s Slovenj Gradcem in tako vsako leto pripravijo srečanje. Letos je poleg Šukarjev nastopil tudi ansambel Štirje kovači. Zbralo se je veliko gledalcev, ki so bili zelo navdušeni. Adam Bicskey je samostojno igral tudi klavir in februarja naj bi ponovno igral na slovenskem konzulatu na Japonskem.

Sicer pa Adama poznajo širrom po Sloveniji, kjer nastopa s svojim ansamblom. Pogosto pa igra tudi na Madžarskem, kjer je bil rojen, pa tudi v Londonu, na Dunaju...in ni ga instrumenta, ki ga ne bi znal igrati.

SK

Adam Bicskey med Japonkami.

IŠČEMO DOM

Več informacij o izgubljenih živalih dobite v zavetišču za male živali Zonzani v Jarmovcu pri Dramljah na telefonu 749-06-02 in na spletni strani <http://come.to/zonzani>. Odpiralni čas za ogled psov je ob delavnikih od 12. do 16. ure.

V Trbovljah so 10. oktobra našli 2-letnega križanca.

Trimesečno mešanko so našli v Lazah pri Dramljah.

Belorjava muca je stara dve leti.

V Celju so našli dve leti starega križanca.

IZ BABIČINE KUHINJE

Vitaminske bombice

Potrebujemo: nekaj navadnih ali sport müsli ovsenih kosmičev, pest v vroči vodi opranih rozin, nekaj mletih orehov, nekaj mlete čokolade, nekaj z valjarjem zdrobljenih polnozrnatih piškotov, kanček ruma ali nekaj kapelj rumove arome.

Priprava: ovsene kosmiče čez noč namočimo v vodi toliko, da so pokriti in se napojijo. Naslednji dan pridamo vse ostale sestavine, vse po našem okusu, lahko pridamo nekaj kokosove moke ali mandeljne. Z mokrimi rokami delamo za mali oreh velike cmočke, jih povaljamo v mešanici mlete čokolade in kokosove moke in polagamo v papirnate košarice (dobe se v knjigarnah). Narejene so tako rekoč ena dva tri, so brez maščobe in sladkorja in so tudi okusne. Hranimo na hladnem.

Moj nasvet: rozine takoj, ko jih kupim, preberem in jih shranim v kozarcu z navojem. Primerno količino prebranih orehov zmeljem in shranim v kozarcu z navojem. Prav tako mleto čokolado, tako imam vse to vedno pri roki.

Kava za omico z mlečno peno

Skuham dobro kavico, sladkam jo le s pol tablete natrene, pa še to ni potrebno. Posebej v lonček dam 3-4 žlice hladnega mleka, potrese s ščepcem vanilijevega sladkorja in s paličnim mešalnikom stepam tako dolgo, da se naredi gosta pena. Uporabljam mleko le s 5 odstotki maščobe, mleko z več maščobe naredi še bogatejšo peno.

Na dišečo kavico nakopičim peno, potrese s pol kavine žličke mlete čokolade in za piko na i še s ščepcem cimeta (pravijo, da cimet znižuje sladkor v krvi).

Nasvet: sladkajte svojo kavico z medom namesto s sladkorjem.

SMUČARSKO DRUŠTVO UNIOR CELJE

OBJAVLJA VPIS PREDŠOLSКИH OTROK IN UČENCEV OSNOVNIH ŠOL CELJSKE REGIJE V ALPSKO ŠOLO SMUČANJA.

VSE, KI ŽELITE PRIDOBITI SMUČARSKO ZNANJE OZIROMA IMATE TEKMOVALNE AMBICIJE V SMUČARSKEM ŠPORTU, VABIMO V MESECU OKTOBRU NA VPIS V PROSTORI SMUČARSKEGA DRUŠTVA UNIOR CELJE, AŠKERČEVA 13, 3000 CELJE, OB PONEDELJSKIH, SREDAH IN ČETRTRKIH OD 15. DO 17. URE.

VSE DODATNE INFORMACIJE
GSM 031 610 367

KALIA NASVETI

Priprava vrtnih zelenice na zimo

Po končani rastni sezoni se rast trave umiri in v jesenskem času se trava le še razraščata ter tvori veliko stranskih poganjkov. S sledečimi ukrepi bo trata dobro prezimila in nas spomladi pričakala lepa, trpežna in enakomerno gosta.

Gnojenje

Zadnjikrat smo trato gnojili z dušikom v začetku septembra. V jesenskem času pa prekomerno gnojenje z dušikom lahko povzroči slab-

šo prezimitev in odpornost rastlin na bolezni, zato je bolje, da jeseni trato založno gnojimo s fosforjem in kalijem. Predvsem kalij omogoča dobro odpornost na nizke temperature.

Zračenje

Zelo zbita in zgažena tla tudi v jesenskem času lahko prezračimo. Zračimo z vilami, s katerimi privzdignemo plast tal ali pa s posebnim strojem aeratorjem, ki tla tudi rahlja. V tako obdelanih tleh

rastline tvorijo širši in globlji koreninski sistem.

Košnja

Trato zadnjikrat pokosimo v prvi polovici oktobra in pograbimo pokošene ostanke. Odpadlo listje z dreves redno grabimo, da se pod listjem ne razvijejo bolezni in razširijo škodljivci. Pomembno je tudi, da v zimskem času, ko trate ne prekrija snežna odeja, trato opazujemo in spremljamo njeno življenje.

Vabimo vas v VRTNI CENTER KALIA na Kidričevi cesti, kjer vam v tem času nudimo vse za urejanje grobov: zemljo, pesek, dekorativno mešanico šot, rastline za sajenje (cvetoče rastline, trajnice, nizke vrste drevja in grmovnice) in sveče. Za 1. november pa bo možno naročiti tudi nagrobne aranžmaje s svežim cvetjem, suhim ali pa tudi svilenim cvetjem. Informacije in naročila bomo sprejemali tudi po telefonu na številki: 491 75 40 in 491 75 41.

Naši strokovnjaki vam svetujejo in vas pričakujejo v vrtnem centru Kalia na Kidričevi ulici v Celju.

Vabljeni!

Sejmo skupaj - sejte z nami. SEMENARNA Ljubljana d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana

ZDRAVNIK SVETUJE

Svet bakterij

ZDRAVSTVENI DOM CELJE

Prim., dr. JANEZ TASIČ, spec. inter. kardiolog

Bakterije prištevamo med mikrobo, to je med najmanjša in najbolj enostavna živa bitja. Glede na način razmnoževanja oziroma delitve ločimo tri osnovne skupine, te pa zopet v več vrst in razredov. Najbolj poznane so klamidije, aktinomycete, spirohete ter rikcije z virusi.

Bakterije so v glavnem prozorne in brez barve ter so zgrajene le iz ene celice. Morfološko se javljajo v obliki kroglice (koki), kot ravne paličice (bacili), ali so zvite kot spirala ali vejica (spirile, vibrije).

Koki se pojavljajo samostojno ali v paru kot diplokok. Če se delijo v eni sami smeri, rastejo kot paličica in jim pravimo streptokok, ob enakomerni delitvi v več smeri dobimo sarsine, pri nepravilni rasti pa nastanejo grozdaste skupine, ki jim pravimo stafilokok.

Bacili, ki imajo obliko paličice, lahko tvorijo spore. Vendar ne vsi. Tistim, ki so sposobni tvoriti spore, pravimo bacili, preostalim pa bakterije. Med prvimi je danes kar precej aktualen bacil antraksa, saj se o njem precej piše in se ga navaja kot možno biološko orož-

je. Raziskovalci menijo, da so spore bacila antraksa uporabljali že stari Egipčani pri varovanju grobnic v Dolini kraljev. V zgodnjem obdobju raziskav in odkrivanj v Egiptu je veliko raziskovalcev umrlo nenadoma po odpiranju grobnic. Najprej so pomislili na različne strupe, pozneje pa so to povezali s sporami antraksa, ki so zelo odporne in preživijo tudi več tisočletij.

Med bakterijami je zelo poznana nekdanja zelo nevarna bakterija korinobakterija difterije, ki je povzročala davico, med spirili, ki se javljajo v obliki svedra ali spirale pa vibrio cholere, ki predstavlja le majhen del spirale, je pa povzročal številne epidemije s številnimi žrtvami. Eden najbolj slavnih ljudi, ki je umrl zaradi bolezni, ki jo povzroča ta majhen a »zvit« mikrobo, je bil mogočni vladar in osvajalec Aleksander Makedonski.

Bakterija je zgrajena enako kot celice: iz jedra, ki vsebuje nukleinske kisline

in s tem dedno zasnovano, iz protoplazme z različnimi granulami in ovojnice. Nekatere bakterije so sposobne, da v neugodnem okolju zaščitijo svojo gensko strukturo v obliki spore. Spore so zelo odporne na različne vplive. Dobro prenašajo izgubo vode, vročino, obsevanja a tudi različne kemikalije. Nekateri bacili zgradijo okrog svoje fertile substance celo tri ovojnice, ki so zelo odporne.

Za razvoj in s tem rast in razmnoževanje bakterij imajo pomembno vlogo temperatura okolja, vlaga, a tudi metabolizem same celice. Rast se izrazi v velikosti in v številu. Posamezna bakterija se lahko le poveča, lahko pa se razdeli v dve novi mali bakteriji. Nekatere se razmnožujejo tako, da se prelomijo na polovico, druge pa da se cepijo po dolžini. Če se bakterije razmnožujejo na površini kakšne kulture, ki predstavlja hranilo za razvoj, se že v 24 urah ustvari kolonija, ki vsebuje veliko količino bakterij.

Če imate zdravstvene težave in ne veste, kako ravnati, pišite na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje, za rubriko Zdravnik svetuje.

Nekatere bakterije se hitreje razmnožujejo pri nizkih temperaturah (pod 15 stopinj Celzija), druge potrebujejo visoko temperaturo od 55 do 80 stopinj (v vročih vrelih), največ pa se jih razmnožuje med 30 in 37 stopinjami Celzija. Nekatere za svoj razvoj potrebujejo kisik, druge pa se lažje in hitreje razmnožujejo v anaerobnih pogojih, saj pridobivajo kisik z redukcijo raznih snovi.

Bakterije so lahko zelo stabilne oblike in genetske strukture, se pa lahko tudi zelo hitro prilagajajo različnim spremembam, tako, da je postala zaradi tega borba z bakterijami resen problem. Več o različnih boleznih, epidemijah, antibiotikih, cepljenju, imunosti, alergijah, kako preprečujemo nalezljive bolezni in kako jih zdravimo pa v nadaljevanju in v odgovorih na vprašanja.

KAJ BI DANES KUHALI

Kostanj za posladek

Kostanj in druge jesenske dobrote nas kar same vabijo, da iz njih pripravimo kakšno manj običajno okusno jed.

Gobova juha z jetrnimi cmoki

Za 2 osebi potrebujemo: 100 g piščančjih jeter, 1 majhno čebulo, žlico masla ali margarine, 4 žlice drobtin, 1 rumenjak, sol, poper, majaron, 1 vrečko gobove juhe.

Priprava: jetra oplakemo in odcedimo. Zmeljemo jih na strojček. Čebulo drobno seseklamo. V ponvi segreje maslo ali margarino. Na maščobi prepražimo čebulo, da postekleni. Čebulo, mleto jetra, rumenjak in drobtine zmešamo, da dobimo testo, ki ga nato še začini s

poprom, soljo in majaronom. Če je testo preredko, dodamo še malo drobtin. Po navodilu z vrečke skuhamo gobovo juho. Nato oblikujemo z dvema žličkama cmoke iz jetrne zmesi. Cmoke damo v juho. Najprej pustimo, da juhe zavre, nato kuhamo cmoke na majhnem plamenu do konca. Juho ponudimo za večerjo ali pa za predjed k manj izdatnemu obedu.

Avokado s kislim mlekom

Za 4 osebe potrebujemo: 1 limono, baziliko, avokado (250 g), pol litra kislega mleka, muškati orešek, poper, sol.

Priprava: limono tanko ostrgamo in iztisnemo. Avoka-

Piše: MAJDA KLANŠEK

do razpolovimo, koščico odstranimo. Z žlico izdoblamo avokadovo meso in ga pretlačimo v mešalniku, dodamo tudi baziliko in kislilo mleko. Prilijemo 1/8 litra vode in limonin sok, dodamo nastrgano limonino lupinico, po okusu začini s soljo, poprom in nastrganim muškatnim oreškom. V kozarce damo po dve kocki ledu in nalijemo kislilo mleko, okrasimo z listi bazilike.

Kostanjeva torta

Potrebujemo: 12 dag sladkorja v prahu, 4 rumenjake, 1 vanilin sladkor, seseklano limonino lupinico, sneg 4 beljakov, 5 dag sesekljanih mandeljnov, 21 dag kuhanega in pretlačenega kostanja, 2 žlici drobtin, četrtnina pecilnega praška; maščobo in moko za model, čokoladne drobtinice za posip.

Priprava: zmešamo sladkor in rumenjake, vanilin sladkor in limonino lupinico. Nato dodamo sneg, mandeljne, kostanj, drobtine in pecilni prašek, premešamo in stresemo v dobro pomaščen in z moko potresen model in pečemo pri 200 stopinjah tričetrt ure. Ohlajeno premažemo s poljubno marmelado ali kremo in potrosimo s čokoladnimi drobtinami.

Kokoš s pivom

Za 6 oseb potrebujemo: veliko kokoš (3 kg), 50 g masla, 1 čebulo, 3 žlice brinjevca ali gina, steklenico svetlega piva, 150 g sladke smetane, sol, poper, 300 g svežih gob (ali zamrznjenih ali suhih), peteršilj.

Priprava: kokoš narežemo na 6 kosov in jo popečemo, da z vseh strani lepo porjavi. Dodamo drobno seseklano čebulo, pražimo, da čebula postekleni. Po približno 10 minutah zalijemo kokoš z brinjevcem, pokrijemo posodo in jo odstavimo s štedilnika. Pustimo jo stati 5 minut. Potem zalijemo še s pivom, kozico pa pristavimo nazaj na štedilnik. Dodamo 4 žlice smetane, malo soli in popra. Počakamo, da jed zavre, nato zmanjšamo plamen in dušimo kokoš pol ure. Dodamo gobe: sveže narežemo na lističe, zamrznjene dodamo neodtajane, suhe

pa prej namočimo v vodi, da se napnejo. Kuhamo kokoš in gobe, da se meso zmehča. Potem vzamemo oboje iz omake. Omako zalijemo s 4 žlicami smetane, premešamo, prevremo in po okusu začini. Omako prelijemo čez kokoš, potresemo s seseklanim peteršiljem, ponudimo pa s krompirjem v kosih in s solato.

Vrelec mladosti tudi pri nas

V sodobnem času so mediji tisti, ki narekujejo modne smernice in trende. Nečimrnost pa je tista, ki nas žene v preizkušanje vseh mogočih žavb, da bi izgledali lepši in popolnejši. Tokrat je svoje ime zastavil svetovno znani zdravnik dr. Erich Schulte, ki pravi, da je odkril vrelec mladosti. Učinki njegovih preparatov so že znani.

15 let mlajši s !QMS.

Za revolucionarnim sistemom obrazne nege !QMS stoji znani medicinec dr. Erich Schulte, ki je svojo kariero posvečal predvsem obnovi obraza žrtev prometnih nesreč. Posebno pozornost je zahtevalo zdravljenje kože, zato je razvil izdelke za regeneracijo tkiv.

!QMS bazira na znanstvenih osnovah celičnega pomlajevanja kože in deluje globoko v plasteh. Z redno nego koža znova pridobi naravno vlažnost in se bolje zoperstavlja procesu staranja. !QMS sestavljajo trije proizvodi: sadnokislinski preparat in dva visoko koncentrirana kolagenska preparata (dnevni in nočni), ki sta obogatena z aktivnimi snovmi.

Z nego !QMS se življenjsko pomembne substance kožnih celic pridobivajo na naraven način, koža pa pridobi mlajši in vitalnejši izgled.

Kozmetiko !QMS uporabljajo tudi mnoge svetovno znane osebnosti kot so Gina Lollobrigida, Melanie Griffith, švedska kraljica Silviya ter mnoge druge, ki so čudežno kozmetiko dr. Schulteja preizkusile ob njegovem vrelec mladosti v Marbelli.

»Noben skalpel ne more kože tako temeljito pomladiti, kot to zmorem jaz s !QMS,« pravi dr. Erich Schulte.

Prej

Potem

Za trajno odstranjevanje dlak in kapilar po vsem telesu, obrazu in nogah je pravi odgovor novost v kozmetiki - laser. Gre za povsem neškodljivo in neboleče trajno odstranjevanje dlak. Če po treh ali štirih obiskih Kozmetike Marguč se boste dlačic zagotovo znebili.

Z oxifatom do poželjivih oblin

Marsikdo se v mrzlih zimskih dneh polni in pozabi na redno vadbo in pravilno prehrano, zato so posledice najbolj vidne poleti, ko želimo smukniti v kakšne seksi kopalke. Da bi se čimprej in na zdrav način znebili nezaželenih oblin in si lepo izoblikovali telo, je pravi odgovor oxifat.

Metoda oxifat deluje na podlagi patentiranih elektrod, ki v dotiku s kožnim tkivom omogočajo čim boljše izrabo infrardečih žarkov. Elektrode hkrati oddajajo prijeten električni tok, ta pa aktivira aerobno aktivnost. S takšnim delovanjem je ta metoda edina, ki omogoča odstranjevanje maščobnih zalog. S tem postopkom telo oblikujemo za vedno in na tistih delih, kjer to pač želimo.

Terapijo lahko dopolnite tudi z body liftingom, anticelulitno terapijo ali terapijo proti strijam. Ob obisku salona pa si le privoščite tudi katero izmed bogate ponudbe masaž.

Bogato ponudbo Kozmetike Marguč dopolnjuje tudi komora s kisikom Panthermal, turška parna kopel, finska savna, zeliščna in infrardeča savna.

Z mikroimplantacijo naravnih pigmentov v zgornjo plast kože poskrbijo za permanentni make-up in atraktivno poslikavo kože, vseeno dobro znan temptoo.

Alenka Marguč, Center za nego obraza in telesa, Gledališki trg 7, 03/49 26 000, Gornji Lovc - Dečkova cesta 1, 03/428 26 43

Prej

Potem

V petih dneh brez aken

Večne težave mladostnikov še vedno ostajajo akne in mozolji, vendar so v Kozmetiki Marguč tudi za to našli pravi recept. Z nasveti dermatologa, ki redno sodeluje pri zdravljenju aken in s preparati Christine Schrammek, dr. med., se lahko struktura kože opazno izboljša že v petih dneh.

Trajno brez nezaželenih dlačic

Dlake in dlačice grenijo življenje marsikatero ženske, ki želi izgledati karseda prijetno in privlačno. Še posebej nadležne znajo biti tiste nad zgornjo ustnico, ki z britjem postajajo še trdovratnejše.

www.nt-rc.si

Gotovina se je pocenila! V Hypu

V oktobru in novembru dolgoročni gotovinski krediti od 1 do 3 let za fizične osebe realno nižji za 17 %.

TOM+ 6%

Za kredit v višini 1 mio SIT na 36 mesecev je realna EOM 9,68 %. EOM vključuje realne obresti, stroške odobritve in zavarovanja kredita. EOM ne vključuje interkalarnih obresti.

HYPO ALPE-ADRIA-BANK

Slovenija

www.hypobanka.com

Trendovska kraljica Viktorija

Še in še je v letošnji modi nostalgčnih vzdušij – Eno izmed njih so oblikovalci združili v retro-viktorijanski slog

Aleksandrina Victoria je bila rojena v kensingtonski palači v Londonu kot hči kentskega vojvode Edwarda in princeze Victorie Mary Louise Saxe-Coburg-Gotha. Kraljica je postala leta 1837, lez dve leti pa se je poročila... In kakšno zvezo ima z modo, sprašujete? Veliko, pravzaprav še večjo, kot bi si omenjena modrokrvna gospa utegnila sploh misliti za časa svojega življenja.

Torej, poročila se je. In to v obleki iz spitalfieldske svile, ki jo je dopolnjeval pajzolan iz honitonskih čipk. Pr-

vič v zgodovini mode, vendar še zdaleč ne zadnjič, kajti čipke so bile poslej sprejete kot »poročni« material!

Trendsetterka iz devetnajstega stoletja

Zaradi njene navezanosti na škotsko posestvo Balmoral je postal priljubljen slog oblačil, ki so jih poimenovali po Balmoralu ter seveda legendarni vzorec tartan. Ko je leta 1861 kraljica Viktorija ovdovela, je prva nosila črno žalno oble-

ko, ki je v hipu postalo obvezno vdovsko oblačilo...

Skratka, prava »trendsetterka«, zaslužna za razcvet angleškega meščanstva devetnajstega stoletja, po kateri se imenuje kar cela viktorijanska doba.

In po njej se imenujejo tudi nekateri modni utrinki tega trenutka.

Viktorijanski stil

Kakšno podobo si je nadel v sodobni izpeljanki? Predvsem se odeva v črno, belo, vijolično in bordo barvo. Nad-

Pripravila: VLASTA ČAH-ŽEROVNIK

grajen je s čipkami, volani, draperijami, zavezalkanimi detajli. Ljubi velike pentlje, zavezane pod vratom oziroma ovratnikom srajce ali obleke, krasi se z broškami. Pa ne kakršnimikoli, temveč na videz (ali pa zares, če jih imate!) starinskimi. Z motivi portretov, silhuetami, celo broške z miniaturnimi gobelini je moda znova potegnila iz zaprašenih skrinjic z nakitom.

Zanimiva so retro-futuristična družjenja kot denimo rockersko usnje s kovinskimi neti in sponkami ter črna čipka, črni biseri in tipična viktorijanska broška. Še bolj zanimivi so »prababičini« visoki čevlji in škornji s skupno rdečo nitjo - vezalkami.

Naš nasvet? Privoščite si novomodni viktorijanski slog, pa čeprav v čisto majhnih odmerkih. Po obdobju strogega minimalizma deluje na naše počutje naravnost blago dejno. Preverjeno!

ZNIŽAJTE SVOJO DOHODNINSKO OSNOVO!

Izkoristite čas do konca leta - vključite se v prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje in uveljavite celoten znesek plačanih premij že za leto 2001!

Odločite se lahko za vključitev v enega od naših pokojninskih načrtov - za kolektivna in individualna zavarovanja.

Naj ugodje ne bo privilegij mladosti!

Informacije lahko poiščete pri nas ali naših ustanoviteljih:

- Novi KBM,
- Zavarovalnici Maribor,
- Zavarovalnici Tilia,
- Merkur zavarovalnici,
- Pozavarovalnici Sara.

MOJA NALOŽBA
POKOJNINSKA DRUŽBA D.O.O.

Via Križevska 5/VI, Maribor, tel. 02/229 20 94, e-mail: info@moja-nalozba.si, internetna stran: www.moja-nalozba.si

NAMIG ZA NAKUP

Dealer ima razprodajo

Tokrat smo se potepali v velenjskem centru Spar in v njem naleteli na trgovino Dealer, ki ima do konca tega meseca popolno razprodajo oz. 40-odstotno znižanje vseh kosov oblačil, ki so še na voljo.

Trgovina je namenjena predvsem mladim, saj prodajajo jeans, hlače vseh vrst, športna krila, puloverje, vetrovke... Jeans hlače boste našli že za samo 2.994 tolarjev in več, športne ali žametne hlače v različnih barvah in tudi temnem jeansu stanejo od 5.394 tolarjev naprej, krila znamke Olsen in Easy jeans smo videli že po 2.394 tolarjev, obleke iz 100-odstotnega bombaža v črni, bež, karmeljni in rdeči barvi po 5.394 tolarjev. Nekaj še imajo na voljo moških srajc po 4.000 tolarjev, večina pa je manjših števil, saj so velike že razprodali, precej pa boste našli še raznih puloverjev, ka-

terih najnižja cena je tudi že od 2.694 tolarjev naprej, pa raznih ženskih brezrokavnikov iz 100-odstotnega bombaža v zelo različnih barvah od 3.594 tolarjev naprej.

Ker je jesen, bodo zelo prav prišle vetrovke, ženske v bež, zeleni, sivi in srebrni barvi so po ceni od 5.394 tolarjev naprej, ženske bunde v olivno zeleni, črni in sivi barvi od 8.394 tolarjev naprej, puhovke pa po 11.394, medtem ko so moške bunde od 9.594 tolarjev naprej, podložene s

podlogo iz flisa pa po 8.994 tolarjev. Tudi moških vetrovk imajo še dovolj na izbiro, cene so od 5.994 do 8.994 tolarjev.

Omenimo še dokaj pestro izbiro moških nogavic, od mešanice bombaža in akrila do mešanice z volno, cene so od 774 do 1.194 tolarjev, pa rokavice po 1.614, kape od 1.194 do 1.794 tolarjev, velika pa je tudi izbira šalov. Pleteni so po 2.000, elegantnejši pa po 2.600 tolarjev.

MOJCA MAROT

radio
87,6 MHz 99,7 MHz
Štajerski val
ŠMARJE PRI JELŠAH
NAJBOLJ POSLUŠANA SLOVENSKA REGIONALNA POSTAJA
(MEDIANA 1994 - 2000)

Nagradno vprašanje oktobra:

KDO JE DANDY (dendi)?
a) V oblačenju in vedenju pretirano eleganten, gizdalinski moški.
b) Izdelovalec narodne noše - dirndla, ki izvira iz Tirolske.

Odgovor na nagradno vprašanje:

NTRC

Ime in priimek:

Točen naslov:

Bučja forma viva

Na arclinski bučariadi kar 4.600 bučjih lepotic

Mirko Krašovec, vrtnar iz Arclina pri Vojniku, je pred štirimi leti okrasil okolico vrtnarije z bučami ter tako zasnoval »bučariado« v Arclinu. Prireditev je prerasla v vsakoletno razstavo jedilnih buč.

K sodelovanju je pritegnil sosede in tako ustvaril park buč. Vrtnarska šola Medlog, Osnovna šola Vojnik ter več podjetnikov so Krašovcu pomagali pri izvedbi zamisli in v nedeljo, 16. oktobra, je bila odprta »bučja forma viva« v Arclinu. Razstavljenih je bilo kar 4.600 buč in 81 različnih vrst buč in bučk.

Jožica Ocvirk je pripravila različne jedi, priloge in sladice iz buč, Vrtnarska šola Medlog je uredila razstavo v različnih aranžmajih po dvoriščih vrtnarstva in vsaj še petih domačijah, Šola Vojnik s podružnico Nova Cerkev je pripravila razstavo poslikanih in naravno urejenih bučnih aranžmajev, slikarka Radoslava Pungaršek iz Celja pa razstavo poslikanih buč s posebno likovno tehniko. Nagrade, pokale in priznanja so razdelili ob kulturnem programu domačih muzikantov in registorov.

Za najnenavadnejšo bučo je prejel nagrado Peter

Marguč iz Vojnika, za najmanjšo zrelo bučko Leon Efremovski iz Leskovca pri Krškem, za najtežjo peso (15kg 40 dag) Nataša Kebrič z Rovt pri Frankolovem, za najdaljši fižol (87 cm) Dušan Kroflič, najdaljšo jedilno bučo (216 cm) pa je predstavila Dionizija Šamperl iz Sv. Trojice v Slovenskih Goricah. Največjo (obseg 212 cm) in najtežjo bučo (70 kg) hkrati, je pripeljala Slava Majcen iz Arclina 62 pri Škofji vasi in tako postala zmagovalka bučariade.

JOŽE MIKLAVC

Razstava naj pridelkov

Kmetijska zadruga Petrovče je pripravila tekmovanje in razstavo naj kmetijskih pridelkov in gob.

Za razstavo pred blagovnico Bala je bilo precej zanimanja. Največjo bučo je pripeljal Ivan Farčnik iz Ponorja, merila je 91 litrov. Zeljno glavo, ki je tehtala 5,55 kg, je prinesla Helena Jauševac iz Arje vasi, krmno peso, ki je tehtala 7,10 kg, Franc Grenko iz Kaple vasi v okrasno bučo, po domače cuk, ki jo je prinesel Ivan Kuder iz Arje vasi, so nalili kar 7 litra vode. Društvo upokoencev je ob tem pripravilo razstavo gob, na kateri so razstavili okrog 80 vrst užitnih in neužitnih gob.

T. TAVČAR

Izven konkurence, pa vendarle najlepšo stvaritev iz buč, orjaškega pajka, je predstavila vrtnarska družina Efremovski iz Leskovca pri Krškem.

TRAČNICE

Pomembna je glava...

Iz regijskega razvojnega programa je razvidno, da se bo oblikovalo »župansko telo regije«, v katerem bo osem županov iz občin s sedeži upravnih enot. Upamo, da boj za glavo tega županskega telesa ne bo prehud.

...včasih pa tudi vrat

Savinjska statistična regija je prva, ki je pripravila svoj program. Ob tem velja opozoriti na obljubo direktorja agencije Borisa Klančnika, da bodo še kikirikali. Seveda pa lahko le upajo, da jih ne čaka podobna usoda kot petelina, ki prvi zakikirika. Da bi regiji zavili vrat, namreč.

Komunala noče v Kasaze

Iz dokumentov Javnega komunalnega podjetja Zalec ni razvidno, ali je v milijardi in pol, ki bo porabljena za sanacijo čistilne naprave v Kasazah, všteta tudi gradnja

upravne stavbe. Žalska Komunalna namreč nima prave stavbe, ker v Kasazah (zaenkrat) preveč smrdi.

KUGLER
Kosovelova 16, Celje
PLESKARSTVO
FASADERSTVO
041/651 056 in
03/490 0222

KDOR NE ZIDA SAM,
PRIDE K NAM!

STANOVANJSKA ZADRUGA ATRIJ z.o.o.
Lava 7, 3000 CELJE
http: www.sz-atrij.si
e-mail: sz-atrij@siol.net
fax: 03-42-63-136

NOVA STANOVANJA V CELJU

STANOVANJA PO MERI IN ŽELJAH KUPCA ...
BODO VSELJIVA 15. JULIJA 2002

INFORMACIJE : 03 42 63 110, 03 42 63 122

CM Celje
CELJE MOSTOVY CELJE J.I.E.

ME lesnina

PC LEVEC, tel.: 03 547 19 23

PONUDBA
TEDNA!!!

OD 18.10.-27.10.

REGAL MALACHIT

SAMO 69.990,00 SIT
ZA GOTOVINO

SKUPINA

Trgovine prijaznih nakupov

MODRI NAKUPI
PO MODRIH CENAH

Prešana slanina
Kras, 1 kg

MODRA CENA
1.599,-

JOŠT
Sir Jošt
45% maščob, 1 kg

MODRA CENA
1.079,-

Mleko lahko,
1,4% Pomurske mlekarne, 1 l

MODRA CENA
139,-

Napolitanke
Good food, 1 kg

MODRA CENA
599,90

Jagodni kompot
Good food, 850 ml

MODRA CENA
309,-

prva liga
ERA ŠMARTNO: MARIBOR P.L.

21.10. ob 15.30 v Šmartnem ob Paki

Vabljeni na otvoritev
prenovljenega **Marketa Voglajna**
v soboto, 27.10.2001, ob 10. uri.

ERA, d.d., Prešernova 10, 3504 Velenje, tel.: 03 8960 100, WWW.ERA.SI

50 let prijaznih nakupov